

**National Library
of Sweden**

Denna bok digitaliserades på Kungl. biblioteket år 2012

STATENS OFFENTLIGA UTREDNINGAR 1948: 6
KOMMUNIKATIONSDEPARTEMENTET

ELKRAFTUTREDNINGENS REDOGÖRELSE NR 2: 6—7

REDOGÖRELSE

FÖR

DETALJDISTRIBUTÖRERNA SAMT DERAS RÅKRAFTKOSTNADER OCH PRISER VID DISTRIBUTION AV ELEKTRISK KRAFT

Jönköpings län och Kronobergs län

S T O C K H O L M

1 9 4 8

Statens offentliga utredningar 1948

Kronologisk förteckning

1. Betänkanle med förslag rörande organisation och avlösningsförhållanden m. m. vid lantmäteristyrelsen och länslantmäterikontoren. Idun. 120 s. Jo.
2. Betänkanle med utredning och förslag rörande organisationen av verksamheten för jordbrukets yttre och inre rationalisering. Idun. 220 s. Jo.
3. Betänkanle med förslag till ändrad butikstängningslagstiftning. Norstedt. 148 s. I.
4. Markutredningen. 1. Betänkande med förslag till vissa ändringar i expropriationslagstiftningen. Marcus. 169 s. Ju.
5. Trädgårdsundervisningen. Norstedt. 200 s. Jo.
6. Elkraftutredningens redogörelse nr 2: 6—7. Redogörelse för detaljdistributörerna samt deras råkraftkostnader och priser vid distribution av elektrisk kraft. Jönköpings län och Kronobergs län. Beckman. 75 s. K.

Anm. Om särskild tryckort ej angives, är tryckorten Stockholm. Bokstäverna med fetstil utgöra begynnelsebokstäverna till det departement, under vilket utredningen avgivits, t. ex. E. = ecklesiastikdepartementet, Jo. = jordbruksdepartementet.

STATENS OFFENTLIGA UTREDNINGAR 1948: 6
KOMMUNIKATIONSDEPARTEMENTET

ELKRAFTUTREDNINGENS REDOGÖRELSE NR 2:6—7

REDOGÖRELSE

FÖR

DETALJDISTRIBUTÖRERNA SAMT DERAS RÅKRAFTKOSTNADER OCH PRISER VID DISTRIBUTION AV ELEKTRISK KRAFT

Jönköpings län och Kronobergs län

STOCKHOLM 1948
K. L. BECKMANS BOKTRYCKERI
[2208 47]

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	Sid.
Inledning	5

Jönköpings län

Detaljdistributörerna	6
Distributionsföretagens kraftanskaffning	
Självförsörjande och råkraftinköpande företag	7
Råkraftleverantörer	7
Undersökningsmaterialets omfattning	8
Råkrafttariffer	9
Medelpris för råkraft	9
Företag med höga medelpriser för inköpt råkraft	13
Kedjehandel med råkraft	14
Distributionsföretagens kraftavsättning	
Undersökningsmaterialets omfattning	19
Distributionsföretagens storlek	20
Tariffer	22
Specifik energiförbrukning	24
Medelpriser	26
Topprisföretag	31
Engångsavgifter	34

Kronobergs län

Detaljdistributörerna	37
Distributionsföretagens kraftanskaffning	
Självförsörjande och råkraftinköpande företag	38
Råkraftleverantörer	38
Undersökningsmaterialets omfattning	39
Råkrafttariffer	39
Medelpris för råkraft	40
Företag med höga medelpriser för inköpt råkraft	43
Kedjehandel med råkraft	44
Distributionsföretagens kraftavsättning	
Undersökningsmaterialets omfattning	48
Distributionsföretagens storlek	48
Tariffer	50
Specifik energiförbrukning	52
Medelpriser	54
Topprisföretag	59
Engångsavgifter	63
Bilaga 1. Uppgifter angående distributionsföretagen i Jönköpings län	65
Bilaga 2. Uppgifter angående distributionsföretagen i Kronobergs län	72

FÖRKLARINGAR TILL VISSA FÖRKORTNINGAR OCH BETECKNINGAR

F	=	förbrukningsenhet
ha	=	hektar
hk	=	hästkraft
kV	=	kilovolt (= 1 000 volt)
kW	=	kilowatt
kWh	=	kilowattimme
m_0	=	medelpris vid inköp av råkraft
m_1	=	verkligt medelpris vid detaljdistribution
m_2	=	beräknat medelpris vid detaljdistribution (jämförelsepris)

Förkortningar beträffande företagens namn:

Aelf	=	Andelselektricitetsförening
Aelverk	=	Andelselektricitetsverk
Aenf	=	Andelsenergiförening
Af	=	Andelsförening
Bf	=	Belysningsförening
El.AB	=	Elektriska Aktiebolag
El.Af	=	Elektriska Andelsförening
El.Bf	=	Elektriska Belysningsförening
El.Df	=	Elektriska Distributionsförening
El.Enf	=	Elektriska Energiförening
El.F	=	Elektriska Förening
Elf	=	Elektricitetsförening
Elverk	=	Elektricitetsverk
Enf	=	Energiförening
KrAB	=	Kraftaktiebolag (Kraft Aktiebolag)
Krf	=	Kraftförening
Krst	=	Kraftstation
Krv	=	Kraftverk

Tilläggen »u. p. a.» och »m. b. p. a.» i föreningsnamn ha i förekommande fall uteslutits.

Inledning

För att möjliggöra ett bedömande av priserna på elektrisk kraft i olika orter har elkraftutredningen verkställt en undersökning av vissa förhållanden inom detaljdistributionen av elektrisk kraft i landet. Föreliggande redogörelser angående Jönköpings och Kronobergs län grunda sig på uppgifter, som lämnats av distributionsföretagen i länen och som med några få undantag genomgående avse förhållandena år 1943. Undersökningen omfattar ej kostnaderna för kraftverkens produktion av elektrisk kraft, utan tar endast sikte på distributionsföretagens inköps- och försäljningspriser.

För det insamlade undersökningsmaterialets omfattning och de allmänna principerna vid dess bearbetande har närmare redogjorts i den inledande översikt, som framlagts såsom elkraftutredningens redogörelse nr 1 (Statens offentliga utredningar 1947: 3). Åtskilliga frågor av grundläggande betydelse för bedömande av de i de särskilda länsredogörelserna intagna uppgifterna behandlas i den inledande översikten. Därin gives en kort översikt över kraftförsörjningen i Sverige med en del exempel på förhållanden inom produktionen och distributionen, som öva inflytande på priset för elektrisk kraft. Vidare redogöres för tariffernas uppbyggnad, benämning och klassificering, detaljdistributörernas organisationsformer, metoden för undersökning av kedjehandel, engångsavgifternas betydelse m. m. I den inledande översikten beskrives också huru beräkning verkställt av de olika distributionsföretagens medelpriser såväl vid inköp av råkraft (m_0) som vid försäljning i detaljdistribution dels under verkligen rådande avsättningsförhållanden (m_1), dels under förutsättning av en viss enhetlig elektrifieringsnivå (m_2). Vidare klarläggas där åtskilliga i länsredogörelserna förekommande speciella beteckningar och uttryck. Den inledande översikten förutsättes sålunda tjäna till vägledning vid studiet av redogörelserna för de särskilda länen.

En utförlig redogörelse för tariffinventeringen och den statistiska bearbetningen av undersökningsmaterialet utarbetas för varje län och tryckes i en mindre stencilupplaga. I föreliggande länsredogörelser ha i koncentrerad form sammanställts företrädesvis sådana uppgifter, som kunna förväntas ha ett mera allmänt intresse. De fullständiga, stenciltryckta redogörelserna äro avsedda att tillhandahållas myndigheter och andra, som ha behov av mera ingående uppgifter.

En sammanfattande översikt rörande distributionsförhållandena inom landet i dess helhet kommer sedermera att framläggas i form av en särskild riksredogörelse.

JÖNKÖPINGS LÄN

Detaljdistributörerna

I Jönköpings län finnas sammanlagt 133 detaljdistributörer. Förteckning över samtliga distributörers namn och adress finnes i bilaga 1, som även beträffande 115 av distributionsföretagen innehåller vissa uppgifter om inköp och försäljning av energi m. m. I förteckningen äro i bokstavsordning medtagna alla företag, som ha sina administrationsorter i Jönköpings län och uppgifterna avse företagens hela verksamhet, även om denna delvis skulle sträcka sig utanför länet. Två företag, som ha distributionsverksamhet inom flera län, ha medtagits, ehuru administrationsorten är belägen utanför länet, nämligen statens järnvägar och Finsjö KrAB. I bilaga 1 redovisas dock blott den del av dessa företags verksamhet, som avser distributionen i Jönköpings län.

Förteckningen upptar endast företag, som försälja elektrisk kraft för direkt detaljkonsumtion, dvs. allmänhetens förbrukning för s. k. borgerliga behov, innefattande belysning samt kraft för hushåll, jordbruk, hantverk och småindustri. Uteslutna äro sålunda bl. a. dels företag, som endast leverera råkraft, dvs. vanligen högspänd kraft till en eller flera distributörer, dels företag, som endast leverera industriell kraft. Vidare ha uteslutits sådana detaljdistributörer, som tillgodose lägre antal än tre förbrukare eller som endast tillhandahålla frikraft till anställda.

För 18 av de i förteckningen upptagna 133 distributionsföretagen saknas uppgifter om såväl råkraftinköp som detaljdistribution, enär särskilda värden för varje företag ej kunnat erhållas. Företagen äro emellertid alla direkt eller indirekt anslutna till Västbo Kraftverksförening och redovisas gemensamt såsom ett företag under detta namn. I Västbo Kraftverksförening ingå 16 medlemsföretag med egna kraftstationer, mellan vilka samkörning äger rum. Kraftverksföreningen erhåller dessutom stödskraft från Trollhätte Krv. Av de 16 medlemsverken äro 12 belägna i Jönköpings län, 3 i Hallands län och 1 i Kronobergs län. Det största av medlemsverken, Västbo KrAB, har 4 underdistributörer och ett annat, Vekafors KrAB, 1 underdistributör, alla i Jönköpings län. Ett tredje medlemsverk, Svenska Tagelfjältfabriken i Torup,

Hallands län, distribuerar vidare genom 5 underhållsföreningar, därav 4 i Hallands län och 1 i Jönköpings län. Samtliga dessa 26 företag redovisas sålunda gemensamt i föreliggande redogörelse enligt uppgifter lämnade av AB Skandinaviska Elverk, som år 1945 inköpt kraftverksföreningens anläggningar och rörelse samt vissa av medlemsverken, bl. a. Västbo KrAB.¹

Av de i det följande behandlade 115 detaljdistributionsföretagen i länet, bland vilka Västbo Kraftverksförening räknas som ett, äro 10 kommunala, 17 aktiebolag, 28 ekonomiska föreningar, 1 underhållsförening, 22 industrier, 33 enskilda personer och 4 speciella företag (statens järnvägar, Kungl. Smålands Artilleriregemente, Ryhovs Sjukhus och Statens Anstalt för Fallandesjuka). Något statligt distributionsföretag i egentlig mening förekommer ej i Jönköpings län. För de olika företagsformerna har närmare redogjorts i den inledande översikten, kap. V.

Förutom i sju av länets åtta städer förekomma kommunala distributionsföretag i Gislaveds, Sävsjö och Vaggeryds municipalsamhällen. Sistnämnda tre kommunala företag redovisas i det följande bland landsbygdsföretagen. I den åttonde staden (Värnamo) ombesörjes distributionen dels av ett aktiebolag (Wernamo KrAB), dels av en industri (AB Hörle Bruk). Sistnämnda båda företag ha dessutom landsbygdsdistribution och redovisas dels som stads-, dels som landsbygdsföretag.

Distributionsföretagens kraftanskaffning

Självförsörjande och råkraftinköpande företag

Av detaljdistributörerna i Jönköpings län äro 42 helt självförsörjande, vilket innebär att vederbörande företag erhåller all kraft från egen kraftkälla. Hit räknas i första hand Wernamo KrAB och Finsjö KrAB — båda dotterbolag till Sydsvenska KrAB (Sydkraft) — samt Smålands KrAB, oavsett att dessa storkraftföretag erhålla krafttillskott från stamlinjenätet. En del distributionsföretag producera icke själva någon kraft utan inköpa hela sitt behov från någon råkraftleverantör. Dessa »totalinköpande» företag äro 35 till antalet och hit ha räknats även företag med egen värmekraftkälla, därest denna är avsedd endast för reserv- och toppkraftalstring. Slutligen förekomma sådana företag, som dels själva producera kraft vid egen kraftstation, dels inköpa kraft i större eller mindre omfattning, »delinköpande» företag. I Jönköpings län finnas 38 sådana företag.

Råkraftleverantörer

Som råkraftleverantörer uppträda icke blott statliga och kommunala företag, aktiebolag och industrier, utan även ekonomiska föreningar och enskilda

¹ Angående Västbo Kraftverksförening se vidare bilaga 1, not 20.

personer. Råkraftleverantörerna företräda med andra ord samma typer av företag som distributörerna.

De största råkraftleverantörerna i Jönköpings län äro det statliga Trollhätte Krv samt Smålands KrAB och Sydkraft med dotterföretaget Wernamo KrAB. Två av dessa storkraftföretag, Smålands KrAB och Wernamo KrAB, bedriva även en betydande detaljdistribution i länet. De vid sidan av storkraftföretagen förekommande råkraftleverantörerna återförsälja vanligen kraft, som inköpts från något storkraftföretag. Blott två av råkraftleverantörerna i länet ha kraftstationer utan förbindelse med stamlinjenätet.

I bilaga 1, kolumn 2, är för varje distributionsföretag angivet, varifrån företaget hämtar sin råkraft. Av länets 25 råkraftleverantörer äro 19 tillika detaljdistributörer inom länet och återfinnas såsom sådana i kolumn 1. För de leverantörer, som ej bedriva detaljdistribution, är i bilagan särskilt anmärkt, huru de anskaffa sin råkraft. Ur bilagan kan man sålunda härleda ett företags råkraftinköp till den ursprunglige råkraftleverantören.

Undersökningsmaterialets omfattning

I den mån ett distributionsföretag erhåller sin råkraft från egen kraftkälla ha några undersökningar om företagets råkraftkostnader ej skett. Den följande framställningen avser endast sådana företag, som helt eller delvis inköpa sin råkraft. Utom de självförsörjande distributionsföretagen äro vidare s. k. underhållsföreningar och industrier undantagna. Underhållsföreningarna inköpa icke själva någon energi och de industriidkande detaljdistributörerna använda i regel den ojämförligt största delen av inköpt råkraft i den egna rörelsen. Detsamma gäller de 4 speciella företagen. Utanför undersökningen ha sålunda lämnats länets 42 självförsörjande distributionsföretag (däribland Smålands KrAB, Wernamo KrAB och Finsjö KrAB) samt av återstående företag 1 underhållsförening, 15 industrier och 4 speciella företag. För ytterligare 6 företag saknas råkraftuppgifter helt eller delvis. Detta gäller Ulfstorps Såg och Krv, vars distribution numera övertagits av råkraftleverantören, Prinsfors Krv, som bedriver samkörning med Smålands KrAB, varvid levererad och mottagen energi är ungefär lika, Ölmstads KrAB och Ölmstads Norra Enf, vilka båda huvudsakligen erhålla frikraft från Södra Wетterns KrAB, samt slutligen Grytåsortens El.Df och Tofteryds El.Df, vilka inköpa råkraft enligt effektgränstariffer utan kWh-avgift för energi under gränsen, varvid endast överförbrukningen uppmätes. Fullständiga råkraftuppgifter föreligga följaktligen endast beträffande 47 av länets distributionsföretag.

I bilaga 1, kolumn 3, anges för ifrågavarande företag deras totala inköp av råkraft, uttryckt i tusental kWh (kilowattimmar). I den angivna energimängden ingår all av distributionsföretaget inköpt energi, oavsett om densamma distribueras till allmänhetens förbrukning eller delvis jämväl till industrier eller till någon återförsäljare.

Råkrafttariffer

Distributionsföretagen inköpa vanligen kraft med en spänning av 3 000—30 000 volt vid lämplig transformatorstation på leverantörens högspänningsnät. De tariffer, som tillämpas vid engrosförsäljning av elektrisk kraft, kunna i princip vara uppbyggda på samma sätt som de i detaljdistributionen förekommande. Vid försäljning av högspänd kraft gäller emellertid som regel, att effektagift ingår i tariffen, vilket är mindre vanligt beträffande detaljtariffer. För de olika tariffernas typer, sammansättning och benämning har närmare redogjorts i den inledande översikten, kap. III.

Varje distributionsföretag inköper i regel all sin råkraft enligt en enda tariff. Ett företag, Kiaryds Kvarn och Krst, inköper emellertid en del av sin råkraft enligt en särskild tariff, avseende kraft för speciellt ändamål.

De olika typer av huvudtariffer, enligt vilka distributionsföretagen inköpa råkraft, angivas i följande uppställning, vari jämväl upptages antalet inköpande företag samt (inom parentes) den procentuella andel av all ifrågasvarande råkraft, som inköpes enligt respektive tariffer:

Enkel energitariff	11	företag	(2 0/0)
Säsongtariff	1	»	(0 0/0)
Tidgränstariff	3	»	(1 0/0)
Effekttariff	9	»	(11 0/0)
Effekttariff av blocktyp	2	»	(6 0/0)
Effekttariff av utnyttjningstyp	10	»	(72 0/0)
Effekttariff av säsongtyp	3	»	(6 0/0)
Effektgränstariff	4	»	(1 0/0)
Effektgränstariff med tidgräns ..	1	»	(0 0/0)
Grundavgiftstariff med effektgräns	5	»	(1 0/0)

Efter år 1943 ha i en del fall nya råkrafttariffer införts, till vilka hänsyn ej tagits i föreliggande framställning.

Medelpris för råkraft

Med ledning av inhämtade uppgifter angående inköpt råkraft och för denna enligt vederbörlig tariff erlagd avgift under år 1943 har *medelpriset vid inköp av råkraft*, betecknat m_0 , uträknats för de olika distributionsföretagen. I detta pris ingå även förekommande kristillägg på avgifterna i form av index- och kolklausuler.

Av de 47 företag, vartill undersökningen av råkraftpriserna hänför sig, ha 24 egen kraftstation och täcka endast delvis sitt behov av kraft genom inköp från annat håll. Storleksförhållandet mellan den inköpta kraften och den kraft, som produceras i den egna kraftstationen, kan variera mellan mycket vida gränser. Den egna kraftkällan kan vara så otillräcklig, att in-

köpet av kompletterande stödkraft avser mycket större kraftbelopp än den egna produktionen. Vare sig inköpet gäller stödkraft eller endast reservkraft för täckande av ett mer eller mindre tillfälligt behov vid vattenbrist, kan den egna kraftverkets resurser ha en betydande inverkan på priset för inköpt kraft. Om nämligen det köpande företaget har möjlighet att vid det egna kraftverket magasinera vatten, kan dess inköp inskränkas till sådana tider, då leverantören har god tillgång på kraft till jämförelsevis lågt pris. Saknar däremot det delinköpande företaget kraftverk regleringsmöjligheter, kan det förutsättas, att inköpet måste ske under de tider, då efterfrågan på elkraft normalt är störst och att därför inköpspriset blir jämförelsevis högt. Eftersom sålunda de delinköpande företagens medelpriser ej äro helt jämförbara vare sig sinsemellan eller med de totalinköpande företagens även för de fall, då de inköpta energimängderna äro av samma storleksordning, har undersökningen av medelpriset m_0 gjorts i första hand beträffande sådana företag, som enbart distribuera inköpt kraft. Dessa totalinköpande företag äro i Jönköpings län 23 stycken.

I tabell 1 äro de totalinköpande distributionsföretagen indelade i grupper efter företagsform med angivande av största och minsta totalt inköpta energimängd samt högsta och lägsta förekommande medelpris inom varje grupp ävensom genomsnittligt inköpt energimängd och medelpris för de olika grupperna.

I diagram 1 finnes medelpriset m_0 för de totalinköpande företagen grafiskt återgivet. Diagrammet är uppritat efter fallande medelpris med företagens inköpta energi avsatt efter den horisontala axeln. Varje företag representeras sålunda av en stapel (rektangel) med basen motsvarande den inköpta energimängden och höjden motsvarande medelpriset. Höjdlinjerna äro i detta och följande diagram utritade endast för vissa större, namngivna företag. Stadsföretagens staplar äro streckade. Av diagrammet framgår, att stadsföretagen ligga samlade mot höger, dvs. ha låga medelpris, ävensom att de av stadsel-

Tabell 1. Medelpris (m_0) vid inköp av råkraft för totalinköpande företag

Detaljdistributörernas företagsform	Antal företag	Inköpt energi per företag (1 000 kWh)			Medelpris m_0 (öre/kWh)		
		max.	min.	medel	max.	min.	medel
Kommun	6	4 028	544	2 014	4·6	3·3	3·7
Aktiebolag	2	241	1	121	16·0	5·0	5·0
Ekonomisk förening	14	1 437	9	242	10·5	4·5	5·7
Enskild person	1	18	18	18	6·7	6·7	6·7
Speciell	—	—	—	—	—	—	—
Stadsföretag	3	4 028	544	2 776	3·6	3·3	3·4
Landsbygdsföretag	20	1 776	1	370	16·0	4·1	4·8
Länet	23	4 028	1	634	16·0	3·3	4·1

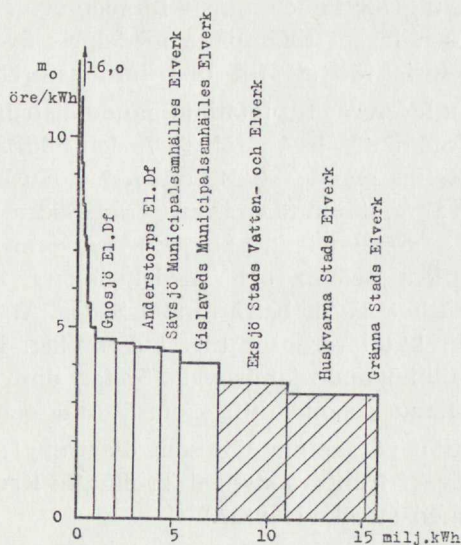

Diagram 1. Medelpris (m_0) för råkraft, avseende totalinköpande företag.
(Stadsföretagens staplar äro streckade.)

verken i Huskvarna och Eksjö inköpta energimängderna äro jämförelsevis stora.

Den föregående undersökningen av medelpriset m_0 hänför sig till distributörernas inköp. I tabell 2 har samma undersökningsmaterial sammanställts i syfte att erhålla en bild av det medelpris, som råkraftleverantörerna betinga sig vid försäljning av råkraft. För varje leverantör är angivet antalet totalinköpande distributionsföretag, som äro kunder hos leverantören, den energi-

Tabell 2. Medelpris (m_0) vid försäljning av råkraft till totalinköpande företag

Råkraftleverantörer		Antal inköpande företag		Försäld energi per inköpande företag (1 000 kWh)			Medelpris m_0 per inköpande företag (öre/kWh)		
An-tal	Företagsform	städer	lands-bygd	max.	min.	medel	max.	min.	medel
1	Staten	—	6	1 776	125	899	7.4	4.1	4.6
2	Kommun	—	2	32	16	24	10.5	8.3	9.2
—	Aktiebolag:								
2	Sydkraft o. Wernamo KrAB	—	2	241	97	169	9.3	5.0	6.2
1	Smålands KrAB	1	—	3 757	3 757	3 757	3.6	3.6	3.6
3	Övriga	2	—	1 141	1 141	1 141	4.4	4.4	4.4
3	Industri	—	3	4 028	544	2 286	3.3	3.3	3.3
3	Enskild person	—	4	170	26	93	9.0	5.6	6.5
2	Enskild person	—	2	92	1	39	16.0	8.0	8.0
14	Länets	—	2	20	18	19	10.0	6.7	8.4
14	Länets	23		4 028	1	684	16.0	3.3	4.1

mängd, som försäljes till största och minsta kunden och i genomsnitt till varje kund, samt högsta och lägsta tillämpade medelpris ävensom leverantörens genomsnittliga medelpris för all till distributionsföretagen försåld energi.

Av all råkraft, som levereras till totalinköpande distributörer, svarar Trollhätte Krv för 35 %, Smålands KrAB för 31 % och Södra Wätterns KrAB för 30 %. Av de tre totalinköpande stadsföretagen i Huskvarna, Gränna och Eksjö erhålla de två förstnämnda råkraft från Södra Wätterns KrAB och det sistnämnda från Smålands KrAB. Leveranserna till stadsföretagen avse relativt stora kraftbelopp och medelpriserna för försåld råkraft äro också genomsnittligt lägst beträffande Södra Wätterns KrAB:s och Smålands KrAB:s direkta leveranser till stadsföretag. I fråga om råkraft-leveranserna till totalinköpande landsbygdsföretag uppvisa Smålands KrAB och Trollhätte Krv största genomsnittliga omsättning och lägsta medelpriser.

I *diagram 2*, uppritat på samma sätt som *diagram 1*, ha de företag, som erhålla sin råkraft direkt från det statliga Trollhätte Krv utmärkts med vita och övriga företag med streckade ytor.

En undersökning angående råkraftpriserna beträffande de 24 delinköpande företagen, av vilka 4 äro stadsföretag (elverken i Jönköping, Nässjö, Tranås och Vetlanda) utvisar, att de inköpa i genomsnitt betydligt mera energi per företag än de totalinköpande (1,8 resp. 0,7 milj. kWh) och att medelpriset m_0 för all den tillskottskraft de inköpa är lägre än för de totalinköpande företagens råkraft (3,4 resp. 4,1 öre/kWh). Av den råkraft, som levereras till

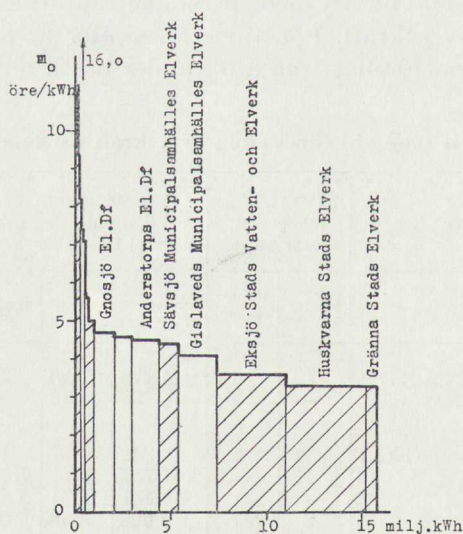

Diagram 2. Medelpris (m_0) för råkraft, avseende totalinköpande företag. (Företag, som köpa råkraft direkt från Trollhätte Krv, ha vita, övriga företag streckade ytor.)

delinköpande företag, svarar det statliga Trollhätte Krv för 43 % (huvudsakligen till Södra Wätterns KrAB), Södra Wätterns KrAB för 39 % (huvudsakligen till Jönköpings stadselverk) och Smålands KrAB för 15 % (huvudsakligen till stadselverken i Nässjö, Tranås och Vetlanda). De tre nämnda råkraftleverantörernas genomsnittspriser för all till delinköpande företag levererad kraft utgör resp. 3,2, 2,9 och 4,4 öre/kWh. För övriga leverantörer av tillskottskraft till delinköpande företag ligga medelpriserna mellan 4,7 och 14,4 öre/kWh. Det rör sig dock här i allmänhet om små energimängder.

Råkraftpriserna för å ena sidan totalinköpande och å andra sidan delinköpande företag äro på det hela taget icke avsevärt olika. Den i bilaga 1, kolumn 3, för samtliga företag redovisade inköpta råkraften, vari ingår även kraft som avsättes för industriändamål m. m., utgör sammanlagt för länet omkring 60,0 milj. kWh med ett genomsnittspris av 3,6 öre/kWh. Av nämnda råkraft faller på stadsföretagen 31,4 milj. kWh med ett medelpris av 3,3 öre/kWh och på landsbygdsföretagen 28,6 milj. kWh med ett medelpris av 3,9 öre/kWh. Att medelpriset är lägre för stads- än för landsbygdsföretag beror vanligen på, att stadsföretagen inköpa större energimängder och ha längre utnyttjningstider än landsbygdsföretagen. (Se inledande översikten sid. 58—59.)

Företag med höga medelpriser för inköpt råkraft

En sammanställning av de företag, som uppvisa höga råkraftpriser, har gjorts i *tabell 3*, vari upptagits alla distributionsföretag i länet, som uppvisa

Tabell 3. Företag med höga medelpriser för inköpt råkraft

Inköpande distributionsföretag	Medel- pris <i>m₀</i> (öre/ kWh)	Inköpt energi (i 000 kWh)	Leverans- spänning (volt)	Ut- nyttj- nings- tid (tim.)	Råkraftleverantör
AB Holsby Krst o. Valskvarn ¹	19·1	30	10 000	1 220	Smålands KrAB
Hallsnäs Krst ¹	18·6	12	10 000	400	" "
Ebbebo El.Df	16·0	1	6 600	·	Svenska Gummifabriks AB
Lovsjö Elverk ¹	15·7	10	5 000	490	AB Norrahammars Elverk
Föreningen Storebro-Kraft ¹	15·6	69	10 000	860	Smålands KrAB
Månsarps Valskvarn ¹	14·4	4	·	·	Månsarps Elförening
Kieryds Kvarn och Krst ¹ ..	13·0	5	10 000	·	Ruppens KrAB
AB Sandserys Elverk ¹	12·8	2	400	·	Domneåns KrAB
Älmåsortens El.Df	10·5	16	3 000	930	Tranås Stads Elverk
Munkakvarns Krv ¹	10·1	83	10 000	940	Smålands KrAB
Fagerhult-Gråshultm.f. Byars El.Df	10·0	20	10 000	·	Hemmershults Krst
Fagerslätt-Koloniens Fastig- hetsägareförening	10·0	53	220	1 750	Husqvarna Vapenfabriks AB
Medeltal för länet	3·6	1 277	—	—	

¹ Delinköpande företag.

ett medelpris m_0 av 10 öre/kWh eller däröver, med angivande av inköpt energimängd, leveransspänning, utnyttjningstid (i de fall effekten uppmätts) samt råkraftleverantör.

Av tabellen framgår, att de företag, som betala höga medelpriser för råkraft, i regel inköpa mycket små energimängder och att utnyttjningstiden i de fall, där den kunnat fastställas, är kort. Särskilt för delinköpande företag kan inköpt energimängd och utnyttjningstid och därmed medelpriset m_0 variera betydligt år från år. Som jämförelse kan nämnas, att den längsta utnyttjningstiden i länet, som uppvisas av AB Norrahammars Elverk, är 4 650 timmar per år. Den normala utnyttjningstiden för en distributionsförening torde ligga mellan 2 000 och 3 000 timmar.

De flesta av ifrågavarande företag med höga råkraftpriser ha egna kraftstationer och inköpet avser sålunda endast reserv- eller stödkraft. För ett par företag gäller, att kraften levereras vid lågspänning. I dessa fall behöva distributionsföretagen ej svara för transformatorförlusterna och råkraftpriset blir därför högre än om leverans skett vid högspänning.

Samtliga de i tabell 3 angivna råkraftleverantörerna äro direkt eller indirekt anknutna till stamlinjenätet.

Kedjehandel med råkraft

Det är ej ovanligt, att en råkraftleverantör själv i större eller mindre grad täcker sitt behov av råkraft genom inköp och att råkraften sålunda blir föremål för kedjehandel. Med *kedjehandel* i vidsträcktaste bemärkelse avses här alla sådana fall, då försäljning av råkraft ej sker direkt från den ursprungliga råkraftleverantören till ett distributionsföretag. Såsom *ursprunglig råkraftleverantör* betraktas därvid varje företag, som antingen erhåller all sin energi från egen kraftkälla eller tillhör något av de till stamlinjenätet anknutna storkraftföretagen (Trollhätte Krv, Smålands KrAB och Sydkraft med Finsjö KrAB och Wernamo KrAB). Kedjehandel i nämnda vidsträckta bemärkelse behöver ej verka fördyrande. Den kan tvärtom leda till ett förbilligande av råkraften, t. ex. då ett industriföretag, som på grund av stor energiomsättning erhåller billig råkraft, avsätter en del härav till en distributör för lägre pris än det distributören skulle fått betala vid direktköp från den ursprungliga leverantören. Samma förhållande kan uppstå, om flera distributörer bilda en sammanslutning för gemensamt inköp av råkraft. Denna sammanslutning räknas dock här av praktiska skäl såsom ett »mellanled» i kedjehandeln. De allmänna synpunkterna på kedjehandel med råkraft ha närmare berörts i den inledande översikten sid. 59—61.

Tabell 4 utvisar huru samtliga 115 redovisade distributionsföretag i Jönköpings län anskaffa sin råkraft. Bland de 42 företag, som erhålla kraft enbart från egen kraftstation, äro Smålands KrAB och Wernamo KrAB i deras egenskap av detaljdistributörer inräknade.

Tabell 4. Distributionsföretagens råkraftförsörjning genom egen kraftstation, direktinköp och kedjehandel

Antal detalj- distributörer	Råkraft erhålles från
42	egen kraftstation
6	Trollhätte Krv direkt
5	» » » och egen kraftstation
12	» » över ett mellanled
8	» » » ett » och egen kraftstation
4	» » » två »
4	» » » två » och egen kraftstation
3	Smålands KrAB direkt
12	» » » och egen kraftstation
3	» » över ett mellanled
1	» » » » » och egen kraftstation
3	Sydkraft eller Wernamo KrAB eller Finsjö KrAB direkt
4	» » » » direkt och egen kraftstation
4	» » » » över ett mellanled och egen kraftstation
2	» » » » » två »
2	annat företag med egen kraftstation direkt
115	

Av tabellen framgår, att kedjehandel i vidsträckt bemärkelse förekommer i 38 fall, därav 28 över ett och 10 över två mellanled. I samtliga kedjehandelsfall utom ett har antingen det inköpande distributionsföretaget självt eller något föregående mellanled egen kraftproduktion, varför i dessa fall någon renodlad kedjehandel ej kan anses föreligga.

Kedjehandelsfallen ha skärskådats ur den synpunkten, att inköpspriset för sista företaget i kedjan jämförts med det pris, som företaget skulle fått erlægga, om det i stället köpt sin kraft direkt från den ursprunglige råkraftleverantören. Sistnämnda pris har beräknats med ledning av gällande medelpriser för sådana direktköpande företag, som köpa närmast motsvarande energimängder från samma ursprunglige råkraftleverantör. Denna metod möjliggör givetvis ej ett exakt bedömande av i vilken utsträckning kedjehandeln som sådan verkat fördyrande, enär ofta stora variationer finnas även inom de direktköpande företagens medelpriser.

En noggrann undersökning huruvida kedjehandeln verkat prisuppdrivande eller ej förutsätter en ingående teknisk-ekonomisk utredning för varje särskilt fall, vilken givetvis icke kunnat ske genom elkraftutredningens försorg. Det har emellertid ansetts önskvärt att ha tillgång till en förteckning över alla förekommande fall av kedjehandel för att underlätta senare eventuella undersökningar. I anslutning till nedanstående uppräknings göras även vissa kommentarer, baserade på tillgängligt undersökningsmaterial. Det är icke uteslutet, att en noggrann undersökning senare kan komma att i vissa fall erfordra justering av de lämnade omdömena.

För 15 av ifrågavarande företag, som beröras av kedjehandel, saknas uppgifter om råkraftpriset (se sid. 8 under rubriken »Undersökningsmaterialets

omfattning») och någon bedömning av dessa kedjehandelsfall kan därför ej ske. Ifrågavarande fall äro:

1. *Trollhätte Krv — Husqvarna Vapenfabriks AB — Carlfors AB.*
2. *Trollhätte Krv — AB Norrahammars Elverk — Ängsfors Snickerifabrikers AB.*
- 3—4. *Trollhätte Krv — AB Skillingaryds Elverk — 2 företag: Grytåsortens El.Df och Tofteryds El.Df.*
- 5—8. *Trollhätte Krv — Södra Weterens KrAB — Jönköpings Kommunala Affärsverk — 4 företag: H Halls Boktryckeri AB, Ryhovs Sjukhus, Kungl. Smålands Artilleriregemente och Statens Anstalt för Fallande-sjuka.*
- 9—10. *Trollhätte Krv — Södra Weterens KrAB — 2 företag: Ölmstads KrAB och Ölmstads Norra Enf.*
- 11—12. *Sydkraft — Nissans Kraftförvaltnings AB — 2 företag: Hylte Bruks AB och Rydö Bruks & Fabriks AB.*
13. *Smålands KrAB — AB Brusafors-Hällefors — Nyboholms AB.*
14. *Smålands KrAB — Kvarnagårdens Krst — Hylletofta Bf.*
15. *Smålands KrAB — Föreningen Storebro-Kraft — Wallnäs AB.*

Återstående 23 kedjehandelsfall uppdelas på två grupper, nämligen *skenbar kedjehandel* och *övrig kedjehandel*. Till *skenbar kedjehandel* hänföres sådana fall, där det återförsäljande företaget är en samköpsförening eller eljest att anse som organ för de därifrån inköpande distributörerna. Om den av en återförsäljare med egen kraftstation inköpta tillskottskraften är så obetydlig i förhållande till hans egen kraftproduktion, att inköpspriset för tillskottskraften uppenbarligen ej återverkar på försäljningspriset, anses också *skenbar kedjehandel* föreligga. Detsamma gäller, om en dylik återförsäljare har samkörning med leverantören, varvid den mottagna kraftmängden är ungefär lika med den levererade. Såsom *övrig kedjehandel* redovisas 19 fall av *kedjehandel* i vidsträcktaste bemärkelse, alltså även sådan som ej verkat prisuppdrivande.

A. Skenbar kedjehandel

1. *Trollhätte Krv — Södra Weterens KrAB — Domneåns KrAB.* Sistnämnda företag bedriver samkörning med Södra Weterens KrAB samt med Habo Sulfitfabrik i Skaraborgs län. Under år 1943 levererade Södra Weterens KrAB 160 000 kWh i form av stödkraft och erhöll 133 000 kWh »returkraft» och 872 000 kWh »överskottskraft», varför råkraftinköp i egentlig mening ej föreligger.
- 2—3. *Trollhätte Krv — Södra Weterens KrAB — 2 företag: Huskvarna Stads Elverk och Jönköpings Kommunala Affärsverk.* Södra Weterens KrAB äges av ifrågavarande båda städer.

4. *Smålands KrAB — Tranås Stads Elverk — Älmåsortens El.Df.* Tranås Stads Elverk producerar i egna kraftstationer omkring 4 milj. kWh och leveransen till Älmåsortens El.Df omfattar endast 16 000 kWh. Stadsverket är närmast att betrakta som ursprunglig råkraftleverantör.

B. Övrig kedjehandel

I följande fall nr 1—9 har vederbörande distributör (sista ledet i kedjan) egen kraftstation och inköpet avser alltså stöd- eller reservkraft. Priset för dylik kraft är beroende av leveransförhållandena i varje särskilt fall och kan därför ej utan vidare jämföras med de totalinköpande företagens råkraftpriser. Relativt höga priser behöva i dessa fall ej vara anmärkningsvärda. En viss ledning vid bedömandet kan emellertid erhållas av gällande råkraft-tariff. I närmast följande nio fall anges därför i korhet den tariff, som gäller för sista ledet i kedjan vid inköp av tillskottskraft.

1. *Trollhätte Krv — Gislaveds Municipalsamhälles Elverk — AB Hestra Elverk.* Effekttariff: 60 kr./kW + 2,5 öre/kWh. Inköpt kraft: 204 000 kWh. Medelpris m_0 : 4,9 öre/kWh.
2. *Trollhätte Krv — Norrahammars Elverk — AB Tabergs Elverk.* Effekttariff: 2 000 kr. per år + 30 kr./kW + 3 öre/kWh jämte index- och koltillägg. Alternativ råkrafttariff: vattenfallsstyrelsens industri-taxa. Inköpt kraft: 605 000 kWh. Medelpris m_0 : 5,7 öre/kWh.

I dessa båda fall (nr 1—2) synes råkraftpriset för sista ledet i kedjan väl ansluta till det beräknade medelpriset vid direktköp från Trollhätte Krv.

3. *Trollhätte Krv — AB Norrahammars Elverk — Lovsjö Elverk.* Effekttariff: 400 kr. per år + 30 kr./kW + 3 öre/kWh jämte index- och koltillägg. Inköpt kraft: 10 000 kWh. Medelpris m_0 : 15,7 öre/kWh. Utnyttjningstid: 490 timmar under år 1943.

4. *Trollhätte Krv — AB Norrahammars Elverk — Månsarps Elf — Månsarps Valskvarn.* Enkel säsongtariff: 300 kr. per år + 6,5 öre/kWh under vinter- och 4,5 öre/kWh under sommarsäsongen jämte 10 % kristillägg. Inköpt kraft: 4 000 kWh. Medelpris m_0 : 14,4 öre/kWh. (Beträffande kedjehandeln rörande Månsarps Elf se nedan, nr 12.)

5. *Trollhätte Krv — Södra Wäterns KrAB — Domneåns KrAB — AB Sandsergys Elverk.* Effektgränstariff: 100 kr. per år + 0 kr./ab.kW + 20 öre/kWh över effektgränsen samt 8 och 5 öre/kWh för dag-resp. nattkraft under effektgränsen. Inköpt kraft: 2 000 kWh. Medelpris m_0 : 12,8 öre/kWh. (Den kedjehandel, som berör Domneåns KrAB är skenbar. Se ovan under A, nr 1.)

- 6—7. *Trollhätte Krv — Södra Wäterns KrAB — Ruppens KrAB — Kie-ryds Kvarn och Krst.* För Ruppens KrAB:s kraftinköp tillämpas

dubbeltariff: 10 öre/kWh för dag- och 5 öre/kWh för nattkraft. Inköpt kraft: 162 000 kWh. Medelpris m_0 : 5,3 öre/kWh. För Kieryds Kvarn och Krst tillämpas dubbeltariff: 30 öre/kWh för dag- och 10 öre/kWh för nattkraft. Inköpt kraft: 5 000 kWh. Medelpris m_0 : 13 öre/kWh.

- 8—9. *Wernamo KrAB — AB Hörle Bruk — 2 företag: Hemmershults Krst och Hultaströms Krv*. Enkel energitariff: 6 öre/kWh. Inköpt kraft: 14 000 resp. 153 000 kWh.

I följande tio fall (nr 10—19) utgöres sista ledet i kedjan av ett totalinköpande företag, men i samtliga fall utom ett (nr 10) har det närmast föregående mellanledet egen kraftstation och det är alltså då ej heller här fråga om ren kedjehandel.

10. *Trollhätte Krv — Gislaveds Municipalsamhälles Elverk — Henja El.Bf.*
11. *Trollhätte Krv — Gislaveds Municipalsamhälles Elverk — AB Hestra Elverk — Sprottebo Andelslyseförening.*
12. *Trollhätte Krv — AB Norrahammars Elverk — Måsarps Elf.*
13. *Trollhätte Krv — Södra Wetterns KrAB — Gränna Stads Elverk.*
14. *Trollhätte Krv — Södra Wetterns KrAB — Visingsö El.Df.*
15. *Wernamo KrAB — AB Hörle Bruk — Fagerhult-Gräshult m. fl. Byars El.Df.*

Råkraftpriset för sista ledet i kedjan är i dessa fall (nr 10—15) lägre eller ungefär lika med det beräknade priset vid inköp direkt från den ursprunglige råkraftleverantören.

16. *Trollhätte Krv — Husqvarna Vapenfabriks AB — Fagerslätt-Koloniens Fastighetsägareförening.* Föreningen inköper vid lågspänning 53 000 kWh enligt en enkel energitariff med energipriset 10 öre/kWh.
 - 17—18. *Trollhätte Krv — Svenska Gummifabriks AB — 2 företag: Ebbebo El.Df och Markås El.Df.* Ebbebo El.Df inköper 1 000 kWh enligt enkel energitariff (47 kr. per år + 8 öre/kWh jämte index- och koltillägg). Medelpriset m_0 blir 16,0 öre/kWh. Markås El.Df inköper 9 000 kWh likaledes enligt enkel energitariff (130 kr. per år + 5 öre/kWh jämte index- och koltillägg). Medelpriset m_0 blir 8,0 öre/kWh.
 19. *Sydskraft — Nissans Kraftförvaltnings AB — Hylte Bruks AB — Västra Df.* Föreningen inköper 92 000 kWh enligt enkel energitariff (225 kr. per år + 8 öre/kWh). Medelpriset m_0 blir 8,2 öre/kWh.
- I sistnämnda fyra fall (nr 16—19) kunna de tillämpade råkrafttarifferna anses vara mindre lämpliga.

Vid en jämförelse med tabell 3 framgår, att 8 av ovannämnda kedjehandelsfall beröra distributionsföretag, villas medelpriser för inköpt råkraft uppgå till minst 10 öre/kWh. Ett av dessa fall har hänförs till skenbar kedjehandel. De återstående 7 fallen ha kommenterats ovan (B nr 3—5, 7 och

15—17). I vilken mån kedjehandeln som sådan verkat prisuppdrivande kan ej med bestämdhet anges, enär priset påverkas av flera andra faktorer än en eventuell mellanhandsvinst.

Av ovanstående redogörelse framgår, att i så gott som samtliga fall ett eller flera av de i kedjan ingående inköpande företagen ha egen kraftstation.

Kedjehandelns inverkan på konsumtionspriset granskas närmare nedan i samband med undersökning av företag med höga medelpriser för detaljdistribuerad kraft.

Distributionsföretagens kraftavsättning

Undersökningsmaterialets omfattning

Det stora flertalet distributionsföretag täcka helt eller delvis sitt behov av råkraft genom inköp av högspänd kraft, vilken efter nedtransformering till förbrukningsspänning vidarebefordras över ett distributionsföretaget tillhörigt ortsnät till allmänheten. En del distributörer förse dessutom särskilda storförbrukare, företrädesvis industrier, med elektrisk kraft. Denna avsättning avser vanligen högspänd kraft enligt särskilda tariffer och är ej medräknad i följande framställning, som endast omfattar företagens leveranser av energi för borgerliga behov (belysning samt kraft för hushåll, jordbruk, hantverk och småindustri).

I bilaga 1 anges för varje företag dels den under år 1943 för borgerliga behov försålda energimängden i tusental kWh (kolumn 6), varmed avses den energi, som uppmätts vid förbrukarnas mätare, dels medelförbrukningen per enhet, dvs. den specifika energiförbrukningen (kolumn 7), dels ock medelpriserna m_1 och m_2 (kolumnerna 8 och 9).

För 34 av de undersökta distributionsföretagen i länet saknas i bilaga 1 uppgifter om energiavsättning, specifik energiförbrukning och medelpriser. Det gäller här företag, hos vilka någon uppmätning av energien ej förekommer och som tillämpa ackordstariffer eller avgifter, som bestämmas från fall till fall. Två företag, AB Hörle Bruk och Wernamo KrAB, ha meddelat särskilda uppgifter för stads- resp. landsbyggsdistribution och räknas därför av praktiska skäl såsom vardera två företag (ett stads- och ett landsbyggsföretag). Sålunda redovisas i det följande 9 stadsföretag, därav två med distribution i samma stad (Värnamo), och 108 landsbyggsföretag eller tillhoppa 117 företag. Uppgifterna om energiavsättning, specifik förbrukning och medelpriser avse dock endast 83 företag (9 stads- och 74 landsbyggsföretag). Att märka är vidare att uppgifterna för Västbo Kraftverksförening, som redovisas såsom ett företag, egentligen avse 26 direkt eller indirekt till föreningen anslutna företag, för vilka specificerade uppgifter ej kunnat erhållas.

Distributionsföretagens storlek

Länets i undersökningen ingående 117 distributionsföretag äro av mycket skiftande storlek beträffande såväl distributionsområdenas omfattning som antal konsumenter och årligen försåld energimängd. I bilaga 1, kolumn 5, anges för varje företag antalet förbrukare, vilket motsvarar antalet hushåll i vidsträckt mening, sålunda inberäknat hantverkslokaler, butiker, samlingslokaler o. d. Det i bilagan angivna sammanlagda antalet förbrukare, 75 531, kan redan på grund härav ej direkt jämföras med den officiella statistikens uppgifter om antalet förefintliga personhushåll i Jönköpings län (60 379 st. enligt folkräkningen den 31 december 1930). I många fall sträcka sig dessutom distributionsområdena på båda sidor om länsgränsen och som ovan nämnts har någon uppdelning av företagens verksamhet i sådana fall som regel ej skett.

I tabell 5 äro distributörerna sammanförda i grupper efter företagsform samt i stads- och landsbygdsföretag. För varje grupp upptagas värdena för största och minsta företag inom gruppen samt medeltalet för alla företag inom gruppen icke blott beträffande antalet förbrukare och försåld energimängd utan även beträffande antalet kommuner, inom vilka företaget idkar distributionsverksamhet. Bortsett från statens järnvägar och Finsjö KrAB, som ha en flera län omspännande detaljdistribution, äro alla inom vederbörande företags distributionsområde liggande kommuner medtagna, även om de äro att hänföra till annat län. Då kommunerna ju äro av mycket skiftande storlek och företagens verksamhet kan avse större eller mindre delar av en kommun, bör antalet distributionskommuner ej uppfattas såsom ett fullgott uttryck för omfattningen av de olika företagens verksamhet. Uppgifterna angående försåld energi avse

Tabell 5. Detaljdistributörernas distributionsområden, konsumentantal och energiavsättning

Företagsform	Antal företag	Distribuerar till nedanstående antal						Försåld energi (1 000 kWh)		
		kommuner			förbrukare			max.	min.	medel
		max.	min.	medel	max.	min.	medel			
Staten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kommun	10	6	1	3.1	14 650	632	3 395	6 651	370	1 984
Aktiebolag	18	71	1	7.4	13 500	41	329	8 500	13	816
Ekonomisk förening	28	32	1	3.0	6 389	4	370	3 830	1	306
Underhållsförening..	1	2	2	2.0	32	32	32	—	—	—
Industri	23	8	1	2.2	1 400	5	263	1 551	5	163
Enskild person.....	33	5	1	1.6	424	4	51	297	2	41
Speciell	4	.	1	.	176	10	65	52	11	28
Stadsföretag.....	9	6	1	2.4	14 650	852	3 703	6 651	404	2 346
Landsbygdsföretag..	108	71	1	3.1	13 500	4	391	8 500	1	305
Länets	117	71	1	3.0	14 650	4	646	8 500	1	524

som ovan nämnts endast de 83 företag, som lämnat uppgift om energiavsättningen.

De flesta företagens distributionsområden sträcka sig icke över flera än en eller två kommuner. Av samtliga företag ha 55 st. (47 %) distribution endast inom en kommun och 8 st. (7 %), nämligen 1 kommunalt, 4 aktiebolag, 2 ekonomiska föreningar och 1 industri, ha distribution i mer än fem kommuner. För statens järnvägar har i tabell 5 under rubriken speciellt företag antalet kommuner ej angivits. Det gäller emellertid här huvudsakligen distribution till tjänstemän, bosatta utefter järnvägen.

Av samtliga förbrukare i länet erhålla 45 % elkraft från kommunala företag, 31 % från aktiebolag, 14 % från ekonomiska föreningar, 8 % från industrier och 2 % från andra slags företag. Av den totala energiavsättningen för borgerliga behov svara kommunala företag för 45 %, aktiebolag för 33 %, ekonomiska föreningar för 13 %, industrier för 7 % och övriga slags företag för 2 %.

De största distributionsföretagen i länet äro, om hänsyn tages endast till distributionskommunernas antal, Smålands KrAB med 71, Wernamo KrAB (landsbygdsdistribution) med 11 samt Domneåns KrAB och Rydaholms Kraft- & Industri AB med vardera 9 distributionskommuner. Det största antalet förbrukare, 14 650, uppvisar Jönköpings Kommunala Affärsverk. Därefter följa Smålands KrAB med 13 500, stadselverken i Nässjö, Tranås, Huskvarna, Eksjö och Vetlanda med mellan 4 039 och 2 204 förbrukare samt Rydaholms Kraft- & Industri AB med 1 534 och Ohs Bruks AB med 1 400 förbrukare. I fråga om energiavsättningens storlek kommer först Smålands KrAB (8,5 milj. kWh) och därefter följa samtliga stadsföretag utom Gränna (6,7—1,6 milj. kWh) samt Gislaveds Municipalsamhälles Elverk (1,0 milj. kWh). Vid förestående uppräknig av större distributionsföretag i länet har bortsetts från Västbo Kraftverksförening, som egentligen består av flera mindre företag.¹

En del av distributionsföretagen i länet äro mycket små. Sålunda tillgodose 31 företag, motsvarande 27 % av samtliga företag i länet, ett lägre antal än 20 konsumenter. Av dessa småföretag drivas 19 av enskild person, 7 äro ekonomiska föreningar, 4 industrier och 1 speciellt. Den till konsumenterna försålda energimängden understiger 5 000 kWh i fråga om 4 företag, nämligen 2 ekonomiska föreningar och 2 tillhörande enskild person. Bland dessa senare äro ej medräknat något av de 34 företagen utan energiuppmätning, vilka dock i allmänhet ha obetydlig energiavsättning.

Vid jämförelse mellan stads- och landsbygdsföretagen bör iakttagas, att uppgifterna för stadsföretagen i vissa fall inbegripa även dessa företags landsbygdsdistribution. Enligt uppgift distribuera elverken i följande städer även på landsbygden, nämligen Vetlanda i fem, Tranås i tre och Eksjö i två landskommuner samt vart och ett av elverken i Gränna, Jönköping och Nässjö inom en landskommun.

¹ Angående Västbo Kraftverksförening se vidare bilaga 1, not 20.

Tariffer

I den inledande översikten, kap. III, har en närmare beskrivning lämnats över förekommande typer av tariffer, dessas benämning, klassificering och beteckning med typnummer, vilket ger upplysning om av vilka beståndsdelar (fast avgift, effektagift och energiavgift) vederbörande tariff är uppbyggd. I bilaga 1, kolumn 10, har för varje distributionsföretag angivits dess tariffuppsättning genom uppräknig av typnumren på de tariffer, företaget tillämpar. Om ett företag har ett flertal tariffer, som tillhöra samma typ men äro avsedda för olika ändamål (belysning, motordrift, matlagning etc.) eller olika användningsområden (bostäder, butiker, samlingslokaler etc.), sammanföras dessa i kolumn 10 under ett gemensamt typnummer. Betydelsen av de olika typnumren kan enklast utläsas med hjälp av den förklaring till tariffernas sifferbeteckning, som intagits såsom bilaga 3 till den inledande översikten.

Av distributionsföretagen i Jönköpings län sakna 9 tariffer i egentlig mening. Avgifterna bestämmas där individuellt eller fördelas mellan förbrukarna enligt särskild överenskommelse. Återstående 108 företag tillämpa sammanlagt 364 tariffer, dvs. i genomsnitt 3 per företag. Vid 23 företag förekommer endast en tariff. Jönköpings Kommunala Affärsverk, som tillämpar olika tariffer för lik- och växelström, uppvisar det största antalet, 20 st. tariffer. De kommunala företagen ha i genomsnitt betydligt flera tariffer per företag än övriga företagsformer.

Av större intresse än det antal tariffer, varje företag uppvisar, är den eller de av företaget tillämpade tariffernas uppbyggnad. Denna åskådliggöres som ovan nämnts genom en sammanställning av tre siffror, tariffens typnummer. Av *tabell 6* framgår i vilken omfattning tariffer av olika typer tillämpas inom de skilda grupperna av distributionsföretag i länet. Tariffernas typnummer ha angivits inom parentes. En punkt i ett typnummer kan ersättas med vilken siffra som helst (utom 0 såsom tredje siffra) utan att typen ändras.

Den enkla energitariffen är mycket rikligt representerad. Ehuru denna tarifftyp ej är ägnad att sporra till ökad användning av elektrisk kraft, förekommer den såsom enda tarifftyp hos flera landsbygdsföretag. Av det totala antalet tariffer äro 35 % enkla energitariffer och den energiuttagning, som sker enligt desamma, utgör 22 % av hela energiomsättningen. Även grundavgiftstarifferna äro många — 23 % av hela antalet — och uttagningen enligt dessa tariffer är stor (41 %). Antalet ackordstariffer är också relativt stor. Dessa tariffer förekomma vanligen hos de minsta företagen och energiuttagningen enligt ackordstariffer har uppskattats till endast 1 % av hela omsättningen. Såsom framgår av *tabell 6* förekomma övriga tariff typer i betydligt mindre utsträckning.

Som ovan antytts förekommer, att skilda tariffer — om än av samma typ — tillämpas alltefter det ändamål, vartill energien användes. Enligt distributörernas uppgifter äro av de 364 tarifferna i länet 112 avsedda för energi

Tabell 6. Antal tariffer av olika typer hos skilda företagsgrupper

Tariff typ (med typnummer)	Antal tariffer som tillämpas inom företagsgrupperna									Energi- omsätt- ning %
	staten	kom- mun	AB	ekon. före- ning	under- hålls- fören.	in- dustri	enskild	speciell	Summa	
Enkel energitariff (001, 101)	—	25	30	24	1	24	17	4	125	22
Enkel blocktariff (002, 102)	—	10	7	4	—	1	3	—	25	8
Polygontariff (003, 103) och utnyttjningsta- riff (004, 104)	—	5	5	3	—	5	1	2	21	14
Tidspärrtariff (005, 105)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Säsongtariff (006, 106)	—	10	3	1	—	6	—	—	20	6
Tidgränstariff (007, 107)	—	8	3	—	—	—	—	—	11	5
Stegrabattariff (008, 108)	—	1	1	4	—	2	—	—	8	1
Effekttariff (01., 11.)..	—	1	—	—	—	—	—	—	1	0
Effektgränstariff (04., 14.)	—	8	—	—	—	2	—	—	10	2
Grundavgiftstariff (2., 3., 4., 5., 6.) ..	—	15	22	22	—	13	11	—	83	41
Ackordstariff (...0)....	—	6	4	15	2	7	26	—	60	1
Summa tariffer	—	89	75	73	3	60	58	6	364	100
Antal företag	—	10	18	24	1	22	29	4	108	—
Antal tariffer i genom- snitt per företag ..	—	9	4	3	3	3	2	2	3	—

till belysning och småapparater, 98 till motorer och ej ackumulerande värmeapparater, 11 till matlagning, 11 till ackumulerande värmeapparater och 97 till vilket ändamål som helst. Av de återstående avse 16 såväl belysning som motorer, 11 såväl belysning som elspisar, 5 såväl motorer som elspisar samt 3 speciella användningsändamål.

De två rikligast företrädde tarifftyperna, den enkla energitariffen och grundavgiftstariffen, ha fått en mångsidig användning. Den enkla energitariffen har dock företrädesvis (i 45 fall av 125) betecknats såsom belysnings-tariff. Grundavgiftstarifferna ha oftast (i 46 fall av 83) avsetts för alla tänkbara ändamål. Av de 60 ackordstarifferna äro 39 betecknade som belysnings-tariffer.

Efter år 1943 har på flera håll tariffomläggning skett. Sedan elkraftutredningen i januari 1947 framlagt betänkande med förslag till standardtariffer för detaljdistribution av elektrisk kraft (SOU 1947: 4) kan förväntas, att för vanlig detaljdistribution till hushåll, jordbruk, hantverk och småindustri den i betänkandet föreslagna normaltariffen skall komma till allt allmänare användning. Normaltariffen utgöres av en grundavgiftstariff, sammansatt — förutom av en engångsavgift — av tre årligen återkommande avgifter, nämligen en abonnentavgift per mätpunkt utgörande 5 kr. vid enfas- och 10 kr.

vid trefasanslutning, en grundavgift per normaltariffenhet (Nte) och en energiavgift av 6 öre per kWh. Redan före förslagets offentliggörande hade Sydkraft med dotterföretag och flera av deras underdistributörer börjat införa tariffer, som i allt väsentligt överensstämde med de av elkraftutredningen förordade standardtarifferna. Numera har även Smålands KrAB och Västbo KrAB beslutat införa dylika tariffer obligatoriskt för nytillträdande abonnenter och fr. o. m. år 1948 valfritt för äldre abonnenter. Den i normaltariffen ingående grundavgiften har av Sydkraftföretagen bestämts till 7 kr. 50 öre och av Smålands KrAB och Västbo KrAB till 8 kr. per Nte. Enligt uppgift har vid sammanträde med Jönköpings läns elektricitetsförening flertalet landsbygdsföretag i länet beslutat att fr. o. m. år 1948 införa standardtarifferna och att därvid tillämpa en grundavgift av 8 kr. per Nte.

Specifik energiförbrukning

Att en bygd blivit elektrifierad innebär, att den har tillgång till elektrisk kraft. I vilken omfattning denna tillgång verkligen utnyttjas får man kännedom om genom att fastställa *den specifika energiförbrukningen*, dvs. den för bygden genomsnittliga energiuttagningen under ett år hos varje konsument eller hushåll. Då hushållen kunna vara av mycket skiftande storlek har för utredningens ändamål införts begreppet *förbrukningsenhet* (F) såsom en för hela landet gemensam måttenhet för gradering av konsumenthushållen efter deras storlek, dvs. deras elektrifieringsbehov.¹ Den enskilde förbrukaren anses representera det antal förbrukningsenheter, som motsvarar summan av antalet rum och antalet hektar odlad jord med ett tillägg till summan av 2 enheter. Den specifika energiförbrukningen inom ett företags distributionsområde anges i bilaga 1, kolumn 7, såsom den genomsnittliga energiuttagningen under ett år per förbrukningsenhet (kWh/F) inom området. Antalet förbrukningsenheter inom ett distributionsområde har kunnat uppskattas med ledning av den officiella statistikens uppgifter om rumsantal och åkerareal.

Uppgifterna i kolumn 7 utgöra ett uttryck för i vilken grad den elektriska kraften utnyttjas inom respektive distributionsområden. I största allmänhet kan man säga, att en specifik energiuttagning, som håller sig under 30 à 35 kWh/F ger en antydning om, att området ifråga huvudsakligen endast är belysningselektrifierat. En dubbelt så stor medelförbrukning, 60 à 70 kWh/F, gör det troligt, att elkraften inom området även användes för motor-drift och en specifik energiförbrukning av över 100 kWh/F antyder en ännu mera vidgad användning av den elektriska energien. Inom områden, där elkraften fått en mycket omfattande användning, t. ex. till såväl belysning och motorer som matlagning och bostadsuppvärmning, kan den specifika energiförbrukningen stiga till 1 000 kWh/F och däröver. Elkraftutredningen har, såsom i den inledande översikten (sid. 66) framhållits, utgått ifrån att

¹ Begreppet förbrukningsenhet förklaras närmare i den inledande översikten sid. 64.

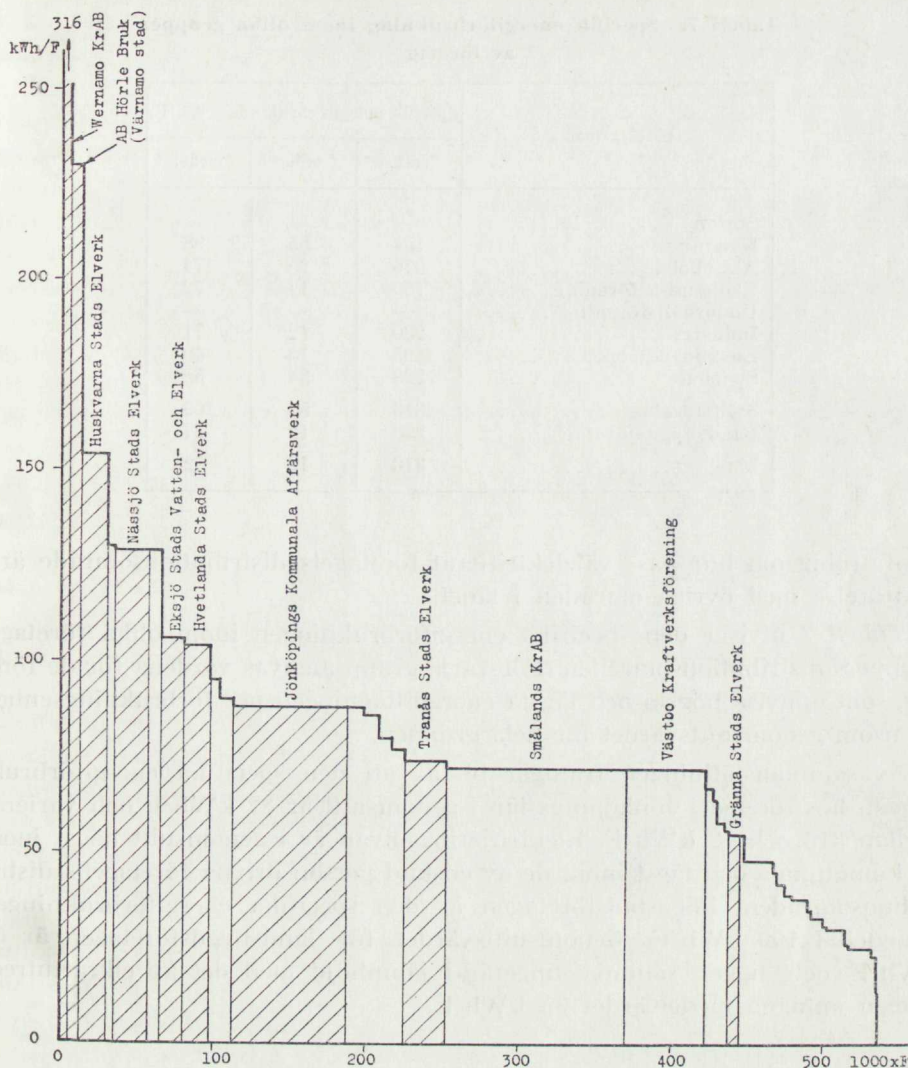

Diagram 3. Specifik energiförbrukning (kWh/F) hos distributionsföretagen.
(Stadsföretagens staplar äro streckade.)

en specifik energiförbrukning av 65 kWh/F motsvarade vad som kunde anses vara en rimlig elektrifieringsnivå på landsbygden.

I diagram 3 är den genomsnittliga energiförbrukningen per förbrukningsenhet inom samtliga ifrågavarande distributionsområden grafiskt återgiven. Företagens storlek har utmärkts genom att antalet förbrukningsenheter avsatts efter den horisontella axeln. Stadsföretagens staplar ha markerats genom streckning. Med ledning av uppgifterna i bilaga 1, kolumn 7, kan ett godtyckligt utvalt företags läge i diagrammet lätt bestämmas, varigenom man får en

Tabell 7. Specifik energiförbrukning inom olika grupper av företag

Företagsform	Specifik energiförbrukning (kWh/F)		
	max.	min.	medel
Staten	—	—	—
Kommun	154	55	98
Aktiebolag	316	25	74
Ekonomisk förening	130	14	72
Underhållsförening	—	—	—
Industri	230	12	71
Enskild person	95	15	49
Speciell	223	34	58
Stadsföretag	316	55	109
Landsbygdsföretag	223	12	67
Länet	316	12	82

uppfattning om hur pass välelektrifierat företagets distributionsområde är i jämförelse med övriga områden i länet.

Tabell 7 utvisar den specifika energiförbrukningen inom olika företagsgruppers distributionsområden. För varje grupp angivas värdena för de företag, som uppvisa högsta och lägsta energiuttagningen per förbrukningsenhet, ävensom genomsnittsvärdet för hela gruppen.

Av sammanställningen framgår bl. a., att den specifika energiförbrukningen hos företag i Jönköpings län i genomsnitt är 82 kWh/F och varierar mellan 316 och 12 kWh/F. Elektrifieringsnivån är i genomsnitt högst inom de kommunala och lägst inom de av enskild person drivna företagens distributionsområden. För stadsföretagen är den specifika energiförbrukningen i medeltal 109 kWh/F. Genomsnittsvärdet för landsbygdsföretagen är 67 kWh/F och ligger sålunda ungefär i jämnhöjd med det av elkraftutredningen antagna medelvärdet 65 kWh/F.

Medelpriser

På grundval av företagens uppgifter om konsumenternas energiförbrukning samt bruttoinkomsten av den försålda energien kan det inom distributionsområdet gällande priset per såld kWh uträknas. Detta pris utgör *det verkliga medelpriset* vid försäljning av elektrisk energi och har betecknats m_1 . Då många företags tariffer äro av progressiv natur och sålunda medge ett lägre pris vid ökad uttagning, blir medelpriset m_1 beroende av energiförbrukningens omfattning. Medelpriset kan därför bli olika för två företag med exakt samma tariffuppsättning, om nämligen den specifika energiuttagningen är olika inom deras områden. Av det föregående framgår, att den specifika energiuttagningen uppvisar stora variationer inom

olika distributionsområden. Medelpriset m_1 är därför ej lämpligt som direkt jämförelsepris.

Därest elkraften utnyttjades i lika hög grad inom alla distributionsområden i landet, skulle de olika distributörernas medelpriser kunna direkt jämföras med varandra. Ett på denna förutsättning grundat medelpris har uträknats för varje företag. Detta är avsett som *jämförelsepris* (betecknat m_2) och utgöres av det pris, som gällande tariffer skulle medföra vid en förutsatt specifik energiförbrukning av i genomsnitt 65 kWh/F, dvs. det antagna medelvärdet för landsbygden.

En närmare redogörelse för principerna för beräkningen av medelpriserna m_1 och m_2 har lämnats i den inledande översikten, kap. VII. Det är att märka, att medelpriserna icke avse att utvisa, vad en enstaka abonnent får betala. De ange helt enkelt distributionsföretagets medelinkomst per kWh av all företagets distribution för borgerliga behov. Medelvärdena m_1 och m_2 äro sålunda genomsnittspris, som gälla för distributionsområdet som helhet betraktat.

Medelpriserna m_1 och m_2 ha angivits för varje företag i bilaga 1, kolumnerna 8 och 9.

Vid en jämförelse mellan ett visst företags verkliga medelpris (m_1) och beräknade medelpris (m_2) kunna följande allmänna synpunkter framhållas. Om ett företag tillämpar en enda tariff, som är av icke progressiv natur, och energipriset sålunda är detsamma oavsett energiuttagningens omfattning, bli m_1 och m_2 lika stora. Tillämpar företaget flera icke progressiva tariffer, om än av samma typ¹, exempelvis enkla energitariffer med olika pris för belysning och motordrift, kan det inträffa, att m_1 och m_2 bli olika. Detta beror på att förbrukningens fördelning på nämnda ändamål vid en elektrifieringsnivå av 65 kWh/F, som lagts till grund för beräkningen av m_2 , i vissa fall kan avvika från den nu rådande, på vilken beräkningen av m_1 grundar sig. Klart är vidare, att m_1 och m_2 bli lika stora, om den gällande specifika energiförbrukningen inom företagets distributionsområde är just den för m_2 beräknade, nämligen 65 kWh/F. Med nyss nämnda undantag gäller regeln, att om för ett visst företag medelpriserna m_1 och m_2 äro olika, så utvisar detta, att företaget tillämpar åtminstone någon tariff av progressiv natur. Storleken av skillnaden mellan m_1 och m_2 påverkas sålunda av två olika omständigheter, nämligen dels den specifika energiförbrukningen, dels gällande tariffers progressivitet. Ju närmare företagets specifika energiförbrukning ligger jämförelsevärdet 65 kWh/F och ju mindre progressiva dess tariffer äro, desto mindre blir skillnaden mellan m_1 och m_2 . Om ett företag uppvisar särskilt låg eller också särskilt hög specifik energiförbrukning eller starkt progressiva tariffer, blir skillnaden mellan m_1 och m_2 stor.

En grafisk framställning av medelpriserna hos företagen i Jönköpings län finnes återgiven i *diagram 4*, som avser det verkliga medelpriset m_1 , och *diagram 5*, som avser jämförelsepriset m_2 . Företagens storlek har utmärkts genom att energiomsättningen avsatts å den horisontella axeln.

Tabell 8 utvisar medelpriserna hos företagen uppdelade gruppvis efter organisationsform samt i stads- och landsbygdsföretag.

¹ Om ett företag har flera tariffer av samma typ anges i bil. 1, kolumn 10, endast ett typnummer. (Se sid. 22.)

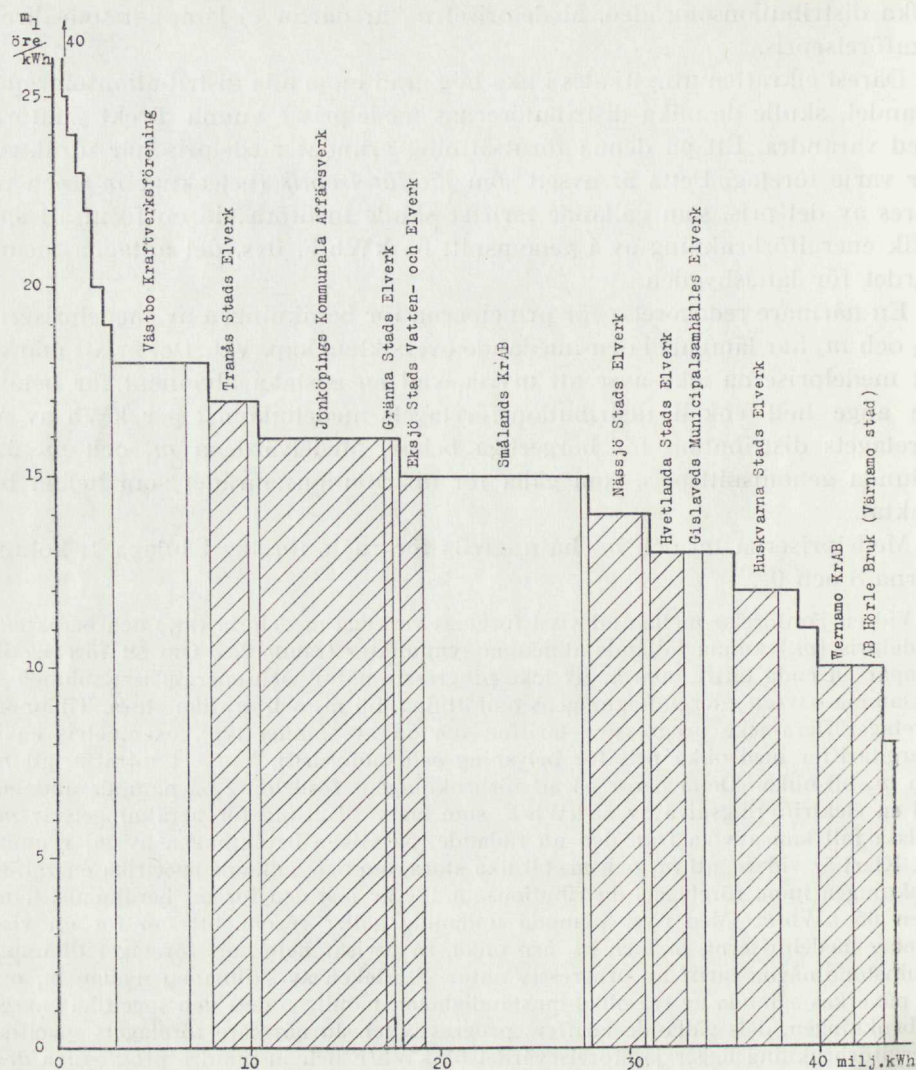

Diagram 4. Verkligt medelpris (m_1) för detaljdistribuerad kraft.
(Stadsföretagens staplar äro streckade.)

För de företag, som redovisas under Västbo Kraftverksförening och som i stort sett tillämpa samma tariffer, har medelpriset beräknats på grundval av en detaljundersökning inom ett område med 806 förbrukare (Reftele-distriktet inom Västbo KrAB) och uppgifterna härom avse driftåret 1 juli 1944—30 juni 1945.

Det verkliga medelpriset (m_1) för hela länet är 15 öre/kWh. Högst ligger Båraryds Andelslysförening med 40 öre/kWh och lägst med 4 öre/kWh Statens Anstalt för Fallandesjuka, som distribuerar till anställda och därvid

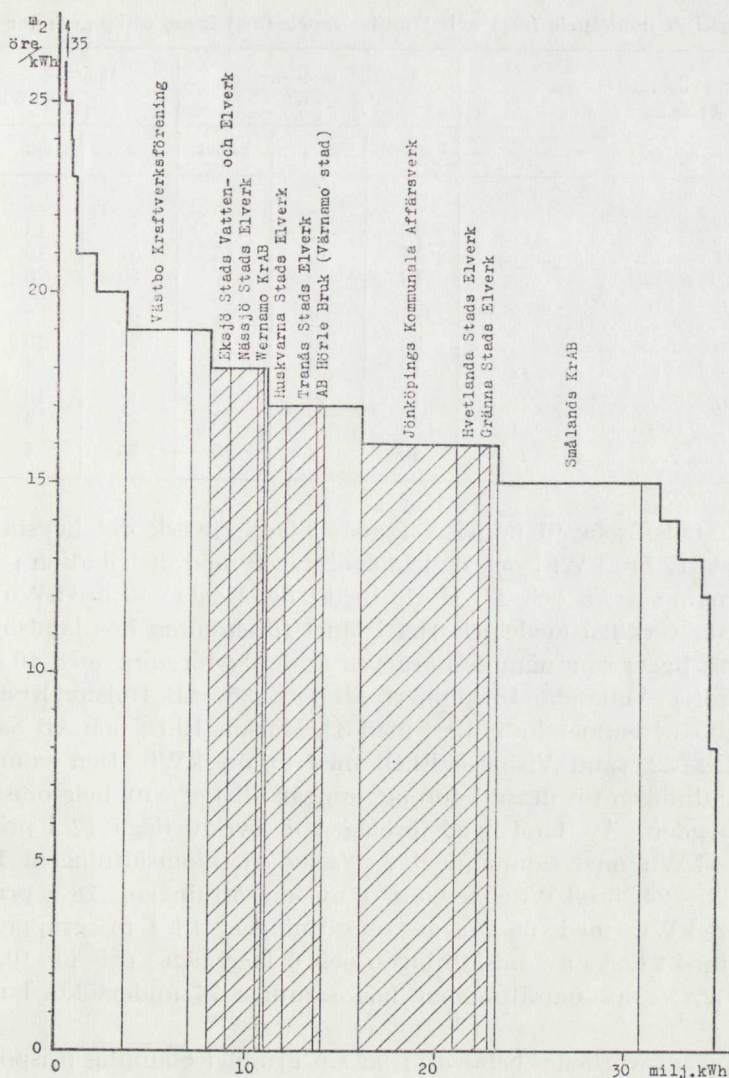

Diagram 5. Jämförelsepris (m_2), utgörande beräknat medelpris för detaljdistribuerad kraft vid en specifik energiförbrukning av 65 kWh/F.
(Stadsföretagens staplar äro streckade.)

lämnar viss frikraft (50 kWh/rum). Det närmast lägsta medelpriset, 7 öre/kWh, uppvisar Carlfors AB, som tillämpar en säsongtariff med energipriserna 8 och 6 öre/kWh.

Av de olika företagsformerna ligga av enskild person drivna företag och ekonomiska föreningar högst med 18 resp. 17 öre/kWh, medan de speciella företagen ha det lägsta medelpriset, 12 öre/kWh. Stadsföretagens verkliga medelpriser äro i genomsnitt något lägre än landsbygdsföretagens. De uppvisa emellertid ej så stora variationer som priserna i olika landsbygdsom-

Tabell 8. Verkligt medelpris (m_1) och jämförelsepris (m_2) inom olika grupper av företag

Företagsform	Verkligt medelpris m_1 (öre/kWh)			Jämförelsepris m_2 (öre/kWh)		
	max.	min.	medel	max.	min.	medel
Staten	—	—	—	—	—	—
Kommun	18	12	15	19	13	17
Aktiebolag	34	10	15	31	12	16
Ekonomisk förening	40	8	17	35	8	18
Underhållsförening	—	—	—	—	—	—
Industri	35	7	14	25	7	19
Enskild person	33	15	18	26	13	18
Speciell	16	4	12	15	4	14
Stadsföretag	17	10	14	18	16	17
Landsbygdsföretag	40	4	16	35	4	17
Länet	40	4	15	35	4	17

råden. Av stadsföretagen uppvisa Tranås Stads Elverk det högsta verkliga medelpriset (17 öre/kWh) och de båda företagen med distribution i Värnamo stad (Wernamo KrAB och AB Hörle Bruk) det lägsta (10 öre/kWh).

De högsta verkliga medelpriserna i länet förekomma hos landsbygdsföretagen. Högst ligger som nämnts Båraryds Andelslysförening med 40 öre/kWh. Därefter följa Vetlanda Ullspinneri AB med 35, AB Holsby Krst & Valskvarn med 34, Hemmershults Krst med 33, Markås El.Df och AB Sandseryds Elverk med 32 samt Visingsö El.Df med 31 öre/kWh. Den sammanlagda energiomsättningen för dessa 7 företag uppgår till 1,0 % av hela omsättningen på landsbygden. Av landsbygdsföretagen i övrigt ligga 12 i prisgruppen 25—29 öre/kWh med sammanlagt 2,8 % av energiomsättningen, 18 i prisgruppen 20—24 öre/kWh med 5,9 % av omsättningen, 18 i prisgruppen 15—19 öre/kWh med 66,3 % av omsättningen, 13 i prisgruppen 10—14 öre/kWh med 21,3 % av omsättningen och 6 med lägre pris än 10 öre/kWh och med 2,7 % av omsättningen hos samtliga 74 undersökta landsbygdsföretag.

De höga m_1 -värdena behöva ej ha sin grund i olämplig prispolitik från företagets sida. Även de mest ändamålsenliga tariffer kunna medföra ett högt verkligt medelpris, om nämligen elkraften inom distributionsområdet utnyttjas i mycket obetydlig omfattning (exempelvis på grund av att företagets verksamhet nyligen påbörjats). Den specifika energiförbrukningen uppgår icke till 50 kWh/F för något av de 7 namngivna företagen i högsta prisgruppen. I den mån ifrågavarande företag visa höga medelpriser även vid en specifik energiuttagning av 65 kWh/F, komma de att nedan bli föremål för undersökning i samband med redogörelsen för landsbygdsföretag med högt jämförelsepris.

Jämförelsepriset m_2 , dvs. det beräknade genomsnittspriset vid en medelförbrukning av 65 kWh/F, är för hela länet 17 öre/kWh. Det högsta i länet

förekommande jämförelsepriset (35 öre/kWh) gäller Båraryds Andelslysförening och de lägsta jämförelsepriserna (4 resp. 7 öre/kWh) Statens Anstalt för Fallandesjuka och Carlfors AB, dvs. samma företag, som uppvisa motsvarande ytterlighetsvärden i fråga om verkligt medelpris m_1 . Av de efter företagsformer indelade grupperna förete industrierna i genomsnitt det högsta m_2 -värdet (19 öre/kWh) och de speciella företagen det lägsta (14 öre/kWh). Jämförelsepriset för samtliga företag är detsamma som för samtliga landsbygdsföretag (17 öre/kWh).

Topprisföretag

För utrönande av alla tänkbara orsaker till förekommande höga jämförelsepriser skulle ha erfordrats en mångfald uppgifter, som icke lämpligen kunnat infordras från företagen. På grundval av föreliggande material ha emellertid de företag, vilkas jämförelsepriser uppgå till 20 öre/kWh eller däröver, i det följande benämnda »topprisföretag», underkastats särskild granskning.

Topprisföretagen i Jönköpings län äro 25 stycken och utgöras alla av landsbygdsföretag. Sammanlagt distribuera topprisföretagen energi till 6 635 förbrukare motsvarande 16 % av landsbygdsföretagens samtliga förbrukare.

I följande *tabell 9* lämnas specificerade uppgifter beträffande de 11 företag, vilkas jämförelsepriser uppgå till minst 25 öre/kWh, samt vissa medelvärden beträffande dels dessa företag i högsta prisgruppen, dels alla 25 topprisföretagen. För jämförelse ha vidare motsvarande medeltal angivits för länets samtliga landsbygdsföretag.

Av tabellen framgår, att av de där upptagna företagen i högsta prisgruppen 4 äro ekonomiska föreningar, 3 tillhöra enskild person, 2 äro aktiebolag och 2 industrier. Av samtliga 25 topprisföretag tillhöra 8 enskild person, 6 äro aktiebolag, 6 ekonomiska föreningar och 5 industrier. Samma grupper i nämnd ordning innehålla de flesta topprisföretagen i förhållande till antalet företag inom varje grupp.

En undersökning av topprisföretagens råkraftanskaffning visar, att 18 företag (72 %) ha egen kraftkälla och sålunda äro helt eller delvis självförsörjande, medan 7 företag (28 %) äro totalinköpande. Denna fördelning skiljer sig icke nämnvärt från den som gäller för samtliga företag i länet (resp. 70 och 30 %). Av de 11 topprisföretag, som endast äro delvis självförsörjande, inköpa 3 sin tillskottskraft från Smålands KrAB, alla direkt, 4 från Wernamo KrAB, därav 2 direkt och 2 över ett mellanled, samt 4 från Trollhätte Krv, därav 1 över ett och 3 över två mellanled.

Av de 7 totalinköpande topprisföretagen erhålla 2 råkraft från Trollhätte Krv över ett mellanled, 2 från Smålands KrAB, därav 1 direkt och 1 över ett mellanled, 1 från Wernamo KrAB över två mellanled samt 1 från Finsjö KrAB och 1 från Kullebo Kvarn, båda direkt.

Som av ovanstående framgår förekommer kedjehandel med råkraft i 10

Tabell 9. Landsbygdsföretag med höga jämförelsepriser

Jämförelsepris m_2 (öre/kWh)	Företagets namn	Företagsform	Råkraftanskaffning					Detaljdistribution	
			Egen kraftstation (E)	Över antal mellanled	Ursprunglig råkraftleverantör	Inköpt råkraft (1 000 kWh)	Medelpris m_0 (öre/kWh)	Antal förbrukare	Tariff typer
35	Bäraryds Andelslysförening	ek. f.	E	—	—	—	—	40	001
31	AB Sandserys Elverk	AB	E	2	Trollhätte Krv	2	12·8	41	101
29	Älmåsortens El.Df.	ek. f.	—	1	Smålands KrAB	16	10·5	38	001
26	Hemmershults Krst	ensk.	E	1	Wernamo KrAB	14	6·0	12	002, 800
"	Markås El.Df.	ek. f.	—	1	Trollhätte Krv	9	8·0	21	601
"	Månsarps Valskvarn	ensk.	E	3	"	4	14·4	18	001
"	Visingsö El.Df.	ek. f.	—	1	"	170	5·6	400	606
25	AB Holsby Krst & Valskvarn	AB	E	0	Smålands KrAB	30	19·1	262	101, 505, 601, 606
"	AB Hörle Bruk (landsbygdsmistr.)	ind.	E	0	Wernamo KrAB	.	.	332	101, 140, 170
"	Jönköpings och Vulecans Tändsticksfabriks AB	"	—	0	Smålands KrAB	.	.	360	101
"	Kierys Kvorn och Krst	ensk.	E	2	Trollhätte Krv	5	13·0	76	101
35—25	Ovannämnda företag				medeltal	31	8·0	145	
35—20	Samtliga topprisföretag				"	51	7·4	265	
35—4	" landsbygdsmistr.				"	715	3·9	391	

fall beträffande topprisföretagen. I ett av dessa fall är kedjehandeln att betrakta som skenbar. De återstående ha kommenterats ovan under rubriken »Övrig kedjehandel» (nr 4—9, 14, 15 och 18).

Toppisföretagen inköpa i regel små energibelopp till ofta relativt höga priser. Medeltalen per företag äro 51 000 kWh inköpt råkraft och 7,4 öre/kWh mot 715 000 kWh och 3,9 öre/kWh beträffande samtliga landsbygdsmistr. Att märka är emellertid, att dessa medeltal hänföra sig endast till det begränsade antal företag, beträffande vilka uppgifter om råkraftinköp föreligga.

Skilnaden mellan inköpspris (m_0) och försäljningspris (m_1) är störst hos följande företag: Hemmershults Krst ($m_0 = 6,0$ och $m_1 = 33$ öre/kWh), Visingsö El.Df ($m_0 = 5,6$ och $m_1 = 31$ öre/kWh) samt Markås El.Df ($m_0 = 8,0$ och $m_1 = 32$ öre/kWh).

På varje landsbygdsmistr. i länet belöpa i genomsnitt 391 förbrukare. Toppisföretagen uppvisa i genomsnitt 265 förbrukare per företag. För de 11 företagen i den högsta prisgruppen är medeltalet blott 145 förbrukare per företag.

Av särskilt intresse vid undersökningen av företag med högt jämförelsepris äro de av dessa företag tillämpade tariff typerna. De 25 toppisföretagen redovisa tillsammans 72 tariff, därav 36 enkla energitariffer, 20 grundav-

giftstariffer, 6 ackordstariffer, 4 enkla blocktariffer, 2 polygon- och utnyttjningstariffer samt 1 effektgräns-, 1 säsong- och 1 tidgränstariff. De i tabell 9 upptagna 11 topprisföretagen i högsta prisgruppen tillämpa sammanlagt 30 tariffer, därav 18 enkla energitariffer (typnummer 001 eller 101), fördelade på åtta företag, som antingen tillämpa enbart dylika tariffer eller därjämte ha grundavgiftstariffer (505, 601, 606) eller effektgräns- och ackordstariffer (140, 170). Två av ifrågavarande företag tillämpa enbart grundavgiftstariff (601, 606) och det återstående enkel blocktariff (002) jämte ackordstariff (800). Topprisföretagen använda sålunda olika tariff typer i ungefär samma proportioner som företagen i allmänhet. Progressiva tariffer förekomma dock i mindre utsträckning hos topprisföretagen än bland övriga företag i länet.

Topprisföretagen ligga spridda över så gott som hela länet, men förekomma något tätare i södra delen.

De här undersökta topprisföretagen, dvs. de som vid en förutsatt specifik energiuttagning inom respektive distributionsområden av 65 kWh/F skulle uppnå medelpriser på minst 20 öre/kWh, uppvisa i verkligheten på ett par undantag när en lägre specifik energiförbrukning än den förutsatta och till följd därav ett verkligt medelpris m_1 , som är lika med eller högre än jämförelsepriset m_2 . Att m_1 i undantagsfall är lägre än m_2 innebär, att en hög elektrifieringsnivå är uppnådd inom området, trots att företagets tariffer resultera i ett relativt högt pris.

Den verkställda granskningen av de 25 topprisföretagen utvisar,

att alla äro landsbygdsföretag,

att de distribuera elkraft till 16 % av samtliga förbrukare hos landsbygdsföretag i länet,

att intet av de kommunala företagen uppvisa toppriser, medan grupperna aktiebolag och föreningar i förhållande till antalet företag inom varje grupp innehålla de flesta topprisföretagen,

att topprisföretagen i regel inköpa mycket små råkraftmängder och att medelpriset vid inköp av råkraft till följd därav blir högre för dem än för landsbygdsföretagen i allmänhet,

att något större andel (40 %) av topprisföretagen beröras av kedjehandel med råkraft än landsbygdsföretagen i allmänhet (33 %),

att genomsnittliga antalet förbrukare hos topprisföretagen är betydligt lägre eller 68 % av medelvärdet för samtliga landsbygdsföretag,

att topprisföretagen i allmänhet tillämpa mera primitiva tariffer än övriga företag, samt

att de ligga spridda över hela länet, men förekomma något tätare i dess södra del.

Beträffande 34 av länets distributionsföretag saknas som ovan nämnts uppgifter för beräkning av medelpris och det har sålunda ej kunnat fastställas, huruvida de äro att betrakta som topprisföretag. Av ifrågavarande företag

(19 av enskild person drivna företag, 9 ekonomiska föreningar, 5 industrier och 1 underhållsförening) erhålla 28 kraft enbart från egna, små kraftstationer, som sakna förbindelse med stamlinjenätet. Ytterligare ett företag har egen kraftstation, men inköper dessutom tillskottskraft från Smålands KrAB direkt, och av de återstående inköpa 4 råkraft från Trollhätte Krv, därav 3 över ett och 1 över två mellanled, samt 1 från Smålands KrAB över ett mellanled. De flesta av dessa företag med ackordstariffer eller liknande avgifter äro — liksom flertalet topprisföretag — belägna i Östbo, Västra och Östra härader. Antalet förbrukare hos ifrågavarande företag är i genomsnitt 34, dvs. blott 9 % av motsvarande medelvärde för samtliga landsbygdsföretag. De tillämpade ackordstarifferna innehålla skiftande prisbestämmelser. Årsavgifter per lampä eller ljuspunkt uttages hos 16 företag med i genomsnitt 5 kr. (max. 8 kr., min. 1 kr. 50 öre) och årsavgifter beräknade per watt lamp-effekt hos 6 företag med i medeltal 20 öre (max. 36, min. 6 öre). Sju företag uttaga årsavgifter för motorkraft, antingen per hk (max. 10 kr., min. 6 kr. 30 öre) eller per motor (max. 50 kr., min. 15 kr.). I fyra fall förekomma årsavgifter per förbrukare eller gård (max. 50 kr., min. 15 kr.).

Beträffande ifrågavarande 34 företag, som tillämpa ackordstariffer eller liknande avgifter och därför ej ingå i medelprisundersökningen, kan sammanfattningsvis sägas, att flertalet utgöras av små, av enskilda personer eller ekonomiska föreningar drivna företag med egna fristående kraftstationer, och att de förse endast ett fåtal förbrukare med energi för belysning.

Engångsavgifter

I föreliggande redogörelse har vid beräkningen av priserna på elkraft inom de olika distributionsområdena tagits hänsyn endast till de avgifter, som förbrukarna få betala enligt företagens gällande tariffer, och eventuellt utgående årliga underhållsavgifter. I och med att elektrifieringen blivit genomförd inom ett område och engångsavgifterna slutbetalats, bli också förbrukarnas avgifter enligt tarifferna de enda aktuella.

I samband med tillkomsten av ett nytt distributionsföretag eller eljест vid anslutning av en ny tillkommen förbrukare utkräves emellertid vanligen en engångsavgift, antingen i form av en inträdesavgift för medlemskap i en distributionsförening eller i form av en särskild anslutningsavgift. Engångsavgiftens innebörd och betydelse har utförligt behandlats i den inledande översikten, kap. VIII, vari även framhållits de omständigheter, som omöjliggjort ett eljест önskvärt hänsynstagande till dessa avgifter vid bedömning av gällande priser på elektrisk kraft. Enär företagens uppgifter angående engångsavgifterna i många fall äro ofullständiga och osäkra, kan någon tillförlitlig redogörelse för desamma icke lämnas.

Av de 115 distributionsföretagen i Jönköpings län ha 25 icke lämnat några som helst uppgifter om engångsavgifterna, 7 företag ha meddelat, att nyan-

slutning ej vore aktuell och 37 företag ha uppgivit, att några engångsavgifter ej förekomma. Hos 8 företag bestämmas engångsavgifterna från fall till fall.

Specificerade uppgifter om förekommande engångsavgifter föreligga sålunda endast för 38 företag, nämligen 1 kommun, 10 aktiebolag, 8 ekonomiska föreningar, 6 industrier och 13 enskilda personer. För 21 av dessa (5 aktiebolag, 4 industrier och 12 enskilda personer) gäller, att en nytillträdande abonnent själv får bestrida alla nödiga anläggningskostnader i form av en anslutnings- eller inträdesavgift. I 7 fall uttages en fast engångsavgift, som är oberoende av anläggningskostnadens eller förbrukarens storlek.

I likhet med Sydkraft har dess dotterföretag Finsjö KrAB indelat sitt distributionsområde i olika anslutningsavgiftsområden. Inom varje sådant område utgår engångsavgift med enhetligt belopp per tariffenhet, varvid beloppet fastställts med hänsyn till bebyggelsetäthet och nätets räntabilitet. I vissa köpingar och större samhällen utgår ingen engångsavgift. I övrigt är anslutningsavgiften per tariffenhet i regel för stationssamhällen med någorlunda tät bebyggelse 10 kr. och för normal landsbygd 20, 30 eller 40 kr. beroende på bebyggelsetätheten. Anslutningsavgifterna 50, 60 och 70 kr. per tariffenhet förekomma mera undantagsvis. Den högsta anslutningsavgiften, 80 kr. per tariffenhet, tillämpas slutligen vid nyelektrifiering av glesbygd i den mån sådan medges, även om anläggningskostnaden överstiger 180 kr. per CB-enhet. Wernamo KrAB uttager ingen anslutningsavgift av förbrukare i Värnamo stad och ej heller för belysning inom redan befintliga distributionsområden på landsbygden. För motorkraft utgår där anslutningsavgift med 100 kr. — Beträffande Smålands KrAB gäller, att engångsavgiften beräknas medelst räntabilitetskalkyl, varvid räknas med den anslutning, som enligt verkställd tariffenhetsinventering kan väntas vid en fullständig elektrifiering. För nytillkommande förbrukare inom tidigare elektrifierade områden tillämpas i regel samma anslutningsavgifter som för de först tillkomna. Enligt uppgift från bolaget täcka anslutningsavgifterna omkring halva anläggningskostnaden för ortsnätet.

Utom hos nämnda storföretag förekommer blott hos 8 andra företag (2 aktiebolag, 4 ekonomiska föreningar, 1 industri och 1 enskild företagare) att engångsavgiften utgår med visst belopp per enhet. Antalet enheter beräknas på basis av rumsantal, hektarantal, antal ljuspunkter eller antal hästkrafter hos de motorer, som installeras. Avgiftsberäkningen är mycket olika hos olika företag. Tre företag uttaga engångsavgift per ljuspunkt med resp. 8, 15 och 50 kr. I sistnämnda fall tillkommer en fast avgift av 50 kr. Andra förekommande engångsavgifter, beräknade per enhet, äro 70 kr. per CB-enhet jämte vissa naturaprestationer, 60 kr. per CB-enhet jämte fast avgift av 64 kr. för mindre och 128 kr. för större fastigheter, 70—100 kr. per rum m. fl.

De kommunala företagen uttaga i regel ej några engångsavgifter av nytillträdande konsumenter inom det egentliga distributionsområdet. Flera av stadsföretagen med landsbygdsdistribution tillämpa emellertid anslutningsavgifter för abonnenterna på landsbygden.

Engångsavgifternas belopp äro som av ovanstående översikt framgår mycket varierande hos olika företag. Detta gäller även förekommande enhetsberäkning. Det har därför ej varit möjligt att i detta sammanhang lämna en mera specificerad redogörelse för engångsavgifternas storlek hos de olika företagen i länet.

Vissa företag med höga kraftpriser förete å andra sidan låga engångsavgifter, vilket sålunda synes innebära, att dessa företag uttaga anläggningskostnaden helt eller delvis i form av energiavgifter. Enär någon medelvärdesberäkning av engångsavgifterna ej är möjlig att genomföra på grund av det skiftande beräkningssättet för dessa avgifter, kan någon direkt jämförelse mellan engångsavgifterna hos de företag, som uppvisa höga jämförelsepriser, (topprisföretagen) och övriga företag i länet ej ske. Vid en närmare granskning av engångsavgifterna hos topprisföretagen kan emellertid icke spåras någon tendens, som ger vid handen att dessa företag skulle i större utsträckning än landsbygdsföretagen i allmänhet ha låga engångsavgifter. Topprisföretagen ge i detta avseende samma oenhetliga intryck som landsbygdsföretagen i allmänhet.

ELKRAFTUTREDNINGENS REDOGÖRELSE NR 2: 7

KRONOBERGS LÄN

Detaljdistributörerna

I Kronobergs län finnas sammanlagt 78 detaljdistributörer. Förteckning över samtliga distributörers namn och adress finnes i bilaga 2, som även beträffande 77 av distributionsföretagen innehåller vissa uppgifter om inköp och försäljning av energi m. m. I förteckningen äro i bokstavsordning medtagna alla företag, som ha sina administrationsorter i Kronobergs län, och uppgifterna avse företagens hela verksamhet, även om denna delvis skulle sträcka sig utanför länet. Tre företag med en över flera län utbredd distributionsverksamhet ha medtagits, ehuru administrationsorten är belägen utanför länet nämligen Sydsvenska KrAB (Sydkraft) och dess dotterbolag Finsjö KrAB samt statens järnvägar. I bilaga 2 redovisas dock blott den del av dessa företags verksamhet, som avser distributionen i Kronobergs län.

Förteckningen upptar endast företag, som försälja elektrisk kraft för direkt detaljkonsumtion, dvs. allmänhetens förbrukning för s. k. borgerliga behov, innefattande belysning samt kraft för hushåll, jordbruk, hantverk och småindustri. Uteslutna äro sålunda bl. a. dels företag, som endast leverera råkraft, dvs. vanligen högspänd kraft till en eller flera distributörer, dels företag, som endast leverera industriell kraft. Vidare ha uteslutits sådana detaljdistributörer, som tillgodose lägre antal än tre förbrukare eller som endast tillhandahålla frikraft till anställda.

För ett av de i förteckningen upptagna företagen, Lidhults El.KrAB, saknas specificerade uppgifter. Företaget ingår emellertid som medlemsverk i Västbo Kraftverksförening och redovisas gemensamt med övriga till föreningen anslutna företag i redogörelsen för Jönköpings län. Medlemsverken ha egna kraftstationer, mellan vilka samkörning äger rum. Kraftverksföreningen erhåller därjämte stödkraft från Trollhätte Krv.¹

Av de 77 distributionsföretag i länet, vilka behandlas i följande redogörelse äro 6 kommunala, 8 aktiebolag, 16 ekonomiska föreningar, 5 underhållsföreningar, 16 industrier, 25 enskilda personer och 1 speciellt företag (statens järnvägar). Något statligt distributionsföretag i egentlig mening förekommer ej i Kronobergs län. För de olika företagsformerna har närmare redogjorts i den inledande översikten, kap. V.

¹ Angående Västbo Kraftverksförening se vidare bilaga 1, not 20.

Länets städer, Växjö och Ljungby, ha båda kommunala elverk. Övriga kommunala företag äro elverken i Alvesta, Markaryds och Tingsryds köpingar samt Strömsnäsbruks municipalsamhälle. De fyra sistnämnda inräknas i det följande bland de 75 landsbygdsföretagen i länet.

Distributionsföretagens kraftanskaffning

Självförsörjande och råkraftinköpande företag

Av detaljdistributörerna i Kronobergs län äro 27 helt självförsörjande, vilket innebär att vederbörande företag erhåller all kraft från egen kraftkälla. Hit räknas i första hand Sydkraft och dess båda dotterbolag Finsjö KrAB och Hanefors Nya KrAB, oavsett att dessa storkraftföretag erhålla krafttillskott från stamlinjenätet. En del distributionsföretag producera icke själva någon kraft utan inköpa hela sitt behov från någon råkraftleverantör. Dessa »totalinköpande» företag äro 25 st. Slutligen förekomma sådana företag, som dels själva producera kraft vid egen kraftstation, dels inköpa kraft i större eller mindre omfattning, »delinköpande» företag. I Kronobergs län finnas 25 sådana företag.

Råkraftleverantörer

Som råkraftleverantörer uppträda vanligen icke blott statliga och kommunala företag, aktiebolag och industrier, utan även ekonomiska föreningar och enskilda personer. Råkraftleverantörerna företräda med andra ord samma typer av företag som distributörerna. I Kronobergs län förekomma emellertid inga statliga eller kommunala företag som råkraftleverantörer.

Sydkraft har icke endast en omfattande detaljdistribution utan svarar även för en betydande del av råkraftleveranserna till andra distributörer i länet. Sydkraft med dotterföretag har i södra Sverige 26 vattenkraft- och 2 värmekraftstationer. Av samtliga dessa äro 5 vattenkraftstationer belägna i Kronobergs län (därav en — i Traryd — tagen i bruk år 1946). Över hälften av de distributörer, som ej äro helt självförsörjande, erhålla råkraft direkt från Sydkraft eller dess dotterbolag.

Den i bilaga 2 som leverantör till sju företag upptagna Övre Mörrumsåns Kraftverksförening, Växjö, utgör en sammanslutning av nämnda sju företag och ytterligare ett (Vartorps Krv, Söraby, som ej har detaljdistribution), alla med egna kraftstationer, mellan vilka samkörning äger rum. Föreningen inköper vid behov tillskottskraft från Sydkraft.

Vid sidan av Sydkraft och dess dotterbolag förekomma vidare dels flera råkraftleverantörer, som återförsälja kraft från nämnda storkraftföretag, dels enstaka mindre företag, som leverera råkraft från egen kraftstation utan förbindelse med stamlinjenätet.

I bilaga 2, kolumn 2, är för varje distributionsföretag angivet, varifrån företaget hämtar sin råkraft. Av 16 råkraftleverantörer äro 11 tillika detaljdistributörer inom länet och återfinnas såsom sådana i kolumn 1. För de leverantörer, som ej bedriva detaljdistribution i länet, är i bilagan särskilt anmärkt, huru de anskaffa sin råkraft. Ur bilagan kan man sålunda härleda ett företags råkraftinköp till den ursprunglige råkraftleverantören.

Undersökningsmaterialets omfattning

I den mån ett distributionsföretag erhåller sin råkraft från egen kraftkälla ha några undersökningar om företagets råkraftkostnader ej skett. Den följande framställningen avser endast sådana företag, som helt eller delvis inköpa sin råkraft. Utom de självförsörjande distributionsföretagen äro vidare underhållsföreningar och industrier undantagna. Underhållsföreningarna inköpa icke själva någon energi och de industriidkande detaljdistributörerna använda i regel den ojämförligt största delen av inköpt råkraft i den egna rörelsen. Detsamma gäller statens järnvägar. Utanför undersökningen av råkraftpriserna ha sålunda lämnats länets 27 självförsörjande distributionsföretag (däribland Sydkraft, Finsjö KrAB och Hanefors Nya KrAB) samt av övriga företag 5 underhållsföreningar, 12 industrier och det enda speciella företaget. För ytterligare ett företag, Granhultsortens El.F, saknas uppgifter för beräkning av medelpris, när råkraften, som inköpes enligt ackordstariff, ej uppmätes. Antalet företag med detaljdistribution, vilkas råkraftinköp undersökts, utgör sålunda 31.

I bilaga 2, kolumn 3, angives för ifrågavarande företag deras totala inköp av råkraft, uttryckt i tusental KWh (kilowattimmar). I den angivna energimängden ingår all av distributionsföretaget inköpt energi, oavsett om densamma distribueras till allmänhetens förbrukning eller delvis jämväl till industrier eller till någon återförsäljare.

Råkrafttariffer

Distributionsföretagen inköpa vanligen kraft med en spänning av 3 000—20 000 volt vid lämplig transformatorstation på leverantörens högspänningsnät. De tariffer, som tillämpas vid engrosförsäljning av elektrisk kraft, kunna i princip vara uppbyggda på samma sätt som de i detaljdistributionen förekommande. Vid försäljning av högspänd kraft förekommer emellertid som regel, att effektaggift ingår i tariffen, vilket är mindre vanligt beträffande detaljtariffer. För de olika tariffernas typer, sammansättning och benämning har närmare redogjorts i den inledande översikten, kap. III.

Varje distributionsföretag inköper i regel all sin råkraft enligt en enda tariff. Ett företag, Braås Belysnings AB, inköper råkraft vid lågspänning enligt två tariffer, nämligen en enkel energitariff (nedan medräknad som huvudtariff) och en tidgränstariff.

De olika typer av huvudtariffer, enligt vilka distributionsföretagen inköpa råkraft, framgår av följande framställning, vari angives antalet inköpande företag samt (inom parentes) den procentuella andel av all ifrågavarande råkraft, som inköpes enligt respektive tariffer:

Enkel energitariff	12 företag	(8 %)
Enkel blocktariff	1 »	(1 %)
Effekttariff	5 »	(6 %)
Effekttariff av utnyttjningstyp ..	3 »	(68 %)
Effekttariff med tidgräns	10 »	(17 %)
Ackordstariff	1 »	(0 %)

Efter år 1943 ha i en del fall nya råkrafttariffer införts, till vilka hänsyn ej tagits i föreliggande framställning.

Medelpris för råkraft

Med ledning av inhämtade uppgifter angående inköpt råkraft och för denna enligt vederbörlig tariff erlagd avgift under år 1943 har *medelpriset vid inköp av råkraft*, betecknat m_0 , uträknats för de olika distributionsföretagen. Vid beräkningen har hänsyn tagits till förekommande kristillägg på avgifterna i form av index- och kolklausuler.

Av de 31 företag, vartill undersökningen av råkraftpriserna hänför sig, ha 14 egen kraftstation och täcka endast delvis sitt behov av kraft genom inköp från annat håll. Storleksförhållandet mellan den inköpta kraften och den kraft, som produceras i den egna kraftstationen, kan variera mellan mycket vida gränser. Den egna kraftkällan kan vara så otillräcklig, att inköpet av kompletterande stödkraft avser mycket större kraftbelopp än den egna produktionen. Vare sig inköpet gäller stödkraft eller endast reservkraft för täckande av ett mer eller mindre tillfälligt behov vid vattenbrist, kan det egna kraftverkets resurser ha en betydande inverkan på priset för inköpt kraft. Om nämligen det köpande företaget har möjlighet att vid det egna kraftverket magasinera vatten, kan dess inköp inskränkas till sådana tider, då leverantören har god tillgång på kraft till jämförelsevis lågt pris. Saknar däremot det delinköpande företags kraftverk regleringsmöjligheter, kan det förutsättas, att inköpet måste ske under de tider, då efterfrågan på elkraft normalt är störst och att därför inköpspriset blir jämförelsevis högt. Eftersom sålunda de delinköpande företagens medelpriser ej äro helt jämförbara vare sig sinsemellan eller med de totalinköpande företagens även för de fall, då de inköpta energimängderna äro av samma storleksordning, har undersökningen av medelpriset m_0 gjorts i första hand beträffande sådana företag, som distribuera enbart inköpt kraft. Dessa undersökta totalinköpande företag äro i Kronobergs län 17 st.

I *tabell 1* äro de *totalinköpande* distributionsföretagen indelade i grupper efter företagsform med angivande av största och minsta totalt inköpta

Tabell 1. Medelpris (m_0) vid inköp av råkraft för totalinköpande företag

Detaljdistributörernas företagsform	Antal företag	Inköpt energi per företag (1 000 kWh)			Medelpris m_0 (öre/kWh)		
		max.	min.	medel	max.	min.	medel
Kommun	4	7 364	299	2 092	7·2	3·9	4·2
Aktiebolag	2	399	89	244	13·0	6·5	7·7
Ekonomisk förening	11	351	8	111	26·2	7·2	8·2
Enskild person	—	—	—	—	—	—	—
Speciell	—	—	—	—	—	—	—
Stadsföretag	1	7 364	7 364	7 364	3·9	3·9	3·9
Landsbygdsföretag	16	399	8	170	26·2	6·5	7·7
Länet	17	7 364	8	592	26·2	3·9	4·9

energimängd samt högsta och lägsta förekommande medelpris inom varje grupp ävensom genomsnittligt inköpt energimängd och medelpris för de olika grupperna.

I *diagram 1* finnes medelpriset m_0 för de totalinköpande företagen grafiskt återgivet. Diagrammet är uppritat efter fallande medelpris med företagens inköpta energi avsatt efter den horisontala axeln. Varje företag representeras sålunda av en stapel (rektangel) med basen motsvarande den inköpta energimängden och höjden motsvarande medelpriset. Höjdlinjerna äro i detta och följande diagram utritade endast för vissa större, namngivna företag. Stadsföretagens staplar äro streckade. Av diagrammet framgår, att det enda totalinköpande stadsföretaget, Växjö Stads Elverk, ligger längst till

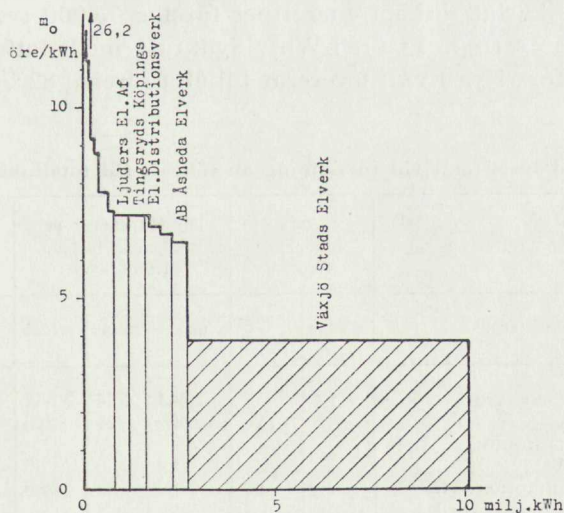

Diagram 1. Medelpris (m_0) för råkraft, avseende totalinköpande företag.
(Stadsföretagens staplar äro streckade.)

höger, dvs. med lägsta medelpriset, ävensom att detta företag inköper den ojämförligt största råkraftmängden.

Den föregående undersökningen av medelpriset m_0 hänför sig till distributörernas inköp. I *tabell 2* har samma undersökningsmaterial sammanställts i syfte att erhålla en bild av det medelpris, som råkraftleverantörerna betinga sig vid försäljning av råkraft. Leverantörerna ha sammanförts gruppvis efter företagsform. För varje grupp är angivet antalet totalinköpande distributionsföretag, som äro kunder hos någon leverantör i gruppen, den energimängd, som försäljes till största och minsta kunden och i genomsnitt till varje kund, samt högsta och lägsta tillämpade medelpris ävensom leverantörgruppens genomsnittliga medelpris för all till distributionsföretagen försold energi.

Av den råkraft, som försäljes till totalinköpande distributörer i Kronobergs län, levereras 98 % direkt från Sydkraft eller Finsjö KrAB. Av *tabell 2* framgår, att dessa bolag i genomsnitt ha större leveranser och lägre medelpriser än övriga leverantörer till totalinköpande landsbygdsföretag.

I *diagram 2*, uppritat på samma sätt som *diagram 1*, ha de företag, som erhålla sin råkraft direkt från Sydkraft eller Finsjö KrAB, utmärkts med vita och övriga företag med streckade ytor. Diagrammet visar, att den ojämförligt största delen av råkraften levereras av dessa bolag och att de streckade staplarna ligga till vänster i diagrammet, dvs. utmärka höga medelpriser.

En undersökning angående råkraftpriserna för de 14 delinköpande företagen, däribland stadsverket i Ljungby, utvisar, att dessa inköpa i genomsnitt betydligt mindre energi per företag än de totalinköpande (0,1 resp. 0,6 milj. kWh) och att medelpriset m_0 för all den tillskottskraft de inköpa är högre än för de totalinköpande företagens råkraft (8,6 resp. 4,9 öre/kWh). Medräknas enbart landsbygdsföretagen blir förhållandet mellan del- och totalinköpande likartat (inköpt energi per företag 75 000 resp. 170 000 kWh och medelpriset 9,9 resp. 7,7 öre/kWh). Sydkraft med dotterbolagen Finsjö KrAB och Hanefors Nya KrAB levererar till åtta företag 82 % av den råkraft,

Tabell 2. Medelpris (m_0) vid försäljning av råkraft till totalinköpande företag

Råkraftleverantörer		Antal inköpande företag		Försold energi per inköpande företag (1 000 kWh)			Medelpris m_0 per inköpande företag (öre/kWh)		
An-tal	Företagsform	städer	lands-bygd	max.	min.	medel	max.	min.	medel
2	Aktiebolag (Sydkraft och Finsjö KrAB)	1	—	7 364	7 364	7 364	3·9	3·9	3·9
1	Ekonomisk förening (Lide-kvarns El.Af)	—	11	399	21	223	12·5	6·5	7·2
1	Industri (Lidboholms AB)	—	2	89	30	60	12·0	9·2	9·9
2	Enskild person (Barsbro Krst och Ingelstorps Krst)	—	1	89	89	89	13·0	13·0	13·0
		—	2	37	8	23	26·2	11·2	13·6
6	Länet	17		7 364	8	592	26·2	3·9	4·9

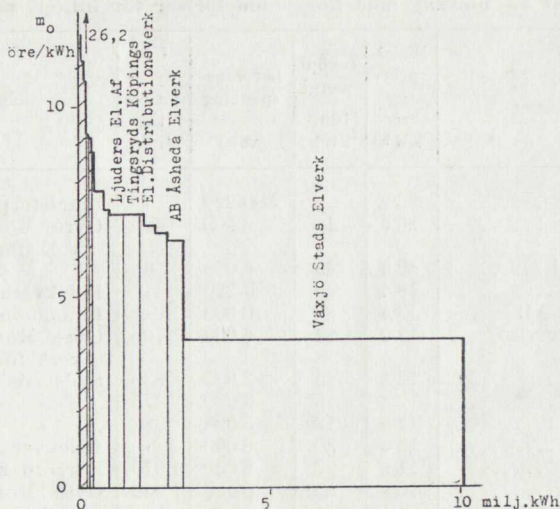

Diagram 2. Medelpris (m_0) för råkraft, avseende totalinköpande företag.
(Företag, som inköpa råkraft direkt från Sydkraft eller Finsjö KrAB
ha vita, övriga företag streckade ytor.)

som går till delinköpande företag för ett medelpris av 7,8 öre/kWh, liggande mellan gränsvärdena 12,5 och 5,4 öre/kWh. Fem distributörer erhålla tillskottskraft från ekonomiska föreningar (Övre Mörrumsåns Kraftverksförening och Lidekvarns El.Af) för i genomsnitt 15,4 öre/kWh och ett företag från en industri (Ohs Bruks AB) för 8,3 öre/kWh.

Någon väsentlig skillnad i råkraftpriserna för å ena sidan totalinköpande och å andra sidan delinköpande företag förefinnes ej. Den i bilaga 2, kolumn 3, redovisade råkraften utgör sammanlagt för länet omkring 11,5 milj. kWh och medelpriset därför 5,3 öre/kWh. Av nämnda råkraft faller på stadsföretagen 7 732 000 kWh med ett medelpris av 3,9 öre/kWh och på landsbygdsföretagen 3 778 000 kWh med ett medelpris av 8,3 öre/kWh. Att medelpriset är lägre för stads- än för landsbygdsföretag beror vanligen på, att stadsföretagen inköpa större energimängder och ha längre utnyttjningstider än landsbygdsföretagen. (Se inledande översikten, sid. 58—59.)

Företag med höga medelpriser för inköpt råkraft

En sammanställning av de företag, som uppvisa höga råkraftpriser, har gjorts i tabell 3, vari upptagits alla distributionsföretag i länet, som uppvisa ett medelpris m_0 av 10 öre/kWh eller däröver, med angivande av inköpt energimängd, utnyttjningstid (i de fall effekten uppmätts) samt råkraftleverantör.

Av tabellen framgår, att de företag, som betala höga medelpriser för råkraft, i regel inköpa jämförelsevis små energimängder och att utnyttjningstiden i

Tabell 3. Företag med höga medelpriser för inköpt råkraft

Inköpande distributionsföretag	Medel- pris m_0 (öre/ kWh)	Inköpt energi (1000 kWh)	Leverans- spänning (volt)	Ut- nyttj- nings- tid (tim.)	Råkraftleverantör
Bergslunds El.Af	26·2	8	380/220	.	Ingelstorps Krst
Barsbro Krst ¹	20·9	13	6 000	420	Övre Mörrumsåns Kraft- verksförening
Lidekvarns El.Af ¹	19·6	45	6 000	360	"
Ingelstorps Krst ¹	18·0	9	380/220	.	Lidekvarns El.Af
Braås Belysnings AB	13·0	² 89	10 000	.	Lidboholms AB
Lindshammars Elverk ¹	12·9	22	6 000	700	Övre Mörrumsåns Kraft- verksförening
Agunnaryds El.F	12·5	45	3 000	890	Sydsvenska KrAB ³
Åbyholms Krst ¹	12·4	5	3 000	475	"
Ramnåsa Bruk ¹	12·0	13	3 000	980	"
Tolgs El.Af.	12·0	30	6 000	.	Lidekvarns El.Af
Ödetofta El Af	11·2	37	6 000	1 670	Barsbro Krst
Åkvarns Elverk ¹	10·8	55	6 000	930	Övre Mörrumsåns Kraft- verksförening
Vrå El.Af ¹	10·7	137	20 000	1 280	Sydsvenska KrAB
Linneryds El.Af ¹	10·4	75	6 000	1 490	Hanefors Nya KrAB
Medeltal för länet	5·3	371	—	—	

¹ Delinköpande företag. — ² Uppmätning sker på transformatorns lågspänningssida. — ³ Dessutom Tjurkö Krst, se bilaga 2, not 1.

de fall, där den kunnat fastställas, är kort. Särskilt för delinköpande företag kan inköpt energimängd och utnyttjningstid och därmed medelpriset m_0 variera betydligt år från år. Som jämförelse kan nämnas, att den längsta utnyttjningstiden i länet, som uppvisas av Växjö Stads Elverk, är 3 860 timmar per år. Den normala utnyttjningstiden för en distributionsförening torde ligga mellan 2 000 och 3 000 timmar.

Beträffande tre av företagen i tabell 3 gäller, att kraften levereras vid lågspänning eller i varje fall uppmätes på transformatorns lågspänningssida. I dessa fall behöva distributörerna ej svara för transformatorförlusterna och råkraftpriset blir därför högre än om — såsom är regel vid råkraftleveranser — uppmätning skett vid högspänning.

Samtliga i tabell 3 angivna råkraftleverantörer ha anknytning till stamlinjennätet.

Kedjehandel med råkraft

Det är ej ovanligt, att en råkraftleverantör själv i större eller mindre grad täcker sitt behov av råkraft genom inköp och att råkraften sålunda blir föremål för kedjehandel. Med *kedjehandel* i vidsträcktaste bemärkelse avses här alla sådana fall, då försäljning av råkraft ej sker direkt från den ursprungliga råkraftleverantören till ett distributionsföretag. Såsom *ursprunglig råkraftleverantör* betraktas därvid varje företag, som antingen erhåller

all sin energi från egen kraftkälla eller tillhör något av de till stamlinjenädet anknutna storföretagen (Sydkraft med Finsjö KrAB, Wernamo KrAB och Hanefors Nya KrAB). Kedjehandel i nämnda vidsträckta bemärkelse behöver ej verka fördyrande. Den kan tvärtom leda till ett förbilligande av råkraften, t. ex. då ett industriföretag, som på grund av stor energiomsättning erhåller billig råkraft, avsätter en del härav till en distributör för lägre pris än det distributören skulle fått betala vid direktinköp från den ursprunglige leverantören. De allmänna synpunkterna på kedjehandel med råkraft ha närmare berörts i den inledande översikten sid. 59—61.

Av tabell 4 framgår huru de 77 distributionsföretagen i Kronobergs län anskaffa sin råkraft. Bland de 27 företag, som erhålla kraft enbart från egen kraftstation, äro Sydkraft, Finsjö KrAB och Hanefors Nya KrAB i deras egenskap av detaljdistributörer inräknade.

Av tabellen framgår, att kedjehandel i vidsträckt bemärkelse förekommer i 20 fall, därav 14 över ett, 5 över två och 1 över tre mellanled. I samtliga kedjehandelsfall utom ett har antingen det inköpande distributionsföretaget självt eller något föregående mellanled därjämte egen kraftproduktion, varför i dessa fall någon renodlad kedjehandel ej kan anses föreligga.

Kedjehandelsfallen ha skärskådats ur den synpunkten, att inköpspriset för sista företaget i kedjan jämförts med det pris, som företaget skulle fått erlagga, om det i stället köpt sin kraft direkt från den ursprunglige råkraftleverantören. Sistnämnda pris har beräknats med ledning av gällande medelpriser för sådana direktköpande företag, som köpa närmast motsvarande energimängder från samma ursprunglige råkraftleverantör. Denna metod möjliggör givetvis ej ett exakt bedömande av i vilken utsträckning kedjehandeln som sådan verkat fördyrande, enär ofta stora variationer finnas även inom de direktköpande företagens medelpriser.

En noggrann undersökning huruvida kedjehandeln verkat prisuppdrivande eller ej förutsätter en ingående teknisk-ekonomisk utredning för varje särskilt fall, vilken givetvis icke kunnat ske genom elkraftutredningens för-

Tabell 4. Distributionsföretagens råkraftförsörjning genom egen kraftstation, direktinköp och kedjehandel

Antal detaljdistributörer	Råkraft erhålles från
27	egen kraftstation
16	Sydkraft eller Finsjö KrAB direkt
13	» , Finsjö KrAB eller Hanefors Nya KrAB direkt och egen kraftstation
3	» eller Finsjö KrAB över ett mellanled
11	» eller Wernamo KrAB över ett mellanled och egen kraftstation
4	» över två mellanled
1	» » » » och egen kraftstation
1	» » tre » »
1	mindre, fristående kraftstation
77	

sorg. Det har emellertid ansetts önskvärt att ha tillgång till en förteckning över alla förekommande fall av kedjehandel för att underlätta senare eventuella undersökningar. I anslutning till nedanstående uppräknings göras även vissa kommentarer, baserade på tillgängligt undersökningsmaterial. Det är icke uteslutet, att en noggrann undersökning senare kan komma att i vissa fall erfordra justering av de lämnade omdömena.

Tre av de företag, som beröras av kedjehandel, äro industrier. Enär uppgifter om deras råkraftpriser saknas, har någon bedömning av dessa kedjehandelsfall ej kunnat ske. Ifrågavarande fall äro:

1. *Sydkraft — Ekeberga El.Af — Kosta Glasbruk.*
2. *Sydkraft — Johansfors Elverk — AB Åfors Glasbruk.*
3. *Sydkraft — Lessebo AB — AB Lessebo Skogar.*

Återstående 17 kedjehandelsfall ha uppdelats på två grupper, nämligen *skenbar kedjehandel* och *övrig kedjehandel*. Till *skenbar kedjehandel* hänföres sådana fall, där det återförsäljande företaget är en samköpsförening eller eljest är att anse såsom organ för de därifrån inköpande distributörerna. *Skenbar kedjehandel* anses även föreligga, om sista ledet i kedjan utgöres av en underhållsförening. Såsom *övrig kedjehandel* redovisas 7 fall av kedjehandel i vidsträcktaste bemärkelse, sålunda även sådan som ej verkar prisuppdrivande.

A. Skenbar kedjehandel

1. *Finsjö KrAB — Lenhovda El.Af — Hassla-Marhults Bf.*
2. *Sydkraft — Lessebo AB — Videslunds El.Af.*
3. *Sydkraft — Rydaholms Kraft- & Industri AB — Ryd-Boatorps El.Af.*

Sista ledet utgöres i dessa fall (1—3) av underhållsföreningar. 4—10. *Sydkraft — Övre Mörrumsåns Kraftverksförening — 7 företag: Barsbro Krst, AB Böksholms Sulfittfabrik, AB Klafreströms Bruk, Lidboholms AB, Lidekvarns El.Af, Lindshammars Elverk och Åkvarns Elverk.* Dessa 7 företag jämte ytterligare ett, som ej bedriver detaljdistribution, ingå som medlemmar i Övre Mörrumsåns Kraftverksförening. Samkörning äger rum mellan medlemsverken och föreningen förfogar över av dessa inlevererad kraft. Vid behov inköper föreningen tillskottskraft från Sydkraft, som också mottager eventuellt kraftöverskott från medlemsverken.

B. Övrig kedjehandel

1. *Wernamo KrAB — Ohs Bruks AB — AB Lamhults Gård.*
2. *Sydkraft — Övre Mörrumsåns Kraftverksförening — Barsbro Krst — Ödetofta El.Af.*
- 3—5. *Sydkraft — Mörrumsåns Kraftverksförening — Lidekvarns El.Af — 3 företag: Ingelstorps Krst, Moheda El.Af och Tolgs El.Af.*

I samtliga dessa fall (1—5) är råkraftpriset för sista ledet i kedjan av samma storleksordning som det beräknade priset vid direktköp från den ursprunglige råkraftleverantören. De tillämpade tarifferna äro emellertid genomgående mindre lämpliga. Ödetofta EL.Af inköper kraft enligt en effekttariff med högt energipris (25 kr./kW + 8 öre/kWh) och för de övriga distributörerna tillämpas enkel energitariff eller enkel blocktariff. AB Lamhults Gårds och Ingelstorps Krst:s inköp avser tillskottskraft till egna kraftstationer.

6. *Sydkraft — Övre Mörrumsåns Kraftverksförening — Braås Belysnings AB.*
7. *Sydkraft — Övre Mörrumsåns Kraftverksförening — Lidekvarns EL.Af — Ingelstorps Krst — Bergslunds EL.Af.*

I dessa båda fall (6—7) är råkraftpriset för sista ledet högre än vid direktköp. Leveranserna ske emellertid vid lågspänning. För Braås Belysnings AB tillämpas en enkel energitariff och en dubbeltariff och för Bergslunds EL.Af en enkel energitariff, den sistnämnda med ett energipris av 30 öre/kWh för belysning och 25 öre/kWh för motordrift. (Dessa avgifter ha enligt uppgift sänkts år 1945 till 25 resp. 20 öre/kWh.) Ifrågavarande tariffer måste anses mindre lämpliga.

Vid en jämförelse med tabell 3 framgår, att 9 av ovannämnda kedjehandelsfall angå distributionsföretag, vilkas medelpriser för inköpt råkraft uppgå till minst 10 öre/kWh. I 4 av dessa fall är kedjehandeln att betrakta som skenbar. De återstående ha kommenterats ovan under B nr 2, 3, 5, 6 och 7. I vilken mån kedjehandeln som sådan verkat prisuppdrivande kan dock ej med bestämdhet anges, enär priset påverkas av flera andra faktorer än en eventuell mellanhandsvinst.

Den råkraft, som inköpes genom kedjehandel, utgör blott en obetydlig del av all den i bilaga 2 redovisade råkraften. På de under B ovan angivna 6 kedjehandelsföretagen belöpa blott 3,2 % av nämnda råkraft.

Kedjehandelns inverkan på konsumtionspriset granskas närmare nedan i samband med undersökning av distributionsföretag med höga medelpriser.

Distributionsföretagens kraftavsättning

Undersökningsmaterialets omfattning

Det stora flertalet distributionsföretag täcka helt eller delvis sitt behov av råkraft genom inköp av högspänd kraft, vilken efter nedtransformering till förbrukningsspänning vidarebefordras över ett distributionsföretaget tillhörigt ortsnät till allmänheten. En del distributörer förse dessutom särskilda storförbrukare, företrädesvis industrier, med elektrisk kraft. Denna avsättning avser vanligen högspänd kraft enligt särskilda tariffer och är ej medräknad i följande framställning, som endast omfattar företagens leveranser av energi för borgerliga behov (belysning samt kraft för hushåll, jordbruk, hantverk och småindustri).

I bilaga 2 angives enligt föreliggande uppgifter från distributionsföretagen dels den under år 1943 för borgerliga behov försålda energimängden i tusental kWh (kolumn 6), varmed avses den energi, som uppmätts vid förbrukarnas mätare, dels medelförbrukningen per enhet, dvs. den specifika energiförbrukningen (kolumn 7), dels ock medelpriserna m_1 och m_2 (kolumnerna 8 och 9).

Uppgift om den försålda energimängden saknas för 11 företag, enär någon uppmätning av energien i dessa fall ej förekommer. Det gäller här företag, som tillämpa ackordstariffer eller individuella tariffer eller som huvudsakligen distribuera frikraft. Följande redogörelse omfattar i vad den avser energiomsättning, specifik energiförbrukning och medelpriser endast 66 företag.

Distributionsföretagens storlek

Länets 77 i undersökningen ingående distributionsföretag äro av mycket skiftande storlek beträffande såväl distributionsområdenas omfattning som antal konsumenter och årligen försåld energimängd. I bilaga 2, kolumn 5, anges för varje företag antalet förbrukare, vilket motsvarar antalet hushåll i vidsträckt mening, sålunda inberäknat hantverkslokaler, butiker, samlingslokaler o. d. Det sammanlagda antalet förbrukare hos de här redovisade företagen utgör 31 767. I en del fall sträcka sig distributionsområdena på båda sidor om länsgränsen och som ovan nämnts har någon uppdelning av företagens verksamhet i sådana fall som regel ej skett. På grund härav kan någon direkt jämförelse ej ske med den officiella statistikens uppgifter om antalet förefintliga personhushåll i Kronobergs län (40 319 st. enligt folkräkningen den 31 december 1930).

I tabell 5 äro distributörerna sammanförda i grupper efter företagsform samt i stads- och landsbygdsföretag. För varje grupp upptagas värdena för det största och det minsta företaget samt medeltalet för alla företag inom gruppen icke blott beträffande antalet förbrukare och försäld energimängd utan även beträffande antalet kommuner, inom vilka företaget idkar distributionsverksamhet. Bortsett från Sydkraft och Finsjö KrAB, som ha en flera län omspännande distribution, äro alla inom vederbörande företags distributionsområde liggande kommuner medtagna, även om de äro att hänföra till annat län. Då kommunerna ju äro av mycket skiftande storlek och företagens verksamhet kan avse större eller mindre delar av en kommun, bör antalet distributionskommuner ej uppfattas såsom ett fullgott uttryck för omfattningen av de olika företagens verksamhet. För statens järnvägar har i tabell 5 under rubriken speciellt företag antalet kommuner ej angivits. Det gäller emellertid här huvudsakligen distribution till tjänstemän, bosatta utefter järnvägen. Uppgifterna angående försäld energi avse som ovan nämnts endast 66 företag.

De flesta företagens distributionsområden sträcka sig icke över flera än en eller två kommuner. Av samtliga företag ha 47 st. (61 %) distribution endast inom en kommun och blott 4 st. (5 %) ha distribution i mer än fem kommuner.

Av samtliga förbrukare i länet erhålla 34 % elkraft från kommunala företag, 36 % från aktiebolag, 14 % från ekonomiska föreningar, 7 % från industrier, 8 % från enskilda personer och 1 % från andra slags företag. Av hela den detaljdistribuerade energien belöper på kommunala företag 50 %, aktiebolag 29 %, ekonomiska föreningar 12 %, enskilda personer 4 %, industrier 4 % och övriga slags företag 1 %.

De största distributionsföretagen i länet äro, om hänsyn tages endast till

Tabell 5. Detaljdistributörernas distributionsområden, konsumentantal och energiavsättning

Företagsform	Antal företag	Distribuerar till nedanstående antal						Försäld energi (1 000 kWh)		
		kommuner			förbrukare			max.	min.	medel
		max.	min.	medel	max.	min.	medel			
Staten.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kommun	6	5	1	2·3	5 864	450	1 798	3 107	149	1 302
Aktiebolag	8	44	1	8·9	7 000	54	1 410	2 605	9	497
Ekonomisk förening..	16	13	1	2·6	917	30	286	465	7	124
Underhållsförening..	5	2	1	1·4	129	26	50	62	3	20
Industri.....	16	4	1	1·1	410	12	140	150	2	38
Enskild person.....	25	7	1	1·5	351	4	102	112	1	30
Speciell	1	·	·	·	95	95	95	20	20	20
Stadsföretag.....	2	4	1	2·5	5 864	2 063	3 964	3 107	2 155	2 631
Landsbygdsföretag..	75	44	1	2·6	7 000	4	318	2 605	1	146
Länet	77	44	1	2·6	7 000	4	413	3 107	1	221

distributionskommunernas antal, Sydkraft med 44, Hanefors Nya KrAB med 16, Lidekvarns ElAf med 13 och Lindshammars Elverk med 7 kommuner. I fråga om antalet konsumenter dominerar likaledes Sydkraft, som förser 7 000 förbrukare med elkraft. Därnäst följa Växjö Stads Elverk med 5 864, Ljungby Stads Elverk med 2 063, Hanefors Nya KrAB med 2 005 och Alvesta Elverk med 1 250 förbrukare. Med hänsyn till energiavsättningen är Växjö Stads Elverk det största företag i länet (3,1 milj. kWh). Därnäst följa Sydkraft (2,6 milj. kWh), Ljungby Stads Elverk (2,2 milj. kWh) och Alvesta Elverk (1,0 milj. kWh).

En del av distributionsföretagen i länet äro mycket små. Sålunda tillgodose 8 företag, motsvarande 10 % av samtliga företag i länet, ett lägre antal än 20 konsumenter. Av dessa småföretag äro 7 enskilda och 1 industri. Den till konsumenterna försålda energimängden understiger 5 000 kWh i fråga om 7 företag, motsvarande 9 % av samtliga företag, nämligen 5 enskilda, 1 underhållsförening och 1 industri. Bland dessa senare äro ej medräknade några av de 11 företagen utan energiuppmätning, vilka dock i allmänhet ha mycket små energileveranser.

Vid jämförelse mellan stads- och landsbygdsföretag bör iakttagas, att uppgifterna för stadsföretagen inbegripa även dessa företags landsbygdsdistribution. Växjö Stads Elverk bedriver enligt uppgift distribution inom tre närliggande landskommuner.

Tariffer

I den inledande översikten, kap. III, har en närmare beskrivning lämnats över förekommande typer av tariffer, dessas benämning, klassificering och beteckning med typnummer, vilket ger upplysning om av vilka beståndsdelar (fast avgift, effektagift och energiavgift) vederbörande tariff är uppbyggd. I bilaga 2, kolumn 10, har för varje distributionsföretag angivits dess tariffuppsättning genom uppräknings av typnumren på de tariffer, företaget tillämpar. Om ett företag har ett flertal tariffer, som tillhöra samma typ men äro avsedda för olika ändamål (belysning, motordrift, matlagning etc.) eller olika användningsområden (bostäder, butiker, samlingslokaler etc.), är endast ett typnummer angivet i kolumn 10. Betydelsen av de olika typnumren kan enklast utläsas med hjälp av den förklaring till tariffernas sifferbeteckning, som intagits såsom bilaga 3 till den inledande översikten.

De 75 distributionsföretag i Kronobergs län, som lämnat specificerade tariffuppgifter tillämpa sammanlagt 226 tariffer, dvs. i genomsnitt 3 per företag. Vid 17 företag förekommer endast en tariff. Det största antalet tariffer uppvisa Sydkraft, som har 13 samt Finsjö KrAB och Strömsnäsbruks Municipala Elverk, som vardera har 8 tariffer.

Av större intresse än det antal tariffer, varje företag uppvisar, är den eller de av företaget tillämpade tariffernas uppbyggnad. Denna åskådliggöres som

ovan nämnts genom en sammanställning av tre siffror, tariffens typnummer. Av tabell 6 framgår i vilken omfattning tariffer av olika typer tillämpas inom de skilda grupperna av distributionsföretag i länet. Tariffernas typnummer ha angivits inom parentes. En punkt i ett typnummer kan ersättas med vilken siffra som helst (utom 0 såsom tredje siffra) utan att typen ändras.

Den enkla energitariffen är mycket rikligt representerad. Ehuru denna tariff typ ej är ägnad att sporra till ökad användning av elektrisk kraft, förekommer den såsom enda tariff typ hos många landsbygdsföretag. Av det totala antalet tariffer äro 46 % enkla energitariffer och den energiuttagning, som sker enligt desamma, utgör 35 % av hela energiomsättningen. Grundavgiftstarifferna äro tämligen talrika — 21 % av hela antalet — och omkring 10 % av energien uttages enligt dessa tariffer. Typerna ackordstariff, enkel blocktariff och tidgränstariff äro de närmast vanligaste. Uttagningen enligt enkel blocktariff liksom enligt polygon- och utnyttjningstariff är jämförelsevis stor. Stegrabattariff och säsongtariff äro mera ovanliga och typerna tidspärrtariff, effekttariff och effektgränstariff förekomma ej alls.

Som ovan antytts förekommer, att skilda tariffer — om än av samma typ — tillämpas alltefter det ändamål, vartill energien användes. Enligt distributionsföretagernas uppgifter äro av de 226 tarifferna i länet 88 avsedda för energi till

Tabell 6. Antal tariffer av olika typer hos skilda företagsgrupper

Tariff typ (med typnummer)	Antal tariffer som tillämpas inom företagsgrupperna								Summa	Energi- omsätt- ning %
	staten	kommun	AB	ekon. före- ning	under- hålls- fören.	indu- stri	enskild	spe- ciell		
Enkel energitariff (001, 101)	—	13	9	20	6	25	25	5	103	35
Enkel blocktariff (002, 102)	—	3	2	5	1	2	3	—	16	22
Polygontariff (003, 103) och utnyttjningsta- riff (004, 104)	—	1	1	3	—	2	3	—	10	19
Tidspärrtariff (005, 105)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Säsongtariff (006, 106)	—	2	1	2	—	—	—	—	5	1
Tidgränstariff (007, 107)	—	6	7	1	2	—	—	—	16	10
Stegrabattariff (008, 108)	—	2	3	2	—	2	—	—	9	3
Effekttariff (01., 11.) ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Effektgränstariff (04., 14.)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Grundavgiftstariff (2., 3., 4., 5., 6.) ..	—	1	18	11	—	7	10	—	47	10
Ackordstariff (.0) ..	—	—	2	4	—	8	6	—	20	0
Summa tariffer	—	28	43	48	9	46	47	5	226	100
Antal företag	—	6	8	16	5	16	23	1	75	—
Antal tariffer i genom- snitt per företag ..	—	5	5	3	2	3	2	5	3	—

belysning och småapparater, 57 till motorer och ej ackumulerande värmeapparater 4 till matlagning, 2 till ackumulerande värmeapparater och 33 till vilket ändamål som helst. Av de återstående avse 35 såväl belysning som motorer, 6 såväl motorer som elspisar samt 1 speciellt ändamål.

Den enkla energitariffen har fått den allsidigaste användningen, nämligen för samtliga nämnda särskilda resp. obegränsade ändamål. Den har dock företrädesvis (i 43 fall av 103) avsetts för belysning eller (i 32 fall) för motorer. Grundavgiftstariffen förekommer ofta (i 16 fall av 47) som kombinerad belysnings- och motortariff eller (i 13 fall) utan särskild ändamålsbestämning. Samtliga 20 ackordstariffer äro betecknade som belysningstariffer.

Efter år 1943 har på flera håll tariffomläggning skett. Elkraftutredningen framlade i januari 1947 betänkande med förslag till standardtariffer för detaljdistribution av elektrisk kraft (SOU 1947: 4). Redan dessförinnan hade Sydkraft med dotterföretag liksom flera av deras underdistributörer börjat införa tariffer, som i allt väsentligt överensstämde med de av elkraftutredningen förordade standardtarifferna. Enligt uppgift från Sydkraft tillämpas dylika tariffer numera av 17 företag. Det kan förväntas, att för vanlig detaljdistribution till hushåll, jordbruk, hantverk och småindustri den i betänkandet föreslagna normaltariiffen skall komma till allt allmänare användning. Normaltariiffen utgöres av en grundavgiftstariff, sammansatt — förutom av en engångsavgift — av tre årligen återkommande avgifter, nämligen en abonnentavgift per mätpunkt, utgörande 5 kr. vid enfas- och 10 kr. vid trefasanslutning, en grundavgift per normaltariiffenhet (Nte) och en energiavgift av 6 öre per kWh. Sydkraft med dotterbolag har fastställt grundavgiften till 7 kr. 50 öre per Nte.

Specifik energiförbrukning

Att en bygd blivit elektrifierad innebär, att den har tillgång till elektrisk kraft. I vilken omfattning denna tillgång verkligen utnyttjas får man kännedom om genom att fastställa *den specifika energiförbrukningen*, dvs. den för bygden genomsnittliga energiuttagningen under ett år hos varje konsument eller hushåll. Då hushållen kunna vara av mycket skiftande storlek har för utredningens ändamål införts begreppet *förbrukningsenhet* (F) såsom en för hela landet gemensam måttenhet för gradering av konsumenthushållen efter deras storlek, dvs. deras elektrifieringsbehov. Den enskilde förbrukaren anses representera det antal förbrukningsenheter, som motsvarar summan av antalet rum och antalet hektar odlad jord med ett tillägg till summan av 2 enheter. Den specifika energiförbrukningen inom ett företags distributionsområde anges i bilaga 2, kolumn 7, såsom den genomsnittliga energiuttagningen under ett år per förbrukningsenhet (kWh/F) inom området. Antalet förbrukningsenheter inom ett distributionsområde har kunnat uppskattas med ledning av den officiella statistikens uppgifter om rumsantal och åkerareal.¹

¹ Begreppet förbrukningsenhet förklaras närmare i den inledande översikten sid. 64.

Uppgifterna i kolumn 7 utgöra ett uttryck för i vilken grad den elektriska kraften utnyttjas inom resp. distributionsområden. I största allmänhet kan man säga, att en specifik energiuttagning, som håller sig under 30 à 35 kWh/F ger en antydning om, att området ifråga huvudsakligen endast är belysningselektrifierat. En dubbelt så stor medelförbrukning, 60 à 70 kWh/F, gör det troligt, att elkraften inom området även användes för motordrift och en specifik energiförbrukning av över 100 kWh/F antyder en ännu mera vidgad användning av den elektriska energien. Inom områden, där elkraften fått en mycket omfattande användning, t. ex. till såväl belysning och motorer som matlagning och bostadsuppvärmning, kan den specifika energiförbrukningen stiga till 1 000 kWh/F och däröver. Elkraftutredningen har, såsom i den inledande översikten (sid. 66) framhållits, utgått ifrån att en specifik energiförbrukning av 65 kWh/F motsvarade vad som kunde anses vara en rimlig elektrifieringsnivå på landsbygden.

I diagram 3 är den genomsnittliga energiförbrukningen per förbruknings-

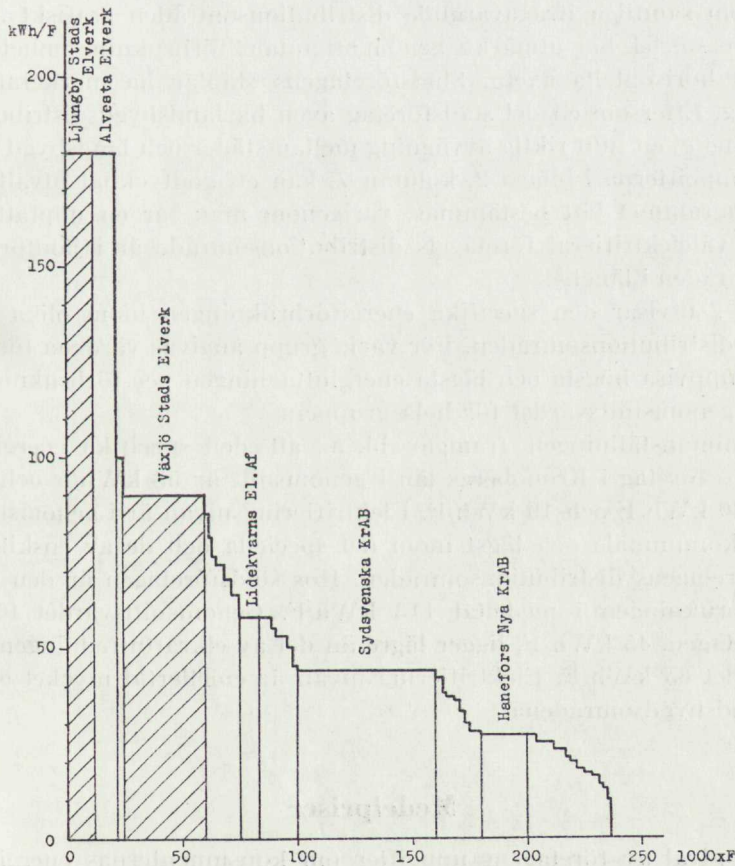

Diagram 3. Specifik energiförbrukning (kWh/F) hos distributionsföretagen i Kronobergs län.
(Stadsföretagens staplar äro streckade.)

Tabell 7. Specifik energiförbrukning inom olika grupper av företag

Företagsform	Specifik energiförbrukning (kWh/F)		
	max.	min.	medel
Staten.....	—	—	—
Kommun	180	37	103
Aktiebolag	68	24	41
Ekonomisk förening	85	23	44
Underhållsförening.....	68	13	54
Industri	79	14	37
Enskild person.....	64	10	29
Speciell	25	25	25
Stadsföretag.....	180	90	113
Landsbygdsföretag.....	180	10	45
Länet	180	10	58

enhet inom samtliga ifrågavarande distributionsområden grafiskt återgiven. Företagens storlek har utmärkts genom att antalet förbrukningsenheter avsatts efter den horisontella axeln. Stadsföretagens staplar ha markerats genom streckning. Eftersom en del stadsföretag även ha landsbygdsdistribution, ger diagrammet ej en fullt riktig avvägning mellan städer och landsbygd. Med ledning av uppgifterna i bilaga 2, kolumn 7, kan ett godtyckligt utvalt företags läge i diagrammet lätt bestämmas, varigenom man får en uppfattning om hur pass välelektrifierat företags distributionsområde är i jämförelse med övriga områden i länet.

Tabell 7 utvisar den specifika energiförbrukningen inom olika företagsgruppers distributionsområden. För varje grupp angivas värdena för de företag, som uppvisa högsta och lägsta energiuttagningen per förbrukningsenhet, ävensom genomsnittsvärdet för hela gruppen.

Av sammanställningen framgår bl. a., att den specifika energiförbrukningen hos företag i Kronobergs län i genomsnitt är 58 kWh/F och varierar mellan 180 kWh/F och 10 kWh/F. Elektrifieringsnivån är i genomsnitt högst inom de kommunala och lägst inom det speciella och de av enskild person drivna företagens distributionsområden. Hos stadsföretagen är den specifika energiförbrukningen i medeltal 113 kWh/F. Genomsnittsvärdet för landsbygdsföretagen, 45 kWh/F, ligger lägre än det av elkraftutredningen antagna medelvärde 65 kWh/F. Elektrifieringsnivån är emellertid mycket olika i de skilda landsbygdsområdena.

Medelpriser

På grundval av företagens uppgifter om konsumenternas energiförbrukning samt bruttointkomsten av den försålda energien kan det inom distributionsområdet gällande priset per såld kWh uträknas. Detta pris

utgör *det verkliga medelpriset* vid försäljning av elektrisk energi och har betecknats m_1 . Då många företags tariffer äro av progressiv natur och sålunda medge ett lägre pris vid ökad uttagning, blir medelpriset m_1 beroende av energiförbrukningens omfattning. Medelpriset kan därför bli olika för två företag med exakt samma tariffuppsättning, om nämligen den specifika energiuttagningen är olika inom deras områden. Av det föregående framgår, att den specifika energiuttagningen uppvisar stora variationer inom olika distributionsområden. Medelpriset m_1 är därför ej lämpligt som direkt jämförelsepris.

Därest elkraften utnyttjades i lika hög grad inom alla distributionsområden i landet, skulle de olika distributörernas medelpriser kunna direkt jämföras med varandra. Ett på denna förutsättning grundat medelpris har uträknats för varje företag. Detta är avsett som *jämförelsepris* (betecknat m_2) och utgöres av det pris, som gällande tariffer skulle medföra vid en förutsett specifik energiförbrukning av i genomsnitt 65 kWh/F, dvs. det antagna medelvärde för landsbygden.

En närmare redogörelse för principerna för beräkningen av medelpriserna m_1 och m_2 har lämnats i den inledande översikten, kap. VII. Det är att märka, att medelpriserna icke avse att utvisa, vad en enstaka abonnent får betala. De ange helt enkelt distributionsföretagets medelinkomst per kWh av all företagets distribution för borgerliga behov. Medelvärdena m_1 och m_2 äro sålunda genomsnittspris, som gälla för distributionsområdet som helhet betraktat.

Medelpriserna m_1 och m_2 ha angivits för varje företag i bilaga 2, kolumnerna 8 och 9.

Vid en jämförelse mellan ett visst företags verkliga medelpris (m_1) och beräknade medelpris (m_2) kunna följande allmänna synpunkter framhållas. Om ett företag tillämpar en enda tariff, som är av icke progressiv natur, och energipriset sålunda är detsamma oavsett energiuttagningens omfattning, bli m_1 och m_2 lika stora. Tillämpar företaget flera icke progressiva tariffer, om än av samma typ¹, exempelvis enkla energitariffer med olika pris för belysning och motordrift, kan det inträffa, att m_1 och m_2 bli olika. Detta beror på att förbrukningens fördelning på nämnda ändamål vid en elektrifieringsnivå av 65 kWh/F, som lagts till grund för beräkningen av m_2 , i vissa fall kan avvika från den nu rådande, på vilken beräkningen av m_1 grundar sig. Klart är vidare, att m_1 och m_2 bli lika stora, om den gällande specifika energiförbrukningen inom företagets distributionsområde är just den för m_2 beräknade, nämligen 65 kWh/F. Med nyss nämnda undantag gäller regeln, att om för ett visst företag medelpriserna m_1 och m_2 äro olika, så utvisar detta, att företaget tillämpar åtminstone någon tariff av progressiv natur. Storleken av skillnaden mellan m_1 och m_2 påverkas sålunda av två olika omständigheter, nämligen dels den specifika energiförbrukningen, dels gällande tariffers progressivitet. Ju närmare företagets specifika energiförbrukning ligger jämförelsevärdet 65 kWh/F och ju mindre progressiva dess tariffer äro, desto mindre blir skillnaden mellan m_1 och m_2 . Om ett företag uppvisar särskilt låg eller också särskilt hög specifik energiförbrukning eller starkt progressiva tariffer, blir skillnaden mellan m_1 och m_2 stor.

¹ Om ett företag har flera tariffer av samma typ angives i bil. 2, kolumn 10, endast ett typnummer. (Se sid. 50.)

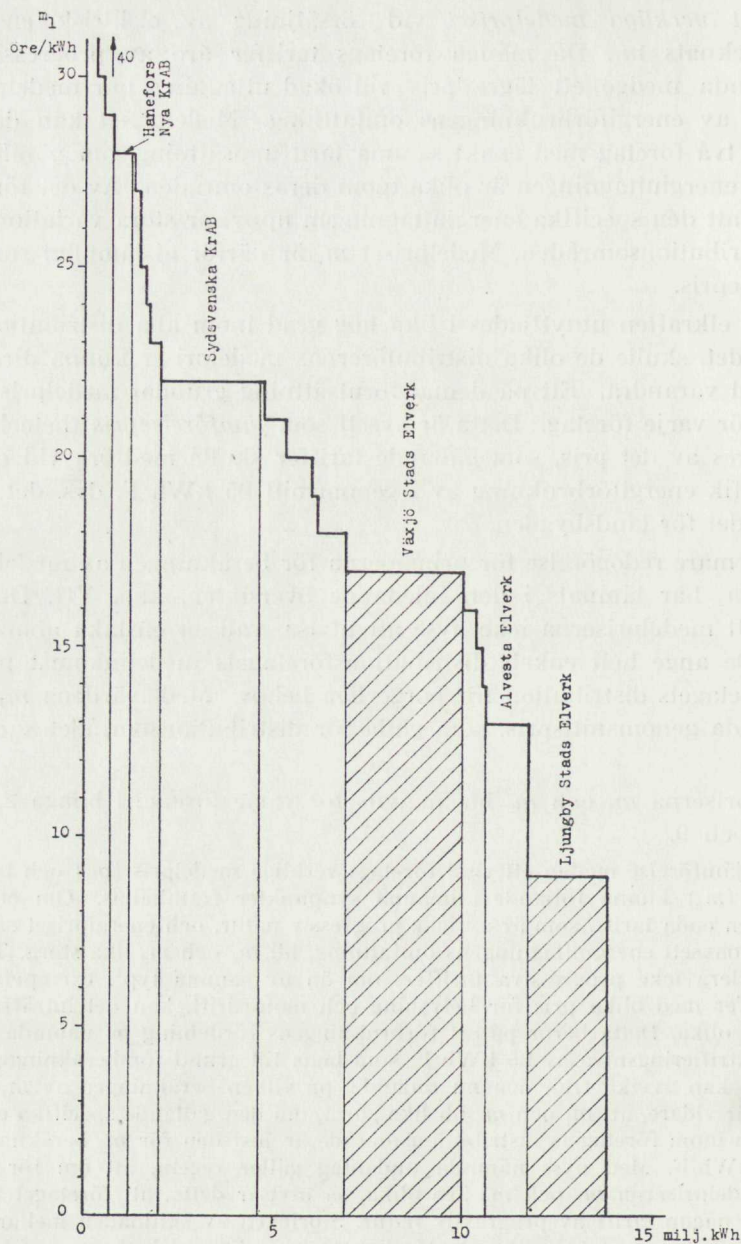

Diagram 4. Verkligt medelpris (m_1) för detaljdistribuerad kraft.
(Stadsföretagens staplar äro streckade.)

En grafisk framställning av medelpriserna hos företagen i Kronobergs län finnes återgiven i *diagram 4*, som avser det verkliga medelpriset m_1 och

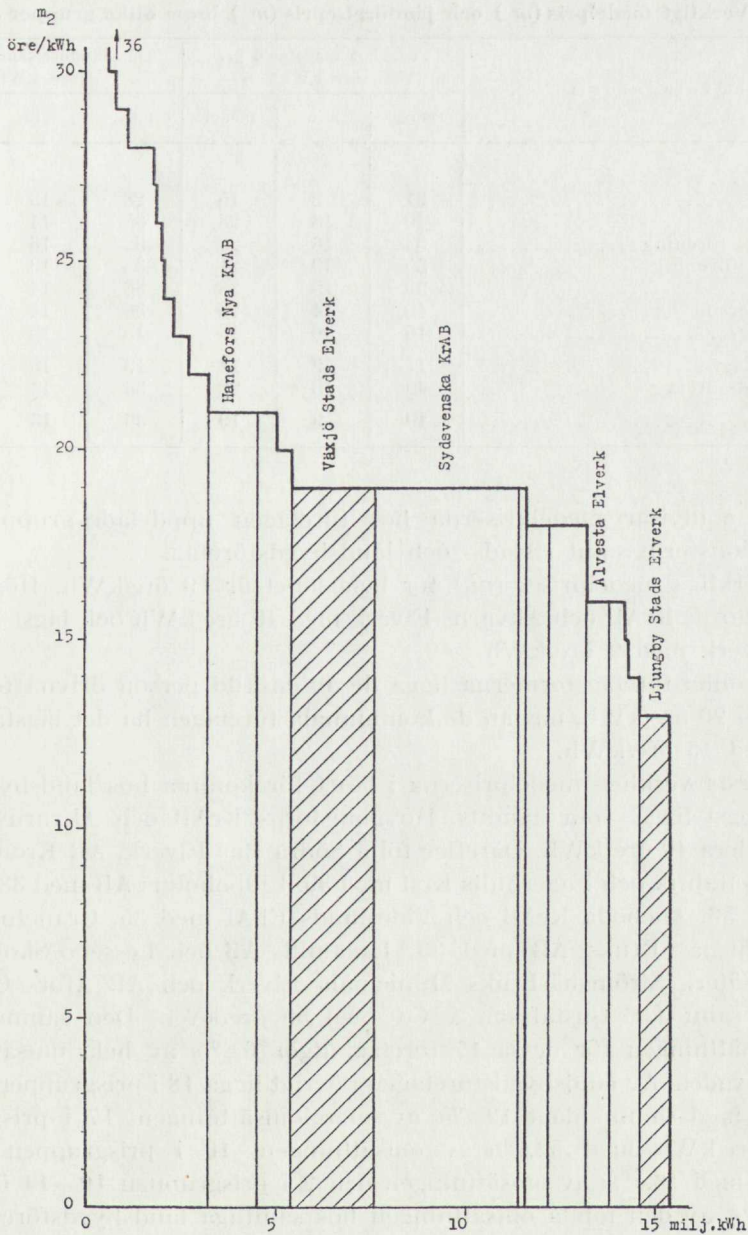

Diagram 5. Jämförelsepris (m_2), utgörande beräknat medelpris för detaljdistribuerad kraft vid en specifik energiförbrukning av 65 kWh/F. (Stadsföretagens staplar äro streckade.)

diagram 5, som avser jämförelsepriset m_2 . Företagens storlek har utmärkts genom att energiomsättningen avsatts å den horisontella axeln.

Tabell 8. Verkligt medelpris (m_1) och jämförelsepris (m_2) inom olika grupper av företag

Företagsform	Verkligt medelpris m_1 (öre kWh)			Jämförelsepris m_2 (öre kWh)		
	max.	min.	medel	max.	min.	medel
Staten	—	—	—	—	—	—
Kommun	31	9	15	28	13	18
Aktiebolag	40	16	23	35	14	20
Ekonomisk förening	33	16	20	32	16	20
Underhållsförening	35	19	21	35	19	22
Industri	39	15	23	36	14	24
Enskild person	40	14	26	36	14	25
Speciell	16	16	16	15	15	15
Stadsföretag	17	9	14	19	13	17
Landsbygdsföretag	40	13	22	36	14	21
Länet	40	9	19	36	13	20

Tabell 8 utvisar medelpriserna hos företagen uppdelade gruppvis efter organisationsform samt i stads- och landsbygdsföretag.

Det verkliga medelpriset (m_1) för hela länet är 19 öre/kWh. Högst ligga Hovmanstorps KrAB och Åkvarns Elverk med 40 öre/kWh och lägst Ljungby Stads Elverk med 9 öre/kWh.

Av de olika företagsformerna ligga de av enskild person drivna företagen högst med 26 öre/kWh, medan de kommunala företagen ha det lägsta medelpriset med 15 öre/kWh.

De högsta verkliga medelpriserna i länet förekomma hos landsbygdsföretagen. Högst ligga, som nämnts, Hovmanstorps KrAB och Åkvarns Elverk med vardera 40 öre/kWh. Därefter följa Södra Rås Elverk, AB Kronoströms Nya Spegelfabrik och Fagerhults Krst med 39, Lidboholms AB med 38, Fagerdala med 36, Aneboda KrAB och Videslunds ElAf med 35, Granefors ElAf och Strömsnäs Bruks AB med 33, Lagamills AB och Lessebo Skogar med 32, Asa Säteri, Strömsnäsbruks Municipala Elverk och AB Åfors Glasbruk med 31 samt J C Gustafsson & Co med 30 öre/kWh. Den sammanlagda energiomsättningen för dessa 17 företag utgör 6,2 % av hela omsättningen på landsbygden. Av landsbygdsföretagen i övrigt ligga 18 i prisgruppen 25—29 öre/kWh med sammanlagt 12,3 % av energiomsättningen, 17 i prisgruppen 20—24 öre/kWh med 52,2 % av omsättningen, 10 i prisgruppen 15—19 öre/kWh med 16,6 % av omsättningen och 2 i prisgruppen 10—14 öre/kWh med 12,7 % av den totala omsättningen hos samtliga landsbygdsföretag.

Ett högt m_1 -värde behöver ej ha sin grund i olämplig prispolitik från företagets sida. Även de mest ändamålsenliga tariffer kunna medföra ett högt verkligt medelpris, om nämligen elkraften inom distributionsområdet utnyttjas i mycket obetydlig omfattning (exempelvis på grund av att företagets verksamhet nyligen påbörjats). Den specifika energiförbrukningen ligger också under 50 kWh/F för samtliga 17 ovan uppräknade företag med m_1 -priser på 30 öre/kWh eller däröver. I den mån ifrågavarande företag visa höga medelpriser även vid en specifik energiuttagning av 65 kWh/F, komma de att nedan

bli föremål för undersökning i samband med redogörelsen för landsbygdsföretag med högt medelpris.

Jämförelsepriset m_2 , dvs. det beräknade genomsnittspriset vid en medelförbrukning av 65 kWh/F, är för hela länet 20 öre/kWh. Det högsta i länet förekommande jämförelsepriset (36 öre/kWh) gäller Södra Rås Elverk, AB Kronoströms Nya Spegelfabrik och Fagerhults Krst, vilka endast tillämpa en enkel energitariff med detta pris. Ljunby Stads Elverk uppvisar det lägsta jämförelsepriset (13 öre/kWh). Av de efter företagsformer indelade grupperna förete de av enskild person drivna företagen och industrierna i genomsnitt de högsta m_2 -värdena (25 resp. 24 öre/kWh). Bortsett från det enda speciella företaget, statens järnvägar, vars jämförelsepris är 15 öre/kWh, förekommer det lägsta jämförelsepriset i medeltal per företag (18 öre/kWh) hos de kommunala företagen. Jämförelsepriset hos stadsföretagen är i genomsnitt 4 öre/kWh lägre än hos landsbygdsföretagen (17 resp. 21 öre/kWh).

Topprisföretag

För utrönande av alla tänkbara orsaker till förekommande höga jämförelsepriser skulle ha erfordrats en mångfald uppgifter, som icke lämpligen kunnat infordras från företagen. På grundval av föreliggande material ha emellertid de företag, vilkas jämförelsepris m_2 uppgår till 20 öre/kWh eller däröver, i det följande benämnda »topprisföretag», underkastats särskild granskning.

Topprisföretagen i Kronobergs län äro 49 till antalet, dvs. 64 % av samtliga distributörer. Sammanlagt distribuera topprisföretagen energi till 10 413 förbrukare motsvarande 44 % av landsbygdsföretagens samtliga förbrukare.

I tabell 9 lämnas specificerade uppgifter beträffande de 30 företag, vilkas jämförelsepriser uppgå till minst 25 öre/kWh, samt vissa medelvärden beträffande dels dessa företag i högsta prisgruppen, dels ock alla 49 topprisföretagen. För jämförelse ha vidare motsvarande medeltal angivits för alla landsbygdsföretag i länet.

Av tabellen framgår, att av de 30 där upptagna företagen i högsta prisgruppen 13 äro enskilda företagare, 8 industrier, 4 ekonomiska föreningar, 2 kommunala företag, 2 aktiebolag och 1 underhållsförening. Av samtliga 49 topprisföretag äro 17 enskilda företagare, 13 industrier, 7 ekonomiska föreningar, 5 aktiebolag, 4 underhållsföreningar och 3 kommunala företag. De av enskild person drivna företagen äro visserligen de till antalet flesta, men om varje typgrupp undersökes för sig finnas de procentuellt flesta topprisföretagen bland industrier och underhållsföreningar.

I fråga om råkraftanskaffningen äro av samtliga landsbygdsföretag i länet 32 % totalinköpande. Motsvarande andel för topprisföretagen är 28 % och för de i tabell 9 angivna företagen i högsta prisgruppen 20 %. Antalet helt eller delvis självförsörjande företag är sålunda proportionsvis större bland topprisföretagen, särskilt inom högsta prisgruppen, än bland landsbygdsföretagen i allmänhet.

Tabell 9. Landsbygdsföretag med höga jämförelsepriser

Jämförelsepris m_2 (öre/kWh)	Företagets namn	Företagsform	Råkraftanskaffning					Detaljdistribution	
			Egen kraftstation (P)	Över antal molnledning	Ursprunglig råkraftleverantör	Inköpt råkraft (1000 kWh)	Medelpris m_0 (öre/kWh)	Antal förbrukare	Tariff typer
36	Fagerhults Krst ..	ensk.	E	0	—	—	—	58	101
"	AB Kronoströms	ind.	E	0	—	—	—	12	101
"	Nya Spegelfabrik								
"	Södra Rås Elverk..	ensk.	E	0	—	—	—	72	101
35	Aneboda KrAB	AB	E	0	—	—	—	54	001, 008, 900
"	Videslunds El.Af ..	und.f.	—	1	Sydkraft	—	—	30	001
33	Strömsnäs Bruks AB	ind.	E	0	"	.	.	64	001, 700
32	Granefors El.Af....	ek. f.	E	0	—	—	—	187	003, 501, 502
"	Hovmantorps KrAB	AB	E	0	Sydkraft	173	8·3	538	001, 006, 008
"	AB Lessebo Skogar	ind.	E	1	"	.	.	60	001, 700
31	Asa Säteri	ensk.	E	0	—	—	—	24	001
"	Lagamills AB.....	ind.	E	0	—	—	—	135	101, 700
"	Lidboholms AB....	"	E	1	Sydkraft	.	.	60	101, 102, 103
"	AB Åfors Glasbruk	"	E	1	"	.	.	150	501, 502, 700
30	Åkvarns Elverk....	ensk.	E	1	"	55	10·8	275	002, 103, 501, 700
29	AB Böksholms Sulfitfabrik	ind.	E	1	"	.	.	94	001, 101, 700
"	Fagerdala	ensk.	E	0	—	—	—	58	101, 501
"	Lessebo AB	ind.	E	0	Sydkraft	.	.	345	001, 700
28	Barsbro Krst	ensk.	E	1	"	13	20·9	170	103
"	J C Gustafsson & Co,	"	E	0	—	—	—	228	101, 102
"	Hohultslätt								
"	Lindshammars Elverk	"	E	1	Sydkraft	22	12·9	281	103
"	Markaryds Aelf....	ek. f.	—	0	"	111	8·8	400	101, 108
"	Strömsnäsbruks	komm.	—	0	"	299	6·7	641	101, 106, 107
"	Municipala Elverk								
27	Svaneryd Krst	ensk.	E	0	—	—	—	245	101
26	Bergslunds El.Af ..	ek. f.	—	3	Sydkraft	8	26·2	30	001
"	Tingsryds Köpings Elverk	komm.	—	0	"	376	7·2	450	001
25	Axhults El.Enf	ek. f.	—	0	"	21	9·3	46	001
"	Brände Kvarn	ensk.	E	0	—	—	—	8	001
"	Ekefors Kvarn	"	E	0	—	—	—	8	001
"	Hults Kvarn	"	E	0	—	—	—	17	001
"	Ingelstorps Krst ..	"	E	2	Sydkraft	9	18·0	20	001
36—25	Ovannämnda företag				medeltal	109	8·1	159	
36—20	Samtliga topprisföretag				"	109	8·2	213	
36—14	Samtliga landsbygdsföretag				"	130	8·3	318	

Alla de 20 topprisföretag, som äro delinköpande, erhålla sin tillskottskraft från Sydkraft eller något av dess dotterföretag nämligen 11 direkt, 8 över ett och 1 över två mellanled. Även de 14 totalinköpande topprisföretagen erhålla råkraft från Sydkraft, nämligen 8 direkt, 3 över ett, 2 över två och 1 över tre mellanled.

Som av ovanstående framgår förekommer kedjehandel med råkraft i 15 fall beträffande topprisföretagen. I 10 av dessa fall är kedjehandeln ej undersökt eller att betrakta som skenbar. De återstående ha kommenterats ovan under rubriken »Övrig kedjehandel» (nr 1, 3, 5, 6 och 7).

Topprisföretagen inköpa i genomsnitt icke nämnvärt mindre energibelopp än övriga landsbygdsföretag och deras inköpspriser äro också ungefär desamma som landsbygdsföretagens i allmänhet. Medeltalen per företag äro 109 000 kWh inköpt råkraft och 8,2 öre/kWh mot 130 000 kWh och 8,3 öre/kWh beträffande samtliga landsbygdsföretag. Att märka är emellertid, att dessa medeltal hänföra sig endast till det begränsade antal företag, beträffande vilka uppgifter om råkraftinköp föreligga.

Skillnaden mellan inköpspris (m_0) och försäljningspris (m_1) är störst hos följande företag: Hovmantorps KrAB ($m_0 = 8,3$ och $m_1 = 40$ öre/kWh), Åkvarns Elverk ($m_0 = 10,8$ och $m_1 = 40$ öre/kWh) samt Strömsnäsbruks Municipala Elverk ($m_0 = 6,7$ och $m_1 = 31$ öre/kWh). De båda förstnämnda företagen äro delinköpande.

På varje landsbygdsföretag i länet belöpa i genomsnitt 318 förbrukare. Topprisföretagen på landsbygden uppvisa i medeltal blott 213 förbrukare per företag. För de 30 företagen i den högsta prisgruppen är medeltalet ännu lägre (159 förbrukare per företag).

Av särskilt intresse vid undersökningen av företag med högt jämförelsepris äro de av dessa företag tillämpade tarifftyperna. De 49 topprisföretagen redovisa tillsammans 139 tariffer, därav 78 enkla energitariffer, 23 grundavgiftstariffer, 11 ackordstariffer, 8 enkla blocktariffer, 6 stegrabattstariffer, 5 polygon- och utnyttjningstariffer, 5 tidgränstariffer och 3 säsongtariffer. De i tabell 9 upptagna 30 topprisföretagen i högsta prisgruppen tillämpa sammanlagt 78 tariffer, därav 49 enkla energitariffer (typnummer 001 eller 101) fördelade på 25 företag, av vilka 13 tillämpa enbart dylika tariffer och de övriga därjämte tillämpa en eller flera andra typer av energitariffer (102, 103, 006, 106, 107, 008, 108), ackordstariffer (700, 900) eller — i ett fall — grundavgiftstariff (501). Av de 5 företag i högsta prisgruppen, som ej ha enkel energitariff, tillämpa 4 polygontariff (003, 103) antingen enbart eller i kombination med enkel blocktariff (002), grundavgiftstariff eller ackordstariff. Det femte företaget har grundavgiftstariff jämte ackordstariff. Undersökningen utvisar, att topprisföretagen tillämpa enkla energitariffer och ackordstariffer i större utsträckning än företagen i allmänhet. Progressiva tariffer förekomma däremot mera sällan hos topprisföretagen.

De flesta topprisföretagen äro belägna i länets östra hälft samt i Markaryds och angränsande kommuner längst i sydväst.

De här undersökta toppprisföretagen, dvs. de som vid en förutsatt specifik energiuttagning inom respektive distributionsområden av 65 kWh/F skulle uppnå medelpriser på minst 20 öre/kWh, uppvisa i verkligheten på några få undantag när en lägre specifik energiförbrukning än den förutsatta och till följd därav ett verkligt medelpris m_1 , som är lika med eller högre än jämförelsepriset m_2 . Att m_1 i undantagsfall är lägre än m_2 innebär, att en hög elektrifieringsnivå är uppnådd inom området, trots att företagets tariffer resultera i ett relativt högt pris.

Den verkställda granskningen av de 49 toppprisföretagen utvisar,

att alla äro landsbyggsföretag,

att de distribuera elkraft till 44 % av samtliga förbrukare hos landsbyggsföretag i länet,

att grupperna industrier, underhållsföreningar och enskilda personer i förhållande till antalet företag inom varje grupp innehålla de flesta toppprisföretagen,

att jämförelsevis många av dem, särskilt i de högsta prisgrupperna, erhålla kraft helt eller delvis från egna kraftstationer,

att de toppprisföretag, som inköpa kraft, ej betala högre medelpris därför än landsbyggsföretagen i allmänhet,

att kedjehandel med råkraft icke förekommer i större utsträckning bland toppprisföretagen än bland samtliga företag,

att genomsnittliga antalet förbrukare hos toppprisföretagen utgör 67 % av medelvärdet för samtliga landsbyggsföretag,

att toppprisföretagen i allmänhet tillämpa mera primitiva tariffer än övriga företag, samt

att toppprisföretagen äro belägna företrädesvis i länets östra hälft samt i Markaryds och angränsande socknar längst i sydväst.

Beträffande 11 av länets distributionsföretag saknas som ovan nämnts uppgifter för beräkning av medelpris, och det har sålunda ej kunnat fastställas huruvida de äro att betrakta som toppprisföretag. Av ifrågavarande företag drivas 6 av enskild person, 3 äro ekonomiska föreningar och 2 industrier. Flertalet har egen kraftstation; 6 äro sålunda helt och 2 delvis självförsörjande. Av de 5 råkraftinköpande företagen erhålla 4 kraft från Sydkraft, nämligen 2 direkt (ett av dem dessutom från fristående kraftstation), 1 över ett och 1 över två mellanled. Det femte företaget köper från en fristående, mindre kraftstation. Företagen ligga spridda över hela länet och deras distributionsområden äro i regel små. Det genomsnittliga antalet förbrukare hos ifrågavarande företag är 56, dvs. 18 % av motsvarande medelvärde för samtliga landsbyggsföretag.

Av ifrågavarande 11 företag tillämpa 7 ackordstariffer med årsavgifter, som i regel utgöra 5 à 6 kr. per lampa eller ljuspunkt. I ett fall förekommer årsavgift beräknad per watt lampeffekt (35 öre/watt). Ett företag har särskilda bestämmelser om frikraft till anställda och de två återstående tillämpa inga särskilda tariffer, utan fördela årskostnaderna enligt överenskommelse mellan förbrukarna.

Sammanfattningsvis kan om ifrågavarande 11 företag, som ej ingå i medelprisundersökningen, sägas, att de huvudsakligen utgöres av små, merendels av enskild person drivna företag, vilka erhålla kraft från kraftstationer utan förbindelse med stamlinjenätet och som förse ett fåtal konsumenter med energi enbart för belysning.

Engångsavgifter

I föreliggande redogörelse har vid beräkningen av priserna på elkraft inom de olika distributionsområdena tagits hänsyn endast till de avgifter, som förbrukarna få betala enligt företagens gällande tariffer, och eventuellt utgående årliga underhållsavgifter. I och med att elektrifieringen blivit genomförd inom ett område och engångsavgifterna slutbetalats, bli också dessa avgifter de enda aktuella.

I samband med tillkomsten av ett nytt distributionsföretag eller eljest vid anslutning av en ny tillkommen förbrukare utkräves emellertid vanligen en engångsavgift, antingen i form av en inträdesavgift för medlemskap i en distributionsförening eller i form av en särskild anslutningsavgift. Engångsavgiftens innebörd och betydelse har utförligt behandlats i den inledande översikten, kap. VIII, vari även framhållits de omständigheter, som omöjliggjort ett eljest önskvärt hänsynstagande till dessa avgifter vid bedömande av gällande priser på elektrisk kraft. Enär företagens uppgifter angående engångsavgifterna i många fall äro ofullständiga och osäkra kan någon tillförlitlig redogörelse för desamma icke lämnas.

Av de 77 distributionsföretagen i Kronobergs län ha 11 icke kunnat lämna några som helst uppgifter om engångsavgifter, 1 företag har meddelat, att nyanslutning ej vore aktuell och 18 företag ha uppgivit, att några engångsavgifter ej förekomma. Hos 2 företag bestämmas dessa avgifter från fall till fall.

Specificerade uppgifter om förekommande engångsavgifter föreligga sålunda endast för 45 företag nämligen 1 kommun, 4 aktiebolag, 8 ekonomiska föreningar, 4 underhållsföreningar, 8 industrier och 20 enskilda personer.

För 12 av ifrågavarande företag gäller, att en ny tillträdande abonnent själv får bestrida alla nödiga anläggningskostnader i form av en anslutnings- eller inträdesavgift. I 2 fall betalar abonnenten endast en viss andel av anläggningskostnaden, medan företaget svarar för resten. Fast engångsavgift, som är oberoende av anläggningskostnaden eller förbrukarens storlek, förekommer i 3 fall.

Hos 28 företag, nämligen 3 aktiebolag (Sydkraft med dotterbolag), 6 ekonomiska föreningar, 3 underhållsföreningar, 7 industrier och 9 enskilda företagare förekommer, att engångsavgiften utgår med visst belopp per enhet, varvid antalet enheter beräknas på basis av exempelvis rumsantal, hektartal, antal ljuspunkter eller antal hästkrafter hos de motorer, som installeras. Enhetsberäkningen liksom avgiften per enhet är mycket olika hos olika företag. Engångsavgift per ljuspunkt uttages av 16 företag med 10—100 kr. och

per hk av 5 företag med 10—200 kr. Medeltalen för de företag i Kronobergs län, som använda nämnda enheter, äro omkring 30 kr. per ljuspunkt och 75 kr. per hk.

Sydkraft och dess dotterbolag ha indelat sina distributionsområden i olika anslutningsavgiftsområden. Inom varje sådant område utgår engångsavgift med enhetligt belopp per tariffenhet, varvid beloppet fastställs med hänsyn till bebyggelsetäthet och nätens räntabilitet. I vissa köpingar och större samhällen utgår ingen engångsavgift. I övrigt är anslutningsavgiften per tariffenhet i regel för stationssamhällen med någorlunda tät bebyggelse 10 kr. och för normal landsbygd 20, 30 eller 40 kr. beroende på bebyggelsetätheten. Anslutningsavgifterna 50, 60 och 70 kr. per tariffenhet förekomma mera undantagsvis. Den högsta anslutningsavgiften, 80 kr. per tariffenhet, tillämpas slutligen vid nyelektrifiering av glesbygd i den mån sådan medgives, även om anläggningskostnaden överstiger 180 kr. per CB-enhet. Såsom tariffenhet tillämpar Sydkraft den av elkraftutredningen förordade normaltariffenheten. — De till Mörrumsåns Kraftverksförening anslutna distributionsföretagen uttaga i regel en engångsavgift per tariffenhet av 7 kr. 50 öre vid enfas- och 22 kr. 50 öre vid trefasanslutning. Såsom en tariffenhet räknas därvid exempelvis varje påbörjat 30-tal m² av golvytan (för bostäder) eller varje hk (för motorer) eller varje kW (för elspisar).

De kommunala företagen uttaga i regel ej några engångsavgifter av nytillträdande konsumenter. Alvesta Elverk har dock uppgivit, att anslutningsavgift uttages med ungefär halva ledningskostnaden. Strömsnäsbruks Municipala Elverk och Växjö Stads Elverk tillämpa anslutningsavgifter (hela kostnaden resp. fast avgift 175—450 kr.) för abonnenter på landsbygden utanför det egentliga distributionsområdet.

Engångsavgifternas belopp äro som av ovanstående översikt framgår mycket varierande hos olika företag. Detta gäller även förekommande enhetsberäkning. Det har därför ej varit möjligt att i detta sammanhang lämna en mera specificerad redogörelse för engångsavgifternas storlek hos de olika företagen i länet.

Vissa företag med höga kraftpriser förete å andra sidan låga engångsavgifter, vilket sålunda synes innebära, att dessa företag uttaga anläggningskostnaden helt eller delvis i form av energiavgifter. Enär någon medelvärdesberäkning av engångsavgifterna ej är möjlig att genomföra på grund av det skiftande beräkningssättet för dessa avgifter, kan någon direkt jämförelse mellan engångsavgifterna hos de företag, som uppvisa höga jämförelsepriser (topprisföretagen) och övriga företag i länet ej ske. Vid en närmare granskning av topprisföretagens engångsavgifter kan emellertid icke spåras någon tendens, som ger vid handen att topprisföretagen skulle i större utsträckning än landsbygdsföretagen i allmänhet ha låga engångsavgifter. Topprisföretagen ge i detta avseende samma oenhetliga intryck som alla övriga landsbygdsföretag.

Uppgifter angående distributionsföretagen i Jönköpings län

Distributörernas namn och adress	Råkraftanskaffning			Detaljdistribution					
	Erhåller råkraft från	Inköpt råkraft (1 000 kWh)	Medel- pris för råkraft m_0 (öre/ kWh)	Antal för- brukare	Försäld energi (1 000 kWh)	Medel- förbruk- ning per enhet (kWh/F)	Medelpris (öre/kWh)		Typnummer på företags tariffer
							verk- ligt m_1	jäm- fö- relse m_2	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Anderstorps EL.Df, <i>Anderstorp</i>	Trollhätte Krv ..	1 437	4·5	800	1 500	95	8	8	102, 206, 800
Arnåsholms Kraftbolag, <i>Hällabäck</i> ²	Egen krst ²	.	.	.	.	.	.	.	.
Barkansjö Krst, <i>Malm- bäck</i>	" "	—	—	11	.	.	.	.	700
Bratteborgs EL.Df, <i>Brat- teborg</i>	Trollhätte Krv ..	125	7·4	193	90	64	17	17	008, 608
Bringetofta EL.F, <i>Brin- getofta</i>	Egen krst ³	—	—	17	.	.	.	.	. ⁴
Brynsås EL.Krv, <i>Bryn- sås, Mohäräd</i>	" "	—	—	5	.	.	.	.	. ⁴
Brötjaryds Elverk, <i>Bro- aryd</i> ²	" " ²	.	.	.	.	.	.	.	.
Burseryds KrAB, ² <i>Små- lands Burseryd</i>	Egna krst ²	.	.	.	.	.	.	.	.
Båraryds Andelslysför- ening, <i>Bårarydsby</i>	Egen krst	—	—	40	8	30	40	35	001
Böjeryd Säg- & Elverk, <i>Kinnared</i> ²	" " ²	.	.	.	.	.	.	.	.
Carlfors AB, <i>Huskvarna</i>	Husqvarna Vapen- fabriks AB ⁵ + egen krst	.	.	11	10	125	7	7	006
Oskar Classon m. fl., <i>Stensjökvarn, Hok</i>	Egen krst	—	—	13	.	.	.	.	700
Dammens Kvarn, <i>Klevs- hult</i>	" "	—	—	16	.	.	.	.	700
Domneåns KrAB, <i>Jön- köping</i>	Södra Wетterns KrAB, Habo Sul- fitfabrik + egen krst ⁶	160	6·9	1 100	900	86	12	13	101, 103, 301, 401, 700
Ebbebo EL.Df, <i>Ebbebo</i> ..	Svenska Gummi- fabriks AB	1	16·0	4	1	58	18	17	101
Ebe-Verken AB, <i>Hus- kvarna</i>	Munksjö Sulfat- fabrik	.	.	29	5	35	20	18	001, 206
Edhs EL.KrAB, Edh, <i>Bor</i>	Wernamo KrAB ..	241	5·0	288	198	77	17	18	101, 102, 103
Eksjö Stads Vatten- och Elverk, <i>Eksjö</i>	Smålands KrAB ..	3 757	3·6	2 873	1 636	106	15	18	101, 102, 103, 106, 107, 201
Esperyd Kvarn och Säg, <i>Nässjö</i>	Egen krst	—	—	14	.	.	.	.	(Individuella)
Fagerhult-Gräshult m.fl. byars EL.Df, <i>Klevshult</i>	Hemmershults Krst	20	10·0	46	16	34	23	23	101
Fagerslätt-Koloniens Fastighetsägareför- ening, Egna Hem, <i>Huskvarna</i>	Husqvarna Vapen- fabriks AB	53	10·0	154	44	40	14	14	001, 002
Finsjö KrAB, <i>Malmö</i> ⁸	Egna krst m. m.	.	.	405	200	48	22	20	101, 107, 201, 501, 507, 601

Distributörernas namn och adress	Råkraftanskaffning				Detaljdistribution				
	Erhåller råkraft från	Inköpt råkraft (1 000 kWh)	Medel- pris för råkraft m_0 (öre/ kWh)	Antal för- brukare	Försäld energi (1 000 kWh)	Medel- förbruk- ning per enhet (kWh/F)	Medelpris (öre/kWh)		Typnummer på företagets tariffer
							verk- ligt m_1	jäm- fö- relse m_2	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
AB Flugeby Kraft- & Ljus, <i>Flugeby</i>	Egen krst	—	—	92	25	33	22	22	001, 700
Forsa och Hjälmseryd Enf, <i>Bringetofta</i>	" "	—	—	34	.	.	.	.	700
Forshedaverken, <i>Fors- heda</i> ²	" " ²	.	.	.	.	.	.	.	.
Gislaveds Municipal- sambhälls Elverk, <i>Gislaved</i>	Trollhätte Krv ..	1 776	4·1	1 201	1 009	129	13	17	101, 102, 201 301
Gnosjö El.Df, <i>Gnosjö</i> ..	" ..	1 022	4·7	640	¹ 608	130	11	13	001, 008, 203
Grimmelvadets Krv, <i>Malmback</i>	Egen krst	—	—	14	.	.	.	.	700, 800
Grytåsortens El.Df, <i>Skil- lingaryd</i>	AB Skillingaryds Elverk	.	.	10	.	.	.	.	700
Gränna Stads Elverk, <i>Gränna</i>	Södra Wetterns KrAB	544	3·3	852	404	55	16	16	101, 103, 106 107, 108, 700 (Individuella)
H Halls Boktryckeri AB, <i>Jönköping</i>	Jönköpings Kom- munala Affärs- verk	.	.	5	.	.	.	.	.
Hallsnäs Krst, <i>Ram- kvilla</i>	Smålands KrAB + egen krst	12	18·6	40	30	84	17	20	601, 606, 700
Hemmershults Krst, <i>Frycle</i>	AB Hörle Bruk, Elverket + egen krst	14	6·0	12	2	15	33	26	002, 800
Henja El.Bf, <i>Gislaved</i> ..	Gislaveds Municipi- palsambhälls El- verk	32	8·3	47	¹ 33	110	9	10	008, 201, 501 800
AB Hestra Elverk, <i>Hestra</i>	" + egen krst	204	4·9	180	120	104	11	12	201
Hillerstorps El.Df, <i>Hil- lerstorp</i> ⁹	Vekafors Kvarn, Såg och KrAB ²	.	.	.	.	.	.	.	.
AB Holsby Krst & Vals- kvarn, <i>Holsbybrunn</i>	Smålands KrAB + egen krst	30	19·1	262	75	35	34	25	101, 505, 601 606
Hultaströms Krv, <i>Skil- lingaryd</i>	AB Hörle Bruk, Elverket + egen krst	153	6·0	300	79	33	20	20	001
Huskvarna Stads Elverk, <i>Huskvarna</i>	Södra Wetterns KrAB	4 028	3·3	2 964	2 423	154	12	17	101, 102, 103 106, 141, 201 700 001, 700
Hylletofta Bf, <i>Pilagår- den</i>	Kvarnagårdens Krst ¹⁰	.	.	32	.	.	.	.	.
Hylte Bruks AB, <i>Hylte- bruk</i>	Nissans Kraftför- valtnings AB ¹¹ + egen krst	.	.	444	292	90	11	12	101, 103
AB Hällarydsverken, <i>Skede</i>	Egen krst	—	—	78	10	14	28	24	101, 106
AB Hörle Bruk, Elver- ket, <i>Värnamo</i> ¹²	Wernamo KrAB + egna krst	.	.	S: 1279 L: 332	1 551 ¹³ 67	230 33	10 26	²² 17 25	101, 102, 201 601 101, 140, 17 (Individuella)
Carl Johanssons och Bertil Lövhagens El- verk, <i>Lemnhult</i>	Egen krst	—	—						
A G Johansson, Snic- kerifabrik, <i>Aker</i>	" "	—	—	20	.	.	.	.	(Individuella)

Distributörernas namn och adress	Råkraftanskaffning			Detaljdistribution					
	Erhåller råkraft från	Inköpt råkraft (1 000 kWh)	Medel- pris för råkraft m_0 (öre/ kWh)	Antal för- brukare	Försäld energi (1 000 kWh)	Medel- förbruk- ning per enhet (kWh/F)	Medelpris (öre/kWh) verk- jämfö- ligt relse m_1 m_2		Typnummer på företagets tariffer
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Jönköpings Kommunala Affärsverk, <i>Jönköping</i>	Södra Wetterns KrAB + egen krst	16 706	2·9	14 650	6 651	88	16	16	101, 103, 107, 141, 144, 601, 700
Jönköpings och Vulcans Tändsticksfabriks AB, <i>Smålands Anneberg</i>	Smålands KrAB ..	.	.	360	67	23	27	25	101
Karlsson och Co Hjul- fabrik, Bergfors, <i>Aker</i>	Egen krst	.	.	7	.	.	.	.	700, 800
Kierysd Kvarn och Krst, <i>Vireda</i>	Ruppens KrAB + egen krst	5	13·0	76	22	28	25	25	101
Bernhard Kjellman, Strömhult, <i>Långaryd</i> ⁹	Västbo KrAB ² ..	.	.	.	.	.	.	.	.
Komstads Kvarn (K E Lokrantz), Komstad, <i>Sävsjö</i>	Egen krst	—	—	8	.	.	.	.	700
Krokhemmets Krst (Brö- derna Carlsson), <i>Hok</i>	" "	—	—	19	3	18	20	16	002, 700, 900
Kråkefors Kvarn, <i>Sävsjö</i>	" "	—	—	14	.	.	.	.	001, 700, 800
Kullebo Kraftbolag, <i>Karlsund, Vetlanda</i>	Kullebo Kvarn (Karl Bengts- son) ¹⁴	18	6·7	51	12	28	27	21	102, 561
Kvillsfors Elf, <i>Kvillsfors</i>	Finsjö KrAB	97	9·3	146	70	59	20	20	001, 206, 501
Kåperyd och Målskogs Elverk, <i>Smålands Ta- berg</i>	Egen krst	—	—	9	.	.	.	.	. ⁴
Lomsjö Säg, <i>Aker</i>	" "	—	—	4	.	.	.	.	900
Lovsjö Elverk, <i>Jönkö- ping</i>	AB Norrahammars Elverk + egen krst	10	15·7	51	24	64	19	19	601, 606
Långarekulls Elverk, <i>Broaryd</i> ²	Egen krst ²	.	.	.	.	.	.	.	.
Fr. Magnussons Möbel- fabriks AB, <i>Bor</i>	Egen krst	—	—	30	.	.	.	.	700
Markås El.Df, Sands- hult, <i>Bårarydsby</i>	Svenska Gummi- fabriks AB	9	8·0	21	9	43	32	26	601
AB Metallduk, <i>Brusa- holm</i>	Smålands KrAB + egen krst	.	.	111	28	26	27	16	101, 601, 606
Mo Härads Östra El.Df, <i>Bondstorp</i>	Trollhätte Krv ..	200	7·1	221	¹ 160	90	16	19	601
Munkakvarns Krv, <i>Frin- aryd</i>	Smålands KrAB + egen krst	83	10·1	424	297	67	15	15	101, 601, 606
Munksjö Sulfatfabrik, <i>Vaggeryd</i>	Egen krst	.	.	294	128	56	15	14	106, 141, 401
Månsarps Elförening, <i>Månsarp</i>	AB Norrahammars Elverk	84	7·7	101	36	53	21	19	001, 101, 603
Månsarps Valskvarn, <i>Månsarp</i>	Månsarps Elför- ening + egen krst	4	14·4	18	7	58	27	26	001
Nennesholms Kvarn, Säg och Elverk, <i>Ref- tele</i> ²	Egen krst ²	.	.	.	.	.	.	.	.
Alfred Nilsson, <i>Hok</i> ..	Egen krst	—	—	23	5	25	24	22	003, 700
Nissafors Träsliperi och Wiks Krst, <i>Nissafors</i>	Egna krst	—	—	19	.	.	.	.	001, 900

Distributörernas namn och adress	Råkraftanskaffning			Detaljdistribution					
	Erhåller råkraft från	Inköpt råkraft (1 000 kWh)	Medel- pris för råkraft m ₀ (öre/ kWh)	Antal för- brukare	Försäld energi (1 000 kWh)	Medel- förbruk- ning per enhet (kWh/F)	Medelpris (öre/kWh) verk- jämfö- ligt relse m ₁ m ₂	Typnummer på företagets tariffer	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
AB Norrahammars El- verk, <i>Norrahammar</i> Nyboholms AB, <i>Kvills- fors</i>	Trollhätte Krv + egna krst AB Brusafors- Hällefors, Pauli- ströms Bruk + egen krst	1 923 .	3·6 .	1 295 80	884 20	88 32	13 24	14 19	001, 002, 006, 201, 603 101, 106
Nyholms Järn- & Me- tallvarufabrik (Arvid Carlsson), <i>Aker</i>	Egen krst	—	—	9	.	.	.	.	700, 800
Nässjö Stads Elverk, Grängsgatan 4. <i>Nässjö</i> Ohs Bruks AB, <i>Osbruk</i>	Smålands KrAB + egen krst Wernamo KrAB + egna krst	3 610 .	3·9 .	4 039 1 400	2 916 300	129 25	14 23	18 20	101, 102, 106, 107, 201, 601 103, 900
Pauliströms Bruk, <i>Järn- forsen</i> Allan Pettersson, Önne, <i>Odensjö</i> ⁹	Smålands KrAB + egen krst Västbo KrAB ² ..	.	.	300 .	.	.	.	.	101, 700 .
Prinsfors Krv (Erik Ro- stedt), <i>Bodafors</i> ⁶ Ruppens KrAB, <i>Haurida</i>	Smålands KrAB + egen krst ⁶ Södra Wettebarns KrAB + egen krst	.	.	17 403	5 162	29 39	20 25	13 20	601, 606 601
Rydaholms Kraft- & Industri AB, <i>Smålands Rydaholm</i> ¹⁵	Sydsvenska KrAB + egen krst ¹⁵	537	4·8	1 534	671	48	18	17	103, 108, 401, 900
Rydö Bruks & Fabriks AB, <i>Hyltebruk</i>	Nissans Kraftför- valtnings AB ¹¹ + egen krst	.	.	209	70	45	13	12	101, 103
Ryhovs Sjukhus, <i>Jön- köping</i>	Jönköpings Kom- munala Affärs- verk + egen krst	.	.	36	13	69	9	9	103
AB Sanderyds Elverk, <i>Hovslätt</i> Simmatorps Kvarn, <i>Snärle</i> Skaftarps Krv, Box 155, <i>Sävsjö</i> Skeppshults Bruk, <i>Skeppshult</i> ²	Domneåns KrAB + egen krst Egen krst	2 —	12·8 —	41 35	13 .	49 .	32 .	31 .	101 700
AB Skillingaryds El- verk, <i>Skillingaryd</i> Skirö Träförädling, Strömsberg, <i>Tällång</i> Skogsfors Bruks AB, <i>Reftele</i> ⁹	Trollhätte Krv + egen krst Egen krst	358 —	6·2 —	596 31	391 10	89 33	13 18	16 15	101, 601 601
Skogsfors Elverk, <i>Öre- ryd</i> Slättö KrAB, <i>Västboås</i>	Västbo KrAB ² .. Egen krst	.	.	.	.	.	.	.	(Individuella)
Kungl. Smålands Artil- leriregemente A 6, <i>Jön- köping</i> Smålands KrAB, <i>Nässjö</i>	Wernamo KrAB + egen krst Jönköpings Kom- munala Affärs- verk Egna krst m. m.	8 .	4·0 .	199 39	58 37	31 190	20 10	17 11	102, 103 101 101, 601, 606

Distributörernas namn och adress	Råkraftanskaffning			Detaljdistribution					
	Erhåller råkraft från	Inköpt råkraft (1 000 kWh)	Medel- pris för råkraft m_0 (öre/ kWh)	Antal för- brukare	Försåld energi (1 000 kWh)	Medel- förbruk- ning per enhet (kWh/F)	Medelpris (öre/kWh) verk- ligt m_1	jäm- fö- relse m_2	Typnummer på företagets tariffer
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Sofieslätt El.Df, <i>Rydö- bruk</i> ⁹	Västbo KrAB ² ..	.	.	.	.	.	.	.	.
Solhester-Ramnacklevs Belysningsföretag, <i>Skede</i>	Egen krst	—	—	8	.	.	.	.	4
Spaafors Säg- och El- verk, <i>Stora Bosarp</i>	" "	—	—	20	.	.	.	.	700
Sprottebo Andelslyse- förening, <i>Hestra</i>	AB Hestra Elverk	26	9.0	45	15	33	27	18	601
Statens Anstalt för Fal- landesjuka, Vilhelms- ro, <i>Jönköping</i>	Jönköpings Kom- munala Affärs- verk	.	.	10	11	223	4	4	103 ¹⁷
Statens Järnvägar, <i>Stock- holm</i>	Sydsvenska KrAB	.	.	176	52	34	16	15	101
Stensholms Fabriks AB, <i>Huskvarna</i>	Egen krst	—	—	80	60	103	8	8	008
Stenåkra Elverk (Firma D A Jonsson), <i>Vet- landa</i>	" "	—	—	150	.	.	.	.	101, 700
Föreningen Storebro- Kraft, <i>Vallnäs</i>	Smålands KrAB + egna krst	69	15.6	517	179	38	19	15	101, 505, 601 606
Strömsfors Kynholmen Kvarn, Säg och Krst, <i>Ång</i>	Egen krst	—	—	19	.	.	.	.	700, 800
Svenska Gummifabriks AB, <i>Gislaved</i>	Trollhätte Krv + egna krst	.	.	91	44	77	12	13	001, 201
AB Svenska Möbelfabri- kerna, <i>Bodafors</i>	Smålands KrAB + egna krst	.	.	675	227	42	25	21	101, 601, 606
Sävsjö Municipalsam- hälles Elverk, <i>Sävsjö</i>	Smålands KrAB	1 141	4.4	1 145	700	80	18	19	101, 102, 201
Södra Wetterns KrAB, <i>Jönköping</i> ¹⁸	Trollhätte Krv + egen krst	15 252	2.7	103	58	55	17	16	001, 007, 101, 900
AB Tabergs Elverk, <i>Smålands Taberg</i>	AB Norrahammars Elverk + egen krst	605	5.7	500	195	58	17	17	103, 106
Tofteryds El.Df, <i>Skil- lingaryd</i>	AB Skillingaryds Elverk	.	.	190	.	.	.	.	001, 006, 700, 800
Torups och Färgaryds Df, <i>Rydöbruk</i> ⁹	Svenska Tagelfilt- fabriken ²	.	.	.	.	.	.	.	.
Tranås Stads Elverk, <i>Tranås</i>	Smålands KrAB + egna krst	1 841	4.0	3 394	1 973	74	17	17	101, 102, 106, 107, 111, 141, 401, 501
Trollhättans Bf, <i>Hok</i> ..	Egen krst	—	—	24	3	14	25	19	002, 800
Ulfstorps Säg och Krv, <i>Ödestugu</i> ¹⁰	Smålands KrAB + egen krst	.	.	200	65	37	23	18	101, 603, 700
Uljeshtuls El.F, <i>Skil- lingaryd</i>	Egen krst	—	—	15	.	.	.	.	070, 700, 800
Vaggeryds Samhälles El- & Vattenverk, <i>Vaggeryd</i>	Trollhätte Krv ..	835	4.6	632	370	77	13	13	101, 106, 141, 401
Wallnäs AB, <i>Vallnäs</i> ..	Föreningen Store- bro-Kraft	.	.	58	22	45	20	17	101, 505, 601, 606
Vekafors Kvarn, Säg och KrAB, <i>Kulltorp</i> ²	Egna krst ²	.	.	.	.	.	.	.	.

Distributörernas namn och adress	Råkraftanskaffning			Detaljdistribution					
	Erhåller råkraft från	Inköpt råkraft (1 000 kWh)	Medel- pris för råkraft m_0 (öre/ kWh)	Antal för- brukare	Försäld energi (1 000 kWh)	Medel- förbruk- ning per enhet (kWh/F)	Medelpris (öre/kWh)		Typnummer på företagets tariffer
							verk- ligt m_1	jäm- fö- relse m_2	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Wernamo KrAB, <i>Värnamo</i> ^{8, 12}	Egna krst m. m...	.	.	S:1075 L:1350	1 800 375	316 30	10 24	²² 18 21	101, 102, 201 601 102 700, 900
Elmer Wester, Söderfors, <i>Aseda</i>	Egen krst	—	—	5	.	.	.	.	
Hvetlanda Stads Elverk, <i>Vetlanda</i>	Smålands KrAB + egen krst	930	5·3	2 204	1 762	104	13	16	070, 101, 102 104, 106, 142 206, 606
Vetlanda Ullspinneri AB, <i>Vetlanda</i>	Egen krst	—	—	100	10	12	35	15	601
Visingsö El.Df, <i>Visingsö</i>	Södra Wetterns KrAB	170	5·6	400	119	38	31	26	606
Väthultsströms Elverk, Gislaveds Tråddrageri, <i>Gislaved</i> ²	Egen krst ²	.	.	.	.	.	.	.	.
Västbo KrAB, <i>Smålandsstenar</i> ²	Egna krst ²	.	.	.	.	.	.	.	.
Västbo Kraftverksförening, <i>Källerstad</i> ²⁰	Trollhätte Krv + egna krst	1 602	6·7	6 389	3 830	72	18	19	101, 103, 401 501, 900
Västra Distributionsföreningen, <i>Hyltebruk</i>	Hylte Bruks AB	92	8·2	180	87	66	14	14	001
Yabergs Elverk, <i>Hyltebruk</i> ²	Egen krst ²	.	.	.	.	.	.	.	.
Ålaryds Kvarn, <i>Åker</i> ..	Egen krst	—	—	16	.	.	.	.	900
Åskogs Kvarn, <i>Bäckaby</i>	" "	—	—	13	.	.	.	.	700
Älmåsortens El.Df, <i>Trands</i>	Tranås Stads El- verk	16	10·5	38	12	36	29	29	001
Ängsfors Snickerifabri- kers AB, <i>Hovslätt</i>	AB Norrahammars Elverk + egen krst	.	.	75	30	62	17	17	101, 106, 10
Ölmstads KrAB, <i>Brötje- mark</i>	Södra Wetterns KrAB	²¹ .	.	231	58	25	20	19	001, 006
Ölmstads Norra Enf, <i>Brötjemark</i>	"	.	.	76	.	.	.	.	001, 700, 30
	Hela länet	60 004	3·6	75 531	43 980	82	15	17	
	Stadsföretag	31 416	3·3	33 330	21 116	109	14	17	
	Landsbygdsföretag	28 588	3·9	42 201	22 864	67	16	17	

¹ Här ingår någon industriell kraft.² Företaget är anslutet till Västbo Kraftverksförening. Enär specificerade uppgifter saknas redovisas samtliga anslutna företag jämte underdistributörer gemensamt under Västbo Kraftverksförening. Medlemsverken ha egna kraftstationer, mellan vilka samkörning äger rum. Kraftverksföreningen erhåller dessutom stödkraft från Trollhätte Krv. (Jämför not 20).³ Råkraft erhålles sedan 1945 från Smålands KrAB.⁴ Tariffer saknas. Kostnaderna delas mellan förbrukarna.⁵ Husqvarna Vapenfabriks AB, som ej bedriver detaljdistribution i länet, erhåller råkraft från det av bolaget ägda Norrahammars Bruks kraftstationer, vilka ha förbindelse med Trollhätte Krv.⁶ Kraftutbyte äger rum genom samkörning mellan distributörens och råkraftleverantörens (resp. råkraftleverantörernas) kraftstationer.⁷ Här ingår jämväl kraft till ett mejeri.⁸ Dotterbolag till Sydsvenska KrAB.⁹ Företaget är underdistributör till ett av medlemsverken i Västbo Kraftverksförening. Se not 2.¹⁰ Råkraftleverantören, som ej bedriver detaljdistribution i länet, har kraftutbyte med Smålands KrAB.

¹¹ Nissans Kraftförvaltnings AB bedriver ej detaljdistribution. Bolaget, som är en sammanslutning av sex företag med kraftstationer i Nissan (därav fyra i Hallands län), har till uppgift att organisera samkörning mellan de anslutna kraftstationerna samt att vid behov inköpa tillskottskraft från Sydkraft. Förbindelsen med Sydkraft upprättades först år 1944.

¹² Uppgifterna angående företagets detaljdistribution äro uppdelade på stads- (S) och landsbygdsdistribution (L).

¹³ Uppskattat.

¹⁴ Råkraftleverantören, som ej bedriver detaljdistribution i länet, erhåller råkraft från egen kraftstation.

¹⁵ Rydaholms Kraft- & Industri AB är dotterbolag till Ohs Bruks AB och erhåller råkraft jämväl från sistnämnda bolag.

¹⁶ Dessutom ett 80-tal abonnenter övertagna från Hulu Elf, som upplösts.

¹⁷ Tariffen gäller för anställda.

¹⁸ Äges av städerna Jönköping och Huskvarna.

¹⁹ Distributionen övertogs år 1945 av råkraftleverantören.

²⁰ Västbo Kraftverksförening är en sammanslutning av 16 företag med egna kraftstationer, därav 12 i Jönköpings, 3 i Hallands och 1 i Kronobergs län. Här redovisas uppgifterna för samtliga dessa företag jämte 10 underdistributörer, därav 6 i Jönköpings och 4 i Hallands län.

Västbo Kraftverksförening är numera avvecklad. Dess anläggningar och rörelse ha fr. o. m. år 1946 helt övertagits av Västbo KrAB, dotterbolag till AB Skandinaviska Elverk. Samtidigt har Västbo KrAB genom köp eller arrende övertagit distributionsrörelsen från följande av kraftverksföreningens förutvarande medlemsföretag: Bosgårdens Krst och Elverk (i Torups socken, Hallands län), Brötjaryds Elverk, Burseryds KrAB, Kinnareds Elverk (i Kinnareds socken, Hallands län), Lidhults ElKrAB (i Lidhults socken, Kronobergs län), Nyebro Snickerifabriks distribution (i Torups socken, Hallands län), Svenska Tagelfiltfabrikens kraftstation och distribution (i Torups socken, Hallands län) samt Vekafors KrAB.

Västbo KrAB:s distribution direkt och genom återförsäljare omfattar nu 28 socknar i Jönköpings län, 2 socknar i Hallands län och 1 socken i Kronobergs län. Antalet direkt anslutna abonnenter utgjorde vid 1946 års utgång 4 422 st. Dessutom levereras råkraft till, resp. sker kraftutbyte med följande 9 återdistribuerande företag, som förut utgjort medlemsföretag i kraftverksföreningen: Arnåsholms Kraftbolag, Böjeryds Säg- & Elverk, Forshedaverken, Hillerstorps El.Df, Långarekulls Elverk, Nennesholms Kvarn, Säg & Elverk, Skeppshults Bruk, Våthultsströms Elverk och Yabergs Elverk, Bröderna Persson, samt leverans till Sofiesläts El.Df, Bernhard Kjellman, Strömhult, samt Allan Pettersson, Örne.

Västbo KrAB:s direktdistribution omfattade år 1946 netto 4 500 000 kWh. Västbo KrAB omsatte totalt inkl. engrosleveranser och energiförluster 7 545 000 kWh. Inberäknat återleverantörens egen vattenkraftproduktion omsattes inom avsättningsområdet i dess helhet 11 226 000 kWh. Härav tillfördes från Trollhätte Krv 2 444 000 kWh.

²¹ Huvudsakligen frikraft.

²² För Wernamo KrAB:s och AB Hörle Bruks distribution i Värnamo stad erhållas olika m_2 -värden (18 resp. 17 öre/kWh), churu företagen tillämpa exakt samma tariffer. Enligt företagens uppgifter blir det verkliga modelpriset m_1 lika, men den specifika energiförbrukningen olika för de båda företagen. Ifrågavarande förhållanden bero endera på ofullständiga uppgifter eller på att energifördelningen enligt de särskilda tarifferna ej är densamma i de båda områdena.

Uppgifter angående distributionsföretagen i Kronobergs län

Distributörernas namn och adress	Råkraftanskaffning			Detaljdistribution					
	Erhåller råkraft från	Inköpt råkraft (1 000 kWh)	Medel- pris för råkraft m_0 (öre/ kWh)	Antal för- brukare	Försäld energi (1 000 kWh)	Medel- förbruk- ning per enhet (kWh/F)	Medelpris (öre/kWh)		Typnummer på företags tariffer
							verk- ligt m_1	jämfö- relse m_2	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Agunnaryds El.F, <i>Agunnaryd</i>	Sydsvenska KrAB Tjurkö Krst ¹	45	12.5	120	.	.	.	.	001, 501, 700
Alvesta Elverk, <i>Alvesta</i>	Sydsvenska KrAB + egen krst	347	8.3	1 250	1 008	180	13	16	101, 102, 107
Aneboda KrAB, <i>Ugglehult</i>	Egen krst	—	—	54	9	24	35	35	001, 008, 900
Asa Säteri, <i>Asa</i>	" "	—	—	24	6	27	31	31	001
Axhults El.Enf, <i>Axhult</i>	Sydsvenska KrAB	21	9.3	45	9	26	28	25	001
Barsbro Krst (J G Hedberg), <i>Rottne</i>	Övre Mörrumsåns Kraftverksför- ening ² + egen krst	13	20.9	165	55	38	29	28	103
Bergqvara Gårds Krv, <i>Räppe</i>	Egen krst	—	—	221	76	42	14	14	101, 501, 507
Bergslunds El.Af, <i>Bergslund</i>	Ingelstorps Krst..	8	26.2	30	7	26	28	26	001
Boda Bruks AB, <i>Boda Glasbruk</i>	Sydsvenska KrAB	—	—	115	12	14	27	20	101
Bolmarö Kvarn, <i>Annerstad</i>	Egen krst	—	—	20	.	.	.	.	700
Braås Belysnings AB, <i>Braås</i>	Lidboholms AB..	89	13.0	160	80	68	20	20	107
Brände Kvarn, <i>Uråsa</i> ..	Egen krst	—	—	8	1	11	25	25	001
AB Böksholms Sulfitfabrik, <i>Braås</i>	Övre Mörrumsåns Kraftverksför- ening ² + egna krst	—	—	90	15	21	29	29	001, 101, 700
Bökö Sägbolag, <i>Bökö</i> ..	Egen krst	—	—	10	.	.	.	.	700
Ekeberga El.Af, <i>Kosta</i>	Sydsvenska KrAB	120	7.2	303	91	45	19	18	102, 103
Ekefors Kvarn, <i>Strömsnäsbruk</i> ³	Egen krst	—	—	8	1	18	25	25	001
Fagerdala (Anton Jakobsson), <i>Knäred</i>	" "	—	—	58	7	13	36	29	101, 501
Fanhults Gård, <i>Fana-holm</i>	" "	—	—	10	3	31	20	20	001
Finsjö KrAB, <i>Malmö</i> ⁴	Egna krst m. m.	—	—	745	290	55	23	22	101, 107, 201, 501, 507, 601
Fridafors Fabriks AB, <i>Fridafors</i>	Sydsvenska KrAB + egen krst	—	—	115	19	22	24	24	001
Fägerhults Krst, <i>Markaryd</i>	Egen krst	—	—	58	8	17	39	36	101
Gemla Fabrikers AB, <i>Diö</i>	Sydsvenska KrAB + egen krst	—	—	125	40	44	25	22	101, 102
Granefors El.Af, <i>Lidnäs</i>	Egen krst	—	—	187	41	26	33	32	003, 501, 502
Granhultsortens El.F, <i>Målaskog</i>	S A Peterson, Målaskog ⁵	6.	.	32	.	.	.	.	700
J C Gustafsson & Co, <i>Hohultslätt</i>	Egen krst	—	—	221	49	30	30	28	101, 102

Distributörernas namn och adress	Råkraftanskaffning			Detaljdistribution					
	Erhåller råkraft från	Inköpt råkraft (1 000 kWh)	Medel- pris för råkraft m_0 (öre/ kWh)	Antal för- brukare	Försäld energi (1 000 kWh)	Medel- förbruk- ning per enhet (kWh/F)	Medelpris (öre/kWh) verk- jämfö- ligt relse m_1 m_2		Typnummer på företagens tariffer
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Hanefors Nya KrAB, Box 328, Malmö ⁴	Egna krst m. m.	—	—	2 005	534	27	28	21	101, 107, 401, 501, 502, 507
Hassla-Marhults Bf, Lenhovda ¹⁷	Lenhovda El.Af,	—	—	35	14	54	22	21	001
Hovmantorps KrAB, Hovmantorp	Sydsvenska KrAB + egen krst	173	8·3	538	126	28	40	32	001, 006, 008
Hults Kvarn, Markaryd	Egen krst	—	—	17	2	10	25	25	001
Ingelstorps Krst, Bergs- lund	Lidekvarns El.Af, + egen krst	9	18·0	20	4	20	25	25	001
Johansfors Elverk, Broa- kulla	Sydsvenska KrAB + egna krst	78	9·0	351	68	25	28	24	501
Kimmelsbygds Såg- och Elverk, Hallaryd	Egen krst	—	—	30	.	.	.	.	700
AB Klafreströms Bruk, Klavreström	Övre Mörrumsåns Kraftverksfö- rening ² + egen krst	—	—	410	150	50	15	14	103
Knällsbergs Kvarn, Dju- ramåla	Egen krst	—	—	4	.	.	.	.	— ⁷
AB Kosta Glasbruk, Kosta	Ekeberga El.Af, + egen krst	—	—	250	.	.	.	.	102, 700
AB Kronoströms Nya Spegelfabrik, Fröseke	Egen krst	—	—	12	2	23	39	36	101
Lagamills AB, Timsfors	" "	—	—	135	20	18	32	31	101, 700
AB Lamhults Gård, Lamhult	Ohs Bruks AB ⁸ + egen krst	100	8·8	241	112	64	20	20	001, 002, 700
Lenhovda El.Af, Len- hovda	Finsjö KrAB	231	7·8	408	⁹ 217	74	16	16	101, 107, 501
Lessebo AB, Lessebo ..	Sydsvenska KrAB + egna krst	—	—	327	91	36	29	29	001, 700
AB Lessebo Skogar, Lessebo	Lessebo AB + egen krst	—	—	¹⁰ 60	19	49	32	32	001, 700
Lidboholms AB, Braås	Övre Mörrumsåns Kraftverksfö- rening ² + egen krst	—	—	60	10	23	38	31	101, 102, 103
Lidekvarns El.Af, Tju- reda	Övre Mörrumsåns Kraftverksfö- rening ² + egen krst	45	19·6	917	465	58	18	18	101, 102
Lidhults El. KrAB, Lid- hult ¹¹	Egen krst	.	.	.	.	.	.	.	.
Lindshammars Elverk, Norrhult	Övre Mörrumsåns Kraftverksfö- rening ² + egen krst	22	12·9	280	41	18	29	28	103
Linneryds El.Af, Linne- ryd	Hanefors Nya KrAB + egen krst	75	10·4	525	113	23	24	23	001, 002, 700
Ljuders El.Af, Skruv ..	Sydsvenska KrAB	351	7·2	628	275	53	20	18	201, 401, 501, 503, 601
Ljungby Stads Elverk, Ljungby	" ¹² + egen krst	368	5·4	2 063	2 155	180	9	13	101, 107, 108

Distributörernas namn och adress	Råkraftanskaffning			Detaljdistribution					
	Erhåller råkraft från	Inköpt råkraft (1 000 kWh)	Medel- pris för råkraft m_0 (öre/ kWh)	Antal för- brukare	Försäld energi (1 000 kWh)	Medel- förbruk- ning per enhet (kWh/F)	Medelpris (öre/kWh)		Typnummer på företaget tariffer
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Långhults Elverk, <i>Måla- skog</i>	Egen krst	—	—	80	12	16	18	16	101
Markaryds Aelf, <i>Axhult</i>	Sydsvenska KrAB	111	8·8	400	80	25	29	28	101, 108
Markaryds Köpings El- verk, <i>Markaryd</i>	"	327	6·9	526	279	72	21	21	101, 108
Moheda El.Af, <i>Moheda</i>	Lidekvarns El.Af,	89	9·2	197	63	42	16	16	101, 106
Målerås El.Af, <i>Målerås</i>	Finsjö KrAB	—	—	129	62	68	19	19	101, 107
AB Nybrofabriken, <i>Fröske</i>	Egna krst	—	—	¹³ 49	.	.	.	.	201
AB Orrefors Glasbruk, <i>Orrefors</i>	Finsjö KrAB + egen krst	—	—	203	104	79	20	20	008, 501, 5
Ramnåsa Bruk, <i>Dädesjö</i>	Sydsvenska KrAB + egen krst	¹⁴ 13	12·0	40	.	.	.	.	501, 507, 7
Ryd-Boatorps El.Af, <i>Boatorp, Moheda</i>	Rydaholms Kraft- & Industri AB ¹⁵	—	—	26	9	45	22	22	001, 002
AB Räfte Krst, <i>Räfte</i>	Egen krst	—	—	104	32	32	16	14	103, 105
Statens Järnvägar, <i>Stockholm</i>	Sydsvenska KrAB	.	.	95	20	25	16	15	101
Strömsnäs Bruks AB, <i>Delary Sulfatfabrik, Delary</i>	" + egen krst	—	—	62	8	18	33	33	001, 700
Strömsnäsbruks Muni- cipala Elverk, <i>Ströms- näsbruk</i>	Sydsvenska KrAB	299	6·7	632	149	37	31	28	101, 106, 1
SvanerydKrst, <i>Hallaryd</i>	Egen krst	—	—	245	61	29	27	27	101
Sydsvenska KrAB, <i>Malmö</i>	Egna krst m. m.	—	—	7 000	2 605	44	22	19	101, 102, 10 201, 401, 50 507, 601 101
Södra Rås Elverk, <i>Ho- hultslätt</i>	Egen krst	—	—	72	9	16	39	36	101
Tingsryds Köpings El. Distributionsverk, <i>Tingsryd</i>	Sydsvenska KrAB	376	7·2	450	260	100	21	26	001
Tolgs El.Af, <i>Tolg</i>	Lidekvarns El.Af	¹⁶ 30	12·0	78	19	27	21	20	101, 102
AB Torps Mekaniska Verkstäder, <i>Torpsbruk</i>	Egen krst	—	—	80	12	19	25	22	001, 201, 7
Traryds El.Af, <i>Traryd</i>	Sydsvenska KrAB	173	7·3	250	100	85	22	22	101
Tänneryds Elverk, <i>Mar- karyd</i>	Egen krst	—	—	8	.	.	.	.	— ⁷
Videslunds El.Af, <i>Lesse- bo</i>	Lessebo AB	—	—	30	3	13	35	35	001
Vrå El.Af, <i>Vrå</i>	Sydsvenska KrAB + egen krst	137	10·7	400	125	33	20	18	103, 108
Växjö Stads Elverk, Sandgårdsgatan 5, <i>Växjö</i>	Sydsvenska KrAB	7 364	3·9	5 864	3 107	90	17	19	102, 103, 10 201
Åbyholms Krst, <i>Emma- boda</i>	" + egen krst	5	12·4	80	17	27	22	21	101, 501
AB Åfors Glasbruk, <i>Emmaboda</i>	Johansfors Elverk + egna krst	—	—	150	29	25	31	31	501, 502, 7
Åkvarns Elverk, <i>Sand- reda</i>	Övre Mörrumsåns Kraftverksför- ening ² + egen krst	55	10·8	275	35	17	40	30	002, 103, 50 700

Distributörernas namn och adress	Råkraftanskaffning			Detaljdistribution					
	Erhåller råkraft från	Inköpt råkraft (1 000 kWh)	Medel- pris för råkraft m_0 (öre/ kWh)	Antal för- brukare	Försäld energi (1 000 kWh)	Medel- förbruk- ning per enhet (kWh/F)	Medelpris (öre/kWh) verk- jämfö- ligt relse m_1 m_2		Typnummer på företagets tariffer
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ålshults El.Af, <i>Ålshult</i> ¹⁷	Sydsvenska KrAB	—	—	30	11	50	25	22	101, 107
AB Åshedä Elverk, <i>Åshedä</i>	Finsjö KrAB	399	6·5	670	298	58	18	18	101, 102, 700
Ödetofta El.Af, <i>Tolg</i> ..	Barsbro Krst	16 37	11·2	52	.	.	.	.	700
	Hela länet	11 510	5·3	31 767	13 754	58	19	20	
Stadsföretag		7 732	3·9	7 927	5 262	113	14	17	
Landsbygdsföretag		3 778	8·3	23 840	8 492	45	22	21	

¹ Tjurkö Krst bedriver ej egen detaljdistribution och äges av enskild person. Föreningens medlemmar ha emellertid gått i borgen för lånat anläggningskapital till kraftstationen.

² Övre Mörrumsåns Kraftverksförening bedriver ej detaljdistribution. Angående föreningens kraftanskaffning se sid. 38.

³ Distributionen numera övertagen av Strömsnäsbruks Municipala Elverk.

⁴ Dotterbolag till Sydsvenska KrAB.

⁵ Råkraftleverantören, som ej bedriver detaljdistribution, erhåller kraft från egen kraftstation.

⁶ Råkraften inköpes enligt ackordstariff och uppmätes ej.

⁷ Tariffer saknas. Årskostnaderna delas mellan förbrukarna.

⁸ Ohs Bruks AB, som ej bedriver detaljdistribution i länet, erhåller råkraft från egen kraftstation och från Wernamo KrAB.

⁹ Här ingår någon industriell kraft.

¹⁰ Dessutom ett antal anställda.

¹¹ Företaget är anslutet till Västbo Kraftverksförening. Se vidare bilaga 1, not 20.

¹² Dessutom sker kraftutbyte mellan Ljungby Stads Elverk och Wernamo KrAB.

¹³ Huvudsakligen anställda, som erhålla frikraft.

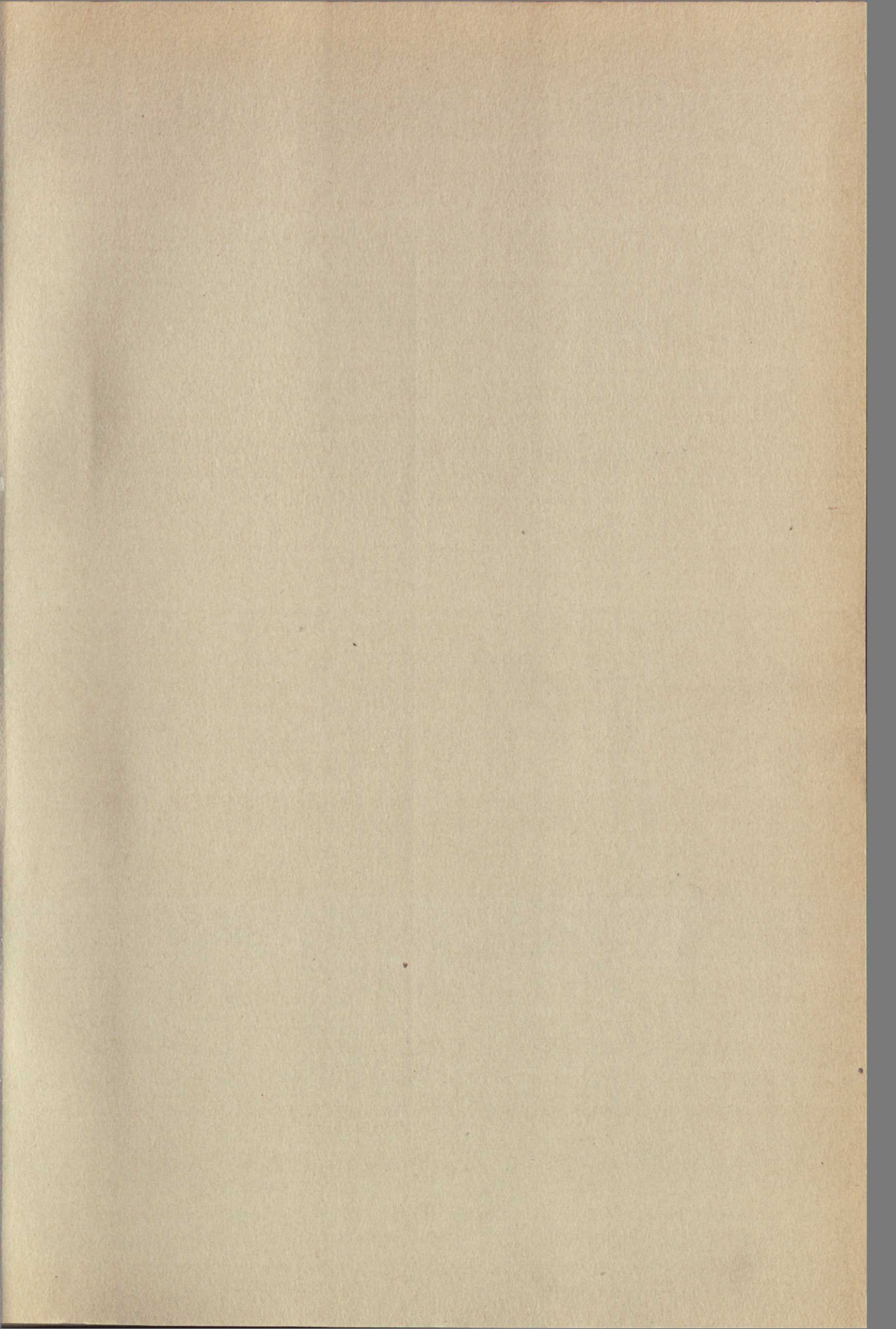
¹⁴ Råkraftleveransen påbörjad i oktober 1943. Uppgifterna avse år 1944.

¹⁵ Rydaholms Kraft- & Industri AB, som ej bedriver detaljdistribution i länet, är dotterbolag till Ohs Bruks AB (se not 8 ovan) och erhåller kraft från sistnämnda bolag samt från Sydkraft.

¹⁶ Råkraftuppgifterna avse år 1945.

¹⁷ Detaljdistributionen numera övertagen av Sydkraft.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104	105	106	107	108	109	110	111	112	113	114	115	116	117	118	119	120	121	122	123	124	125	126	127	128	129	130	131	132	133	134	135	136	137	138	139	140	141	142	143	144	145	146	147	148	149	150	151	152	153	154	155	156	157	158	159	160	161	162	163	164	165	166	167	168	169	170	171	172	173	174	175	176	177	178	179	180	181	182	183	184	185	186	187	188	189	190	191	192	193	194	195	196	197	198	199	200	201	202	203	204	205	206	207	208	209	210	211	212	213	214	215	216	217	218	219	220	221	222	223	224	225	226	227	228	229	230	231	232	233	234	235	236	237	238	239	240	241	242	243	244	245	246	247	248	249	250	251	252	253	254	255	256	257	258	259	260	261	262	263	264	265	266	267	268	269	270	271	272	273	274	275	276	277	278	279	280	281	282	283	284	285	286	287	288	289	290	291	292	293	294	295	296	297	298	299	300	301	302	303	304	305	306	307	308	309	310	311	312	313	314	315	316	317	318	319	320	321	322	323	324	325	326	327	328	329	330	331	332	333	334	335	336	337	338	339	340	341	342	343	344	345	346	347	348	349	350	351	352	353	354	355	356	357	358	359	360	361	362	363	364	365	366	367	368	369	370	371	372	373	374	375	376	377	378	379	380	381	382	383	384	385	386	387	388	389	390	391	392	393	394	395	396	397	398	399	400	401	402	403	404	405	406	407	408	409	410	411	412	413	414	415	416	417	418	419	420	421	422	423	424	425	426	427	428	429	430	431	432	433	434	435	436	437	438	439	440	441	442	443	444	445	446	447	448	449	450	451	452	453	454	455	456	457	458	459	460	461	462	463	464	465	466	467	468	469	470	471	472	473	474	475	476	477	478	479	480	481	482	483	484	485	486	487	488	489	490	491	492	493	494	495	496	497	498	499	500	501	502	503	504	505	506	507	508	509	510	511	512	513	514	515	516	517	518	519	520	521	522	523	524	525	526	527	528	529	530	531	532	533	534	535	536	537	538	539	540	541	542	543	544	545	546	547	548	549	550	551	552	553	554	555	556	557	558	559	560	561	562	563	564	565	566	567	568	569	570	571	572	573	574	575	576	577	578	579	580	581	582	583	584	585	586	587	588	589	590	591	592	593	594	595	596	597	598	599	600	601	602	603	604	605	606	607	608	609	610	611	612	613	614	615	616	617	618	619	620	621	622	623	624	625	626	627	628	629	630	631	632	633	634	635	636	637	638	639	640	641	642	643	644	645	646	647	648	649	650	651	652	653	654	655	656	657	658	659	660	661	662	663	664	665	666	667	668	669	670	671	672	673	674	675	676	677	678	679	680	681	682	683	684	685	686	687	688	689	690	691	692	693	694	695	696	697	698	699	700	701	702	703	704	705	706	707	708	709	710	711	712	713	714	715	716	717	718	719	720	721	722	723	724	725	726	727	728	729	730	731	732	733	734	735	736	737	738	739	740	741	742	743	744	745	746	747	748	749	750	751	752	753	754	755	756	757	758	759	760	761	762	763	764	765	766	767	768	769	770	771	772	773	774	775	776	777	778	779	780	781	782	783	784	785	786	787	788	789	790	791	792	793	794	795	796	797	798	799	800	801	802	803	804	805	806	807	808	809	810	811	812	813	814	815	816	817	818	819	820	821	822	823	824	825	826	827	828	829	830	831	832	833	834	835	836	837	838	839	840	841	842	843	844	845	846	847	848	849	850	851	852	853	854	855	856	857	858	859	860	861	862	863	864	865	866	867	868	869	870	871	872	873	874	875	876	877	878	879	880	881	882	883	884	885	886	887	888	889	890	891	892	893	894	895	896	897	898	899	900	901	902	903	904	905	906	907	908	909	910	911	912	913	914	915	916	917	918	919	920	921	922	923	924	925	926	927	928	929	930	931	932	933	934	935	936	937	938	939	940	941	942	943	944	945	946	947	948	949	950	951	952	953	954	955	956	957	958	959	960	961	962	963	964	965	966	967	968	969	970	971	972	973	974	975	976	977	978	979	980	981	982	983	984	985	986	987	988	989	990	991	992	993	994	995	996	997	998	999	1000
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------

Statens offentliga utredningar 1948

Systematisk förteckning

(Siffrorna inom klammer beteckna utredningarnas nummer i den kronologiska förteckningen.)

Allmän lagstiftning. Rättsskipning. Fångvård.
Betänkande med förslag till ändrad butikstängningslagstiftning. [3]
Markutredningen. 1. Betänkande med förslag till vissa ändringar i expropriationslagstiftningen. [4]

Statsförfattning. Allmän statsförvaltning.

Kommunalförvaltning.

Statens och kommunernas finansväsen.

Politi.

Nationalekonomi och socialpolitik.

Hälsö- och sjukvård.

Allmänt näringsväsen.

Elkraftutredningens redogörelse nr 2: 6—7. Redogörelse för detaljdistributörerna samt deras råkraftkostnader och priser vid distribution av elektrisk kraft. Jönköpings län och Kronobergs län. [6]

Fast egendom. Jordbruk med binärningar.

Betänkande med förslag rörande organisation och avlöningsförhållanden m. m. vid lantmäteristyrelsen och länslantmäterikontoren. [1]

Betänkande med utredning och förslag rörande organisationen av verksamheten för jordbrukets yttre och inre rationalisering. [2]

Vattenväsen. Skogsbruk. Bergsbruk.

Industri.

Handel och sjöfart.

Kommunikationsväsen.

Bank-, kredit- och penningväsen.

Försäkringsväsen.

Kyrkoväsen. Undervisningsväsen. Andlig odling i övrigt. Trädgårdsundervisningen. [5]

Försvarsväsen.

Utrikes ärenden. Internationell rätt.